Direktoratet for høgare utdanning og kompetanse

Rapport nr. 07/2025

Tilstandsrapport for høgare yrkesfagleg utdanning 2025

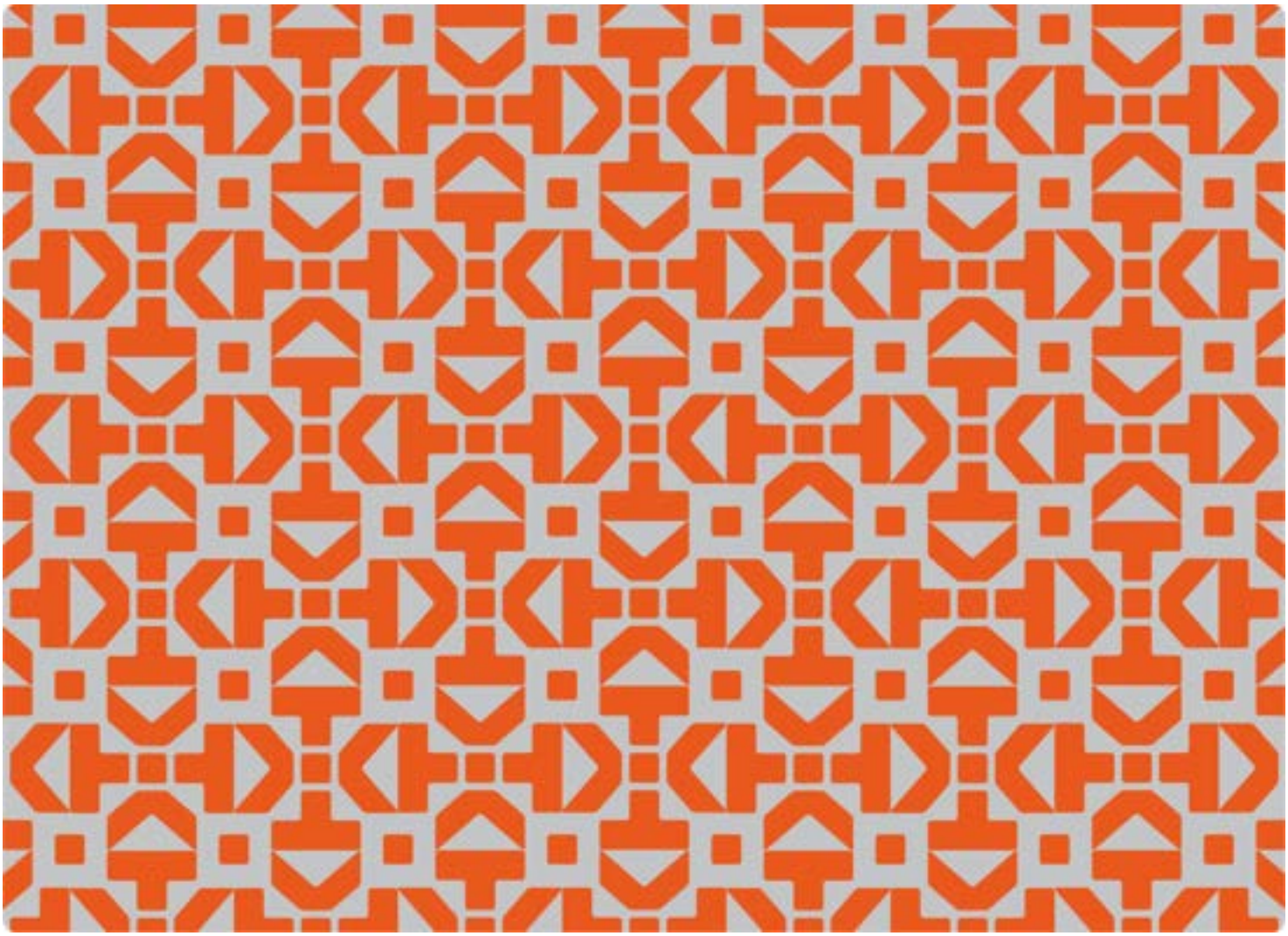

Tilstandsrapport for høgare yrkesfagleg utdanning 2025

Redaktør:
Stig Helge Pedersen

Forfattarar:
Carl Endre Espeland
Fredrik Sagafos
Kjerstin Bruvold Klokkeide
Terje Kolbu Jacobsen
Therese Halvorsen Røst

ISSN: 2703-9102
Ope tilgjengeleg CC-BY 4.0

Forord

Tilstandsrapporten for høgare yrkesfagleg utdanning blir kvart år utarbeida av Direktoratet for høgare utdanning og kompetanse (HK-dir) på oppdrag frå Kunnskapsdepartementet. Tilstandsrapporten er brukt som grunnlag for styring og forvalting, og av sektoren sjølv.

Database for statistikk om høgare utdanning (DBH-HYU) er den primære kjelda for tala i rapporten. Det vert òg nytta tal frå Statistisk sentralbyrå. Data som blir presenterte i tilstandsrapporten er kvalitetssikra og sett i samanheng, og rapporten beskriv fagskulesektoren i tal og analyser om studentar, fagskular, utdanningstilbod og økonomi for 2024.

Vi arbeider kontinuerleg med utvikling av rapportane, slik at dei er tilpassa ein sektor i vekst og endring. Sektorbiletet fyrst i rapporten viser nasjonale nøkkeltal frå dei siste tre åra innan dei ulike områda rapporten dekker. Sist i rapporten finn ein sektorbilete og eit utval nøkkeltal om fagskulesektoren i kvart av dei ulike fylka. I vedlegg finn ein ytterlegare statistikk og omtale av kvart fylke.

Vi takkar våre kollegaer ved avdeling for data og statistikk for godt samarbeid. Dei har vore ansvarlege for å hente ut og klargjere data frå Database for statistikk om høgare yrkesfagleg utdanning (DBH-HYU). Analysane og sjølve rapporten er utarbeidd som eitt samarbeid mellom tilsette ved avdeling for undersøkingar og analyse, og avdeling for høgare yrkesfagleg utdanning.

HK-dir takkar Kunnskapsdepartementet for oppdraget og for tilbakemeldingar undervegs i prosessen.

Sektorbilete

Fagskular	2022	2023	2024
Tal på skular	58	60	63
Fagskular med offentleg eigarskap	16	16	18
Av desse fylkeskommunalt eigarskap	11	11	13
Fagskular med privat eigarskap	42	44	45
Fagskular med færre enn 50 studentar	20	20	20
Fagskular med mellom 50 og 500 studentar	22	23	26
Fagskular med fleire enn 500 studentar	16	17	17
Utdanningstilbod etter fagområde (FKF)	**2022**	**2023**	**2024**
Helse og velferd	687	659	583
Kreativ	160	146	145
Samferdsel	48	46	49
Teknisk	509	517	806
Økonomi- og administrasjon	406	391	445
Anna	66	60	73
Uoppgitt	23	47	6
Studentar	**2022**	**2023**	**2024**
Tal på nye studentar[1]	15 031	17 377	18 044
Tal på studentar[2]	27 951	31 491	34 016
Kvinner	45 %	47 %	47 %
Menn	55 %	53 %	53 %
Tal på uteksaminerte studentar	10 157	11 386	13 045

Studentar fordelt på fagområde (FKF)	2022	2023	2024
Helse og velferd	6 560	7 588	8 470
Kreativ	2 618	2 506	2 399
Samferdsel	1 370	1 395	1 621
Teknisk	11 701	13 417	14 479
Økonomi- og administrasjon	4 859	5 657	6 102
Anna	677	711	758
Uoppgitt	166	217	187
Tal på studentar	27 951	31 491	34 016

[1] Talet inkluderer nye studentar på utdanningstilbod over 30 studiepoeng på teljetidspunktet 1. oktober, og studentar (enkeltindivid) på studietilbod under 30 studiepoeng frå heile året.
[2] Talet inkluderer aktive studentar på utdanningstilbod over 30 studiepoeng på teljetidspunktet 1. oktober, og studentar (enkeltindivid) på studietilbod under 30 studiepoeng frå heile året.

Kjønnsfordeling på dei største fagområda	2022	2023	2024
Teknisk, andel kvinner	12 %	15 %	16 %
Helse og velferd, andel kvinner	87 %	86 %	86 %
Økonomi- og administrasjon, andel kvinner	68 %	69 %	67 %
Opptaksgrunnlag for nye studentar	**2022**	**2023**	**2024**
Yrkesfagleg kompetanse	8 811	10 014	9 455
Generell studiekompetanse	3 289	3 636	3 731
Realkompetanse	2 428	3 254	4 197
Anna kompetansegrunnlag	503	35	.
Høgare yrkesfagleg utdanning	.	93	226
Spesielle opptakskrav	.	185	287
Utanlandsk utdanningsbakgrunn	.	160	148
Tal på nye studentar	15 031	17 377	18 044
Finansiering	**2022**	**2023**	**2024**
Statleg tilskot til drift av fagskular	1,1 mrd.	1,2 mrd.	1,4 mrd.
Tilskot frå fylkeskommunanes frie inntekter	133 mill.	173 mill.	170 mill.
Tilskot til statlege fagskular	137 mill.	134 mill.	287 mill.
Skulepengar, private skular	738 mill.	755 mill.	31 mill.
Skulepengar, offentlege skular	33 mill.	29 mill.	815 mill.
Statlege prosjektmidlar	177 mill.	128 mill.	118 mill.

Vedlegg: S0

Kjelde: HK-dir/DBH-HYU

Samandrag

Tilstandsrapporten for høgare yrkesfagleg utdanning omtalar sektoren i tal og analyser om studentar, fagskular, utdanningstilbod og økonomi for 2024.

Studentane
I 2024 var det 34 000 studentar høgare yrkesfagleg utdanning, ein auke på 2 500 frå året før. Samla studiepoengproduksjon har òg auka, sjølv om kvar student i snitt tek litt færre studiepoeng. Dette heng saman med fleire studentar på kortare studietilbod. Over 80 prosent er likevel meldt opp til ei gradsutdanning.

Dei største fagområda er tekniske fag, helse- og velferdsfag, og økonomi- og administrasjonsfag, og desse står for ein aukande del av studentmassen. Snittalderen på studentane er 34 år, og mange er etablerte i arbeidslivet. Dette pregar både behovet for fleksible løysingar og sektoren sitt bidrag til kompetansepåfyll i yrkeslivet.

Fleksible utdanningar
Studentane nytter seg i stor grad av fleksible utdanningsformar. I 2024 var 74 prosent av studentane deltidsstudentar, samstundes gjekk 72 prosent av studentane på nett- eller samlingsbaserte tilbod, og 10 prosent tok kortare studietilbod under 30 studiepoeng. Tala viser at mange vel utdanningsformar som lar seg kombinere med jobb eller andre forpliktingar, og som er uavhengig av geografi og livssituasjon.

Opptaksgrunnlag
Hausten 2024 var det over 18 00 nye studentar i høgare yrkesfagleg utdanning. Like over halvparten av desse ble tatt opp på utdanninga på grunnlag av deira yrkesfaglege kompetanse. Talet på studentar som vert tekne opp på grunnlag av realkompetanse har auka med 30 prosent sidan 2023, og er no 23 prosent av studentane. Studentar med generell studiekompetanse som opptaksgrunnlag var 21 prosent av studentane.

Uteksaminerte
I 2024 vart om lag 13 000 studentar uteksaminert frå høgare yrkesfagleg utdanning. Eit særtrekk ved sektoren er at mange studentar kombinerer utdanning med arbeid, noko som stiller krav til fleksible løysingar og påverkar gjennomføringsmønsteret. For å vurdere effektiviteten i sektoren kan ein sjå på kor stor del av planlagde studiepoeng som faktisk vert avlagde kvart år. I 2024 vart 80 prosent av forventa studiepoeng produsert. Studentar på nettbaserte utdanningar og deltidsutdanningar har generelt lågare andel produserte studiepoeng, medan heiltidsstudentar og dei på stadbaserte tilbod produserer ein større andel. Desse forskjellane slår òg ut mellom

fagområde, og kan forklare kvifor gjennomføringa er høgare i samferdselsfag og lågare i økonomi- og administrasjonsfag.

Institusjonane
Hausten 2024 talde vi 63 fagskular, 18 offentlege og 45 private, som rapporterte aktivitet på 178 studiestader. Det har vorte fleire store fagskular, og talet på fagskular med fleire enn 1 000 studentar har auka frå 11 til 14.

Fagområdeakkreditering
I 2024 var det 15 fagskular som hadde fagområdeakkreditering på eitt eller fleire fagområde. Det er gitt 33 fagområdeakkrediteringar totalt. Dette er ein auke på 12 fagområdeakkrediteringar frå i fjor. Av fagområdeakkrediteringane er det flest innanfor helse og velferd.

Utdanningstilbod
Hausten 2024 var det 419 ulike utdanningstilbod. Om ein reknar med variasjonar i tilboda i form av finansiering (offentleg eller skulepengar), organisering (heiltid og deltid), utdanningsform (stadbasert, nettbasert og samlingsbasert), er det registrert 2 107 utdanningstilbod innan høgare yrkesfagleg utdanning. Dette syner eit breitt spekter av utdanningstilbod som gjer utdanningane meir tilgjengelege. Det er flest tilbod innan tekniske fag. Generelt går utviklinga i retning av fleire nettbaserte og nett- og samlingsbaserte tilbod.

Finansiering
Det vart brukt om lag 2,8 milliardar kroner på høgare yrkesfagleg utdanning i 2024. Om lag 1,4 milliardar kroner av finansieringa var i form av tilskot frå Kunnskapsdepartementet, medan 845, 5 millionar kroner var i form av skulepengar. Resten var midlar frå fylkeskommunane, frå offentlege tilskotsordningar, og direktetildelingar over statsbudsjettet til nokre statlege fagskular.

Vi ser at dei offentlege midlane som vert fasa inn som nye studieplassar fører til auka heiltidsekvivalentar og studiepoengproduksjon som venta.

Fylkesvise sektorbilete
Fylkeskommunane har det heilskaplege kompetansepolitiske ansvaret i regionane, og forvaltar dei statlege midlane til drift av fagskular. I kapittel 6 er det presentert sektorbilete for kvart enkelt fylke. Bileta er meint å gi fylkeskommunane nokre nøkkeltal på status i høgare yrkesfagleg utdanning i fylket.

Vedlegg

- Datagrunnlag for alle figurar og tabellar er tilgjengeleg på: https://vedlegg.hkdir.no/TRHYU/2025. Der finn ein òg datagrunnlag for tidsseriar og andre tabellar som ikkje er viste i sjølve rapporten.

- Fylkesoversikter - statistikk og omtale av dei einskilde fylka. Her presenterer vi eit utval av statistikk om høgare yrkesfagleg utdanning ved studiestadene i kvar enkelt fylkeskommune.

  Sjå og last ned vedlegget som PDF.

Summary in English

This status report for higher vocational education presents key figures and analyses related to students, institutions, study programmes, and financing in 2024.

Students
In 2024, there were 34,000 students enrolled in higher vocational education, an increase of 2,500 from the previous year. Overall credit production also rose, although students on average completed slightly fewer credits. This is linked to a rise in enrolments in shorter programmes. Still, over 80 per cent of students are registered in full degree programmes. The largest subject areas remain technical subjects, health and welfare, and business and administration—together accounting for a growing share of the student population. The average student age is 34, and many are in employment, highlighting the need for flexible learning options and the sector's role in providing upskilling opportunities.

Flexible education
Most students choose flexible study formats. In 2024, 74 per cent were part-time students, 72 per cent followed online or session-based programmes, and 10 per cent took short programmes worth fewer than 30 credits. This reflects a demand for education that can be combined with work and adapted to different life situations.

Admission
More than 18 000 new students were admitted in autumn 2024. Over half qualified based on their vocational qualifications. The number admitted through recognition of prior learning has risen by 30 per cent since 2023 and currently accounts for 23 per cent of all new students. Students admitted with general university entrance qualifications made up 21 per cent.

Graduates
Around 13,000 students graduated in 2024. Many combine studies with work, requiring flexible solutions and affecting completion patterns. To assess efficiency, one indicator is the proportion of planned credits completed each year. In 2024, 80 per cent of expected credits were completed. Online and part-time students had lower completion rates, while full-time and on-campus students were above average. These patterns also vary across subject areas, explaining higher completion rates in transport and lower rates in business and administration.

Institutions
In autumn 2024, 63 higher vocational colleges (18 public and 45 private) operated across 178 campuses. The number of larger colleges is growing, with 14 institutions now enrolling more than 1,000 students, up from 11 the previous year.

Subject area accreditations
Fifteen higher vocational colleges held subject area accreditation in one or more fields in 2024, with a total of 33 accreditations granted — 12 more than the year before. The highest number of subject area accreditations are in health and welfare.

Study programmes
Higher vocational colleges offered 419 different study programmes in autumn 2024. Including variations in financing (publicly funded or tuition-fees), organisation (full-time or part-time), and format (on-campus, online, or session-based), a total of 2,107 programmes were registered. This shows a wide range of options that improve accessibility. Most programmes are in technical subjects, with a general trend toward more online and hybrid formats.

Financing
In total, around NOK 2.8 billion was spent on higher vocational education in 2024. Of this, NOK 1.4 billion came from the Ministry of Education and Research, while NOK 845.5 million was paid in tuition fees. The remaining funding came from county authorities, public grant schemes, and direct budget allocations to state-owned institutions. Publicly funded new study places contribute to expected increases in full-time equivalents and credit production.

Regional overviews
County authorities are responsible for regional skills policy and administer national funding for vocational colleges. Chapter 6 presents regional snapshots for each county, providing key figures on the state of higher vocational education in each region.

Appendices

- The data used for all figures and tables is available at https://vedlegg.hkdir.no/TRHYU/2025 along with time series and additional tables not included in the report itself.

- County-level overviews – statistics and analyses for each county. This section presents a selection of statistics on higher vocational education at the study locations within each county.

Innhald

Forord ... 3
Sektorbilete ... 4
Samandrag ... 6
Summary in English ... 9
1 Innleiing ... 13
2 Metode og datagrunnlag ... 15
3 Studentane ... 18
3.1 Studentar og heiltidsekvivalentar ... 18
3.2 Fordeling av studentar på fagområde ... 25
3.3 Tilgang til utdanning og geografisk spreiing ... 29
3.4 Alder og kjønn ... 36
3.5 Studentar på fleksible utdanningstilbod ... 42
3.6 Opptaksgrunnlag ... 48
3.7 Uteksaminerte studentar ... 55
3.8 Studiepoengproduksjon og fullføring av utdanningar ... 58
3.9 Overgangar mellom fagskular og universitet/høgskular ... 62
4 Fagskular og utdanningstilbod ... 67
4.1 Fagskular og studiestader ... 67
4.2 Storleiken på fagskulane ... 70
4.3 Fagskular og studiestader i dei ulike fylka ... 73
4.4 Fagområdeakkreditering ... 78
4.5 Utdanningstilboda ... 80
4.6 Gradar og studiepoeng ... 84
4.7 Utdanningstilbod på heiltid og deltid ... 87
4.8 Stadbaserte, nettbaserte og samlingsbaserte utdanningar ... 88
5 Finansiering av høgare yrkesfagleg utdanning ... 91
5.1 Statleg tilskot til drift av fagskular ... 92
5.2 Fylkeskommunane sine frie inntekter ... 93
5.3 Skulepengar ... 94
5.4 Dei statlege fagskulane ... 96

5.5 Ulike statlege prosjektmidlar 97
5.6 Heiltidsekvivalentar og studiepoengproduksjon etter finansieringskjelder 98
6 Fylkesvise sektorbilete 110
6.1 Fylkeskommunane som kompetansepolitisk aktør 110
6.2 Agder 111
6.3 Akershus 112
6.4 Buskerud 113
6.5 Finnmark 114
6.6 Innlandet 115
6.7 Møre og Romsdal 116
6.8 Nordland 117
6.9 Oslo 118
6.10 Rogaland 119
6.11 Telemark 120
6.12 Troms 121
6.13 Trøndelag 122
6.14 Vestfold 123
6.15 Vestland 124
6.16 Østfold 125
Figurliste 126
Tabelliste 127
Vedlegg: Datagrunnlag for figurar og tabellar 128
Vedlegg: Fylkesoversikter - statistikk og omtale av dei einskilde fylka. 129
Referansar 130

1 Innleiing

Høgare yrkesfagleg utdanning har vorte ein tydeleg og viktig del av det norske utdanningssystemet. Utdanninga har ein praksisnær og arbeidslivsretta profil, og gir tilbod til ei målgruppe som ofte står midt i arbeidslivet – med både fagkompetanse og erfaring. Dette er utdanning for dei som vil byggje på sin formelle kompetanse i det yrkesfaglege løpet.

Sektoren er i utvikling. Fleire studentar, fleire utdanningstilbod og større breidde i opptaksgrunnlag speglar ei opning og ei tydeleggjering av fagskulane si rolle i kompetansepolitikken. Med fleksible utdanningsformer og varierte tilbod frå korte, målretta studietilbod til lengre gradsutdanningar, gir fagskulane menneske med ulik yrkesbakgrunn og i ulike livssituasjonar moglegheit til å tileigne seg ny og relevant kunnskap og kompetanse. Dette er òg ein viktig nøkkel for omstilling, både i enkeltmenneske sin karriere og for samfunnet som heilskap.

Stortingsmelding 11 (2024–2025) «Fagfolk for ei ny tid» løftar sektoren og legg klare føringar for vidare utvikling. Meldinga peikar på behovet for at fagskulane òg skal kunne levere utdanningstilbod med et meir komplekst læringsutbyte enn i dag, og opnar for at fagskulane skal kunne utvikle utdanningar på nivåa 5-7 i det nasjonale kvalifikasjonsrammverket for kompetanse (NKR). Dette viser at sektoren ikkje berre skal utviklast i breidda, men også i djupna – med større fagleg ambisjon og tydelegare plass i det livslange læringsløpet.

Fagskulane skal bidra til å dekke både nasjonale og regionale kompetansebehov. Fylkeskommunane har ei sentral rolle som kompetansepolitisk aktør, og Stortinget har derfor òg gitt fylka ansvaret for å forvalte det statlege tilskotet til drift av fagskular. Samarbeid mellom fylkeskommunar, arbeidsliv og fagskular er avgjerande for å sikre at dei offentlege midlane vert prioriterte til utdanningar som dekker kompetansebehova til dei mest kritiske områda som konkurransedyktig næringsliv, det grøne skiftet, gode velferdstenester i heile landet, og forsvar og sivil beredskap.

Denne rapporten gir eit samla og overordna bilde av høgare yrkesfagleg utdanning for 2024 – og eit grunnlag for vidare diskusjon om styring, utvikling og ambisjonar for framtida. Vi presenterer nasjonale tal og analysar, men òg data på fylkesnivå. Dette skal støtte fylkeskommunane sitt kompetansepolitiske arbeid og koplinga til forvaltninga av høgare yrkesfagleg utdanning.

Tekstboks 1 Fagfolk for ei ny tid – med høgare yrkesfagleg utdanning

Stortingsmelding 11 (2024–2025) *Fagfolk for ei ny tid – med høgare yrkesfagleg utdanning*, presenterer regjeringa si oppdaterte politikk for høgare yrkesfagleg utdanning og fagskulesektoren. Det overordna målet med tiltaka i meldinga er å sikre *fleire* kandidatar og fleire *meir kompetente* kandidatar til norsk arbeidsliv. For å få dette til, skal fagskulane få ein større og meir sentral rolle i utdannings- og kompetansepolitikken.

Meldinga inneheld 29 tiltak som vert presenterte under tre tematiske overskrifter:

- Fagskulane skal utrustast med meir kunnskap om kvalitet, betre og meir føreseieleg finansiering og nye fullmakter.
- Studentar skal ha tilgang til god studentvelferd og rustast med fleire lærings- og karrieremoglegheiter.
- Fylkeskommunane skal bli betre rusta til å forvalte høgare yrkesfagleg utdanning gjennom meir samarbeid og handlingsrom.

Eit sentralt grep er at fagskulane skal kunne utvikle og tilby yrkesretta utdanningar på nivåa 5-7 i nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for kompetanse og livslang læring (NKR). Dette skal bidra til meir heilskaplege utdanningsløp, betre karrierevegar for studentane, og ei styrking av den yrkesfaglege utdanningsvegen frå vidaregåande nivå. Stortinget vedtok i si handsaming av meldinga at fullført og bestått fagskuleutdanning på nivå NKR 6 og 7 skal ha nemningar som er i tråd med i dei landa i Europa som Norge samarbeider mest med. I tillegg blei det vedtatt at utdanningane skal koplast til ECTS.

Meldinga legg stor vekt på auka fullmakter og meir føreseieleg finansiering av fagskulane. Finansieringa skal styrkast, og fagskulane skal få tilskotet som rammetildeling. I tillegg skal det fremjast eit forslag til lovfesta samfunnsoppdrag for fagskulane. Eit slik samfunnsoppdrag skal setje ein klar retning for den vidare utviklinga av fagskulane som utdanningsinstitusjonar, og bidra til å avgrensa arbeidsdelinga mellom fagskular, fylkeskommunar og universitet og høgskular.

Fleire tiltak i meldinga er retta mot kvalitet i høgare yrkesfagleg utdanning. Frå styrking av kvaliteten til meir tilsyn og auka kunnskap om kvalitet i desse utdanningane. Mellom anna skal Noregs Forskingsråd kvart åt lyse ut 25 millionar kroner til forsking på yrkesfagleg og høgare yrkesfagleg utdanning.

Kjelde: HK-dir

2 Metode og datagrunnlag

2.1.1 Datakjelder

Data til tilstandsrapporten er i hovudsak henta frå fagskulestatistikken i Database for statistikk om høgare utdanning (DBH-HYU) som er drifta av Direktoratet for høgare utdanning og kompetanse (HK-dir). Tala er innrapporterte frå fagskular og fylkeskommunar til DBH-HYU, og speglar sektoren i tal frå 2024.

Vi har òg brukt tal frå Statistisk sentralbyrå (SSB) for å kople studentar til bustadfylke og studiefylke.

2.1.2 Teljing av studentar

Aktive studentar på utdanningstilbod på 30 studiepoeng og over vert talde 1. oktober, og rapporterte inn til DBH-HYU 15. oktober. Dersom ein student er registrert på fleire utdanningstilbod, vert studenten talt fleire gongar. Talet på studentar er derfor noko høgare enn talet på individ i sektoren, som er måten SSB tel studentar.

For studentar på kortare studietilbod under 30 studiepoeng er det tre rapporteringar i løpet av året, der fagskulane kan rapportere talet på studentar som er aktive mellom teljetidspunkta. Studentar på studietilbod under 30 studiepoeng kan vere meldt opp til fleire kortare studietilbod både vår, sommar og haust. Sidan det er meir vanleg at ein student er registrert på fleire tilbod ved same studiestad innanfor eit semester, vel vi å telje desse som unike individ frå heile året.

Studenttalet for 2024 (34 000) er derfor ein kombinasjon av aktive studentar på utdanningstilbod på 30 studiepoeng og over på teljetidspunktet 1. oktober, og studentar (individ) på studietilbod under 30 studiepoeng frå heile året.

I tabell 3.3 fokuserer vi på utviklinga av kortare studietilbod under 30 studiepoeng i dei ulike fagområda. I den tabellen tel vi alle oppmeldingar, og nokre studentar er derfor talde fleire gonger i den tabellen.

Nokre av studentane som Vea rapporterte inn til DBH-HYU for 2023 vart på grunn av ein feil ikkje overført til databasen. Det gjeld totalt 271 studentar som fordeler seg på vår og haust 2023. For hausten 2023, inkludert studentar (individ) på kortare tilbod haust og vår, blir det 119 fleire studentar. DBH-HYU er no oppdatert, og tala for 2023 er derfor høgare i denne tilstandsrapporten enn førre.

Kategori uoppgitt er fjerna i dei ulike figurane og tabellane, men er tilgjengeleg saman med datagrunnlaget i vedlegget for figurane og tabellane.

2.1.3 Skulepengar

På grunn av feilrapportering av skulepengar frå enkelte fagskular, har vi nokre stader brukt utrekna tal i staden for rapporterte tal. Skulepengar er utrekna med utgangspunkt i rapportert studentbetaling per student per semester for tilbod på 30 studiepoeng eller meir.

Det er gjort ei korrigering i tilfelle der utdanningstilbodet varer meir enn eitt semester, og der studentbetalinga per semester er lik eller høgare enn den rapporterte betalinga for heile utdanningstilbodet, eller lik eller lågare enn 100 kroner per semester. I slike tilfelle er studentbetalinga utrekna ved å dele den rapporterte betalinga for heile utdanningstilbodet på talet på semester. For kortare tilbod under 30 studiepoeng tek vi utgangspunkt i studentbetaling for heile tilbodet når vi reknar ut totalbeløpet.

Gjennom arbeidet med tilstandsrapporten jobbar vi vidare med tala som vart innrapporterte frå fagskulane, og oppdagar då nokre feil og manglar. På generelt grunnlag ser vi at det ligg eit potensiale for betre datakvalitet. Dette fordrar at fagskulane styrker kvalitetssikringa si av tala dei rapporterer, slik at det blir færre og mindre feil i tala i DBH-HYU.

2.1.4 Gradar

Når vi omtalar utdanningar av ulikt omfang, nytter vi følgjande inndelingar:

- Høgare fagskulegrad (120–180 studiepoeng)
- Fagskulegrad (60–119 studiepoeng)
- Korte utdanningstilbod (30–59 studiepoeng)
- Kortare studietilbod (<30 studiepoeng)

2.1.5 Felles klassifiseringssystem for fagskuleutdanningar

Vi nyttar felles klassifiseringssystem for fagskuleutdanningar ved inndeling i fagområde og utdanningstype. I figurar der fagområda er inkludert, har vi ekskludert kategorien uoppgitt fagområde.

Tabell 2.1 FKF- Felles klassifiseringssystem for fagskuleutdanningar

Fagområde	Utdanningstype
Kreative fag (kreativ)	Visuell kunst
	Musikk, dans og drama
	Film og foto
	Design
	Interiør
	Mote
	Anna
ØkAdm-fag (ØkAdm)	Leiing
	Kontor
	Lønn og rekneskap
	Marknadsføring
	Reiseliv
	Anna
Tekniske fag (teknisk)	Bygg og anlegg
	Elektro/energi
	Industri/kjemi
	Petroleum
	Data-IT
	Modellering
	Anna
Helse- og velferdsfag (helse og velferd)	Helse
	Oppvekst
	Anna
Samferdselsfag (samferdsel)	Jernbane
	Luftfart
	Maritim-Dekk
	Maritim-Maskin
	Anna
Anna	Grøne fag
	Mat og drikke
	Religion
	Skjønnheitspleie
	Anna

Vedlegg: T2.1
Kjelde: NOKUT

3 Studentane

Den gjennomsnittlege studenten i høgare yrkesfagleg utdanning skil seg frå det tradisjonelle bilete av ein fulltidsstudent. Dei fleste fagskulestudentane er over 30 år, er deltidsstudent ved ei nett- og samlingsbasert utdanning, og har ein yrkesfagleg kompetanse i botn. Dei er i stor grad vaksne arbeidstakarar med lang arbeidserfaring, og er ofte i ein livssituasjon som ikkje let seg kombinere med utdanning på heiltid. Fagskulestudenten er difor avhengig av utdanningar som er fleksible og tilpassa det å stå i arbeid. Men biletet er sjølvsagt meir samansett, og i dette kapitelet går vi nærare inn på dei ulike kjenneteikna til studentane i høgare yrkesfagleg utdanning.

For å få eit utfyllande bilete av utviklinga i høgare yrkesfagleg utdanning må vi sjå talet på studentar og talet på heiltidsekvivalentar (HTE) i samanheng. Ein heiltidsekvivalent vil seie ein student som er meldt opp til eit utdanningstilbod på totalt 60 studiepoeng per år, altså ein fulltidsstudent. Fordi det er mange deltidsstudentar i høgare yrkesfagleg utdanning, og stadig fleire som tek kortare utdanningar på færre en 30 studiepoeng totalt, blir det fleire studentar per heiltidsekvivalent. Til dømes vil to studentar som tek eit eittårig tilbod på deltid med 50 prosent til saman utgjere ein heiltidsekvivalent.

3.1 Studentar og heiltidsekvivalentar

3.1.1 Satsinga på fagskulane gir utteljing

Den store satsinga på fagskulane dei siste sju åra gir framleis utteljing mellom anna i talet på studentar. I 2024 tel vi like over 34 000 studentar i høgare yrkesfagleg utdanning. Det er ein auke på åtte prosent, eller 2 500 studentar frå 2023. I fjor kunne vi melde at studenttalet hadde dobla seg sidan 2017, hausten 2024 ser vi ein vekst på 117 prosent frå 2017. Veksten kjem i både dei offentleg finansierte og dei skulepengefinansierte utdanningane, men det er klart størst vekst som følgje av auken i offentleg finansiering med over 2 100 fleire studentar, ein auke på 9 prosent frå 2023. Veksten i den skulepengefinansierte delen av sektoren var på 410 studentar, eller 5 prosent frå 2023. Sjå kapittel 5.6 for meir analyse av utviklinga i lys av finansiering. I fortsettinga i dette kapittelet bruker vi offentleg og privat eigarskap som perspektiv på tala.

3.1.2 Vekst i talet på både studentar og heiltidsekvivalentar

Ein heiltidsekvivalent vil seie ein student som tar 60 studiepoeng per år, altså ein fulltidsstudent. Fordi det er mange deltidsstudentar i høgare yrkesfagleg utdanning, og stadig fleire som tek kortare utdanningar på færre en 30 studiepoeng totalt, blir

det fleire studentar per heiltidsekvivalent. Til dømes vil to studentar som tek eit eittårig tilbod på deltid med 50 prosent til saman utgjere ein heiltidsekvivalent.

I figur 3.1 ser vi fordelinga av studentar og heiltidsekvivalentar på private og offentlege fagskular. Hausten 2024 var det 17 750 studentar ved private fagskular og 16 250 ved offentlege fagskular. Sidan 2017 har talet på studentar auka mest ved dei private fagskulane, med 140 prosent. Dei offentlege har i same periode auka med 96 prosent i talet på studentar. Frå 2023 til 2024 er det derimot dei offentlege fagskulane som har hatt størst prosentvis auke med ni prosentpoeng (1 400 studentar), mens talet på studentar ved private har auka med sju prosentpoeng (1 200 studentar).

Figur 3.1 Studentar og heiltidsekvivalentar etter eigarskap, 2017–2024

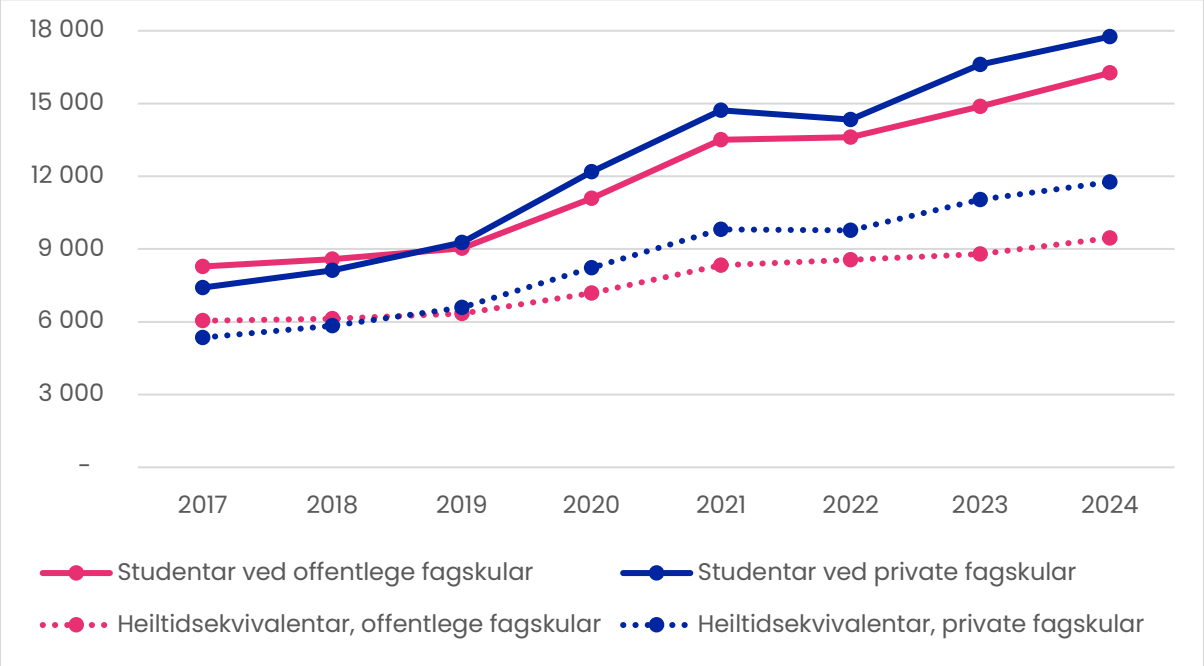

Merknad: Ein heiltidsekvivalent vil seie ein student som tar 60 studiepoeng per år, altså ein fulltidsstudent.
Vedlegg: F3.1
Kjelde: HK-dir/DBH-HYU

Figuren viser òg at utviklinga i studenttalet og utviklinga i heiltidsekvivalentar veks parallelt, men at veksten i talet på studentar er høgare enn talet på heiltidsekvivalentar. Samla vekst i heiltidsekvivalentar har vore på 86 prosent (9 800 HTE) sidan 2017. Her er det stor skilnad mellom offentlege og private fagskular, som har hatt ein høvesvis vekst i heiltidsekvivalentar på 56 prosent (3 400 HTE) og 120

prosent (6 400 HTE). Frå 2023 til 2024 auka heiltidsekvivalentane med 7 prosent totalt sett, og utviklinga var noko lunde lik ved dei offentleg og private fagskulane.

Den sterke veksten i heiltidsekvivalentar ved dei private fagskulane heng først og fremst saman med at tilfanget av utdanningar på heiltid har halde fram med å auke. Sidan 2017 har det vore ein vekst på 93 prosent i talet på heiltidsekvivalentar på heiltidsutdanningar i dei private fagskulane. Dette står i motsats til dei offentlege fagskulane der omfanget av heiltidsstudiar har gått ned med 14 prosent sidan 2017, mens deltidsutdanningane har auka med 130 prosent.

Skilnaden i utviklinga her heng saman med fleire faktorar, som fagområde, utdanningsform og skulepengar. Dette kjem vi nærare inn på i kapitela som følgjer, til dømes i kapittel 3.2, 3.5 og 5.6.

Sjå vedlegg V1 for korleis heiltidsekvivalentar har utvikla seg fordelt på finansieringsform i perioden 2017-2024, og vedlegg V2 for utviklinga av heiltidsekvivalentar i høve til studiepoengeiningar i same periode.

3.1.3 Studentar ved private fagskular

Dei 17 750 studentane ved private fagskular fordeler seg på 45 ulike fagskular i 2024. Det aller meste av den omtalte veksten frå 2023 kom frå fagskular med fleire enn 1 000 studentar.

Mykje av veksten i den private delen av sektoren har kome som følgje av auka offentleg tilskot, jamfør kapittel 5.6, men det har òg vore ein vekst i den skulepengefinansierte delen.

Den største fagskulen er framleis Noroff med 3 800 studentar. For fyste gong sidan 2018 har dei ein nedgang i talet på studentar. Nedgangen frå 2023 til 2024 er fem prosent (220 studentar). Den nest største private fagskulen er Din Kompetanse fagskule med over 2 000 studentar, dei har økt med om lag 850 studentar (70 prosent) siste året. Dette er ein relativt ny fagskule som på kort tid har etablert seg over store deler av landet med særleg fokus på oppvekstfag, eit område som det har vore relativt få tilbod på tidlegare.

Fagskulen Kristiania er den tredje største private fagskulen med 1 900 studentar. Dei har hatt ein auke på 10 prosent siste året. I 2024 kjøpte eigaren av Fagskolen Kristiania opp NKI Fagskoler og MedLearn AS. Om desse tre organisasjonane vert fusjonert i framtida, vil Fagskolen Kristiania truleg verte den største fagskulen i tida som kjem, då MedLearn og NKI er høvesvis den fjerde og femte største private fagskulen med 1 900 og 1 800 studentar.

Fagskulen Tirna[3] er den sjette største private fagskulen med nesten 1 200 studentar. Den siste av fagskulane med over 1 000 studentar er Gokstad Akademiet som òg har hatt ein markant vekst sidan 2023 på 250 studentar (30 prosent). Totalt har dei no like over 1 000 studentar. AOF Norge hadde nærare 350 studentar då dei gjekk konkurs våren 2024. Samla auke ved alle dei andre private fagskulane som ikkje er omtala her, er på til saman 138 studentar

3.1.4 Studentar ved offentlege fagskular

Dei 16 250 studentane ved offentlege fagskular er fordelt på 18 ulike fagskular, kor av 12 er fylkeskommunalt eig, 5 er statlege og ein er eigd av statlege helseføretak. Dei fire største offentlege fagskulane hausten 2024 er Fagskolen Viken (2 700 studentar), Fagskolen Rogaland (2 400 studentar), Fagskulen Vestland (2 000 studentar) og Fagskolen Innlandet (2 000 studentar).

Medan Fagskulen Viken har fått 100 fleire studentar (opp 4 prosent), har Fagskulen Rogaland fått 460 fleire studentar i 2024. Det utgjer ein auke på heile 24 prosent siste året. Ved Fagskolen Innlandet har det blitt 330 fleire studentar, det utgjer ein auke på 19 prosent. Fagskulen Vestland har uendra studenttal frå 2023 til 2024.

Ved Fagskulen i Agder er det 100 fleire studentar (opp 16 prosent) medan Nordland Fagskule har 80 fleire studentar (opp 21 prosent). Norges grønne fagskole – Vea og Norsk fagskole for lokomotivførere er dei fagskulane med størst nedgang i talet på studentar, med høvesvis 115 og 59 færre studentar i 2024 enn i 2023. Nedgangen utgjer 32 prosent hos begge fagskulane.

Sjå vedlegg V4 for oversikt over studiepoengeiningar fordelt på eigarskap og institusjonar.

3.1.5 Dei fleste studentane tek ei gradsutdanning

Høgare yrkesfagleg utdanning kan være kort og under 30 studiepoeng, men òg strekke seg opp til høgare fagskulegrad på inntil 180 studiepoeng. **Error! Reference s ource not found.** viser at det stadig er fleire studentar som tek gradsutdanning.

I 2024 var det 27 900 studentar som tok ei utdanning som fører til fagskulegrad (13 700) eller høgare fagskulegrad (14 100). I høve til 2023, vart det 1 000 fleire studentar på fagskulegrad i 2024, og 797 fleire studentar på høgare fagskulegrad. Til saman utgjer studentane på gradsutdanningar 82 prosent av studentane.

[3] Skifta namn frå Fagskolen AOF Vestlandet-Agder i 2024

Dei siste par åra har talet på studentar på fagskulegrad auka meir enn høgare fagskulegrad, og dei er no snart jamstore. Som del av alle studentane har studentar på fagskulegrad auka frå 30 til 40 prosent i perioden 2017-2024. Dette heng i stor grad saman med veksten i helse- og velferdsutdanningar og økonomi- og administrasjonsutdanningar som tradisjonelt har vore eittårige. Delen studentar på høgare fagskulegrad har gått ned frå om lag 60 til 40 prosent i same periode.

Figur 3.2 Studentar på fagskulegrad, korte utdanningstilbod og kortare studietilbod 2017-2024

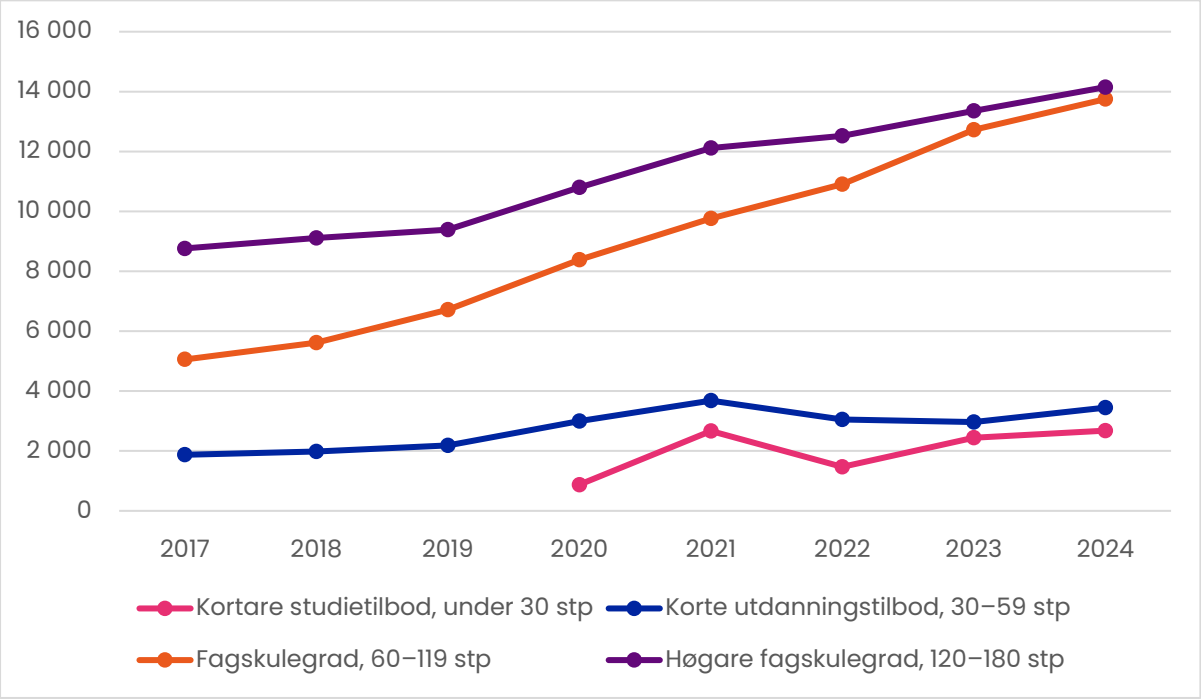

Vedlegg: F3.2
Kjelde: HK-dir/DBH-HYU

I 2024 var det 3 400 studentar på korte utdanningar under 60 studiepoeng og 2 700 studentar på kortare studietilbod under 30 studiepoeng. Dei utgjer høvesvis ti og åtte prosent av studentane, talt som individ. I kapittel 0 kjem vi tilbake til kortare studietilbod under 30 studiepoeng. Der tel vi oppmeldingar, og studentar som er meldt opp til fleire tilbod vil derfor teljast fleire gonger, og tala vert høgare enn her i dette kapitelet.

Utviklinga i studentar på tilbod under 30 studiepoeng og tilbod mellom 30 og 59 studiepoeng, fekk ein klar topp under pandemien, for deretter å gå noko ned igjen. Dette skuldast den ekstraordinære satsinga på korte tilbod i den perioden for å møte

den bråe auken i permisjonar i ein del bransjar. Dei to siste åra ser vi ein liten auke i talet på studentar på tilbod av kortare omfang, særleg under 30 studiepoeng.

Ein del av utviklinga i omfanget av dei korte tilboda skyldast statleg tilskot gjennom ordningane bransjeprogram, industrifagskulen og tilskot for fleksible og desentraliserte utdanningar. Desse ordningane blir omtala i kapittel 5.5.

Tabell 3.1 viser talet på studentar på studietilbod av ulikt omfang fordelt på fagskular med offentleg og privat eigarskap i 2019 og 2024. Vedlegg V11 viser studentane si alder på studietilbod av ulikt omfang i perioden 2017-2024.

Ved offentlege fagskular tar omlag 60 prosent av studentane ein høgare fagskulegrad (9 500 studentar), medan 25 prosent tar ein fagskulegrad (4 000 studentar). Det er 5 prosent av studentane som går på korte utdanningstilbod på 30-59 studiepoeng (900 studentar), medan like over 10 prosent av studentane går på kortare studietilbod under 30 studiepoeng (1 900 studentar).

Ved dei private fagskulane tek 55 prosent av studentane ein fagskulegrad (9 800 studentar), medan 25 prosent tek ein høgare fagskulegrad (4 600 studentar). Om lag 15 prosent av studentane på private fagskular tek korte utdanningstilbod på 30-59 studiepoeng (2 600 studentar), og berre fire prosent (800 studentar) går på kortare studietilbod under 30 studiepoeng.

Tabell 3.1 Studentar på kortare studietilbod, korte utdanningstilbod og fagskulegradar, 2019 og 2024

		2019			2024	
	Offentleg	**Privat**	**Totalt**	**Offentleg**	**Privat**	**Totalt**
Kortare studietilbod, under 30 stp.	-	-	-	1 898	780	2 678
Korte utdanningstilbod, 30–59 stp.	250	1 938	2 188	877	2 566	3 443
Fagskulegrad, 60–119 stp.	2 106	4 612	6 718	3 954	9 793	13 747
Høgare fagskulegrad, 120-180 stp.	6 678	2 715	9 393	9 529	4 619	14 148
Totalt	9 034	9 265	18 299	16 258	17 758	34 016

Merknad: Studentar på kortare studietilbod under 30 studiepoeng er her talte som individ for heile året. Talet er lågare enn i tabell 3.3 kor vi har talt oppmeldingar til kortare studietilbod under 30 studiepoeng. Det var totalt 2 678 individ og 3 618 oppmeldingar til kortare tilbod i 2024
Vedlegg: T3.1
Kjelde: HK-dir/DBH-HYU

Tekstboks 2 Nasjonalt studentombod

Stortinget vedtok i mai 2024 at alle fagskulestudentar skal ha tilgang til eit nasjonalt studentombod frå 1. august 2025. Etableringa av det nasjonale studentombodet er eit tiltak for å sikre likeverdig tilgang til uavhengig studentstøtte i heile fagskulesektoren. Det byggjer vidare på kravet frå 2019 om at alle universitet, høgskular og fagskular skulle sikre studentane tilgang til eit studentombod. Fram til no har det vore opp til kvar institusjon å organisere dette lokalt, med høve til samarbeid mellom mindre institusjonar. Endringa flyttar ansvaret for å tilby studentombod frå den enkelte fagskulen til staten, og det er med det ikkje lenger styret ved fagskulane som har ansvar for å sikre at studentane har tilgang til eit ombod.

Det nasjonale studentombodet skal organiserast og driftast av Direktoratet for høgare utdanning og kompetanse, og vil vere lokalisert i Tromsø. Ordninga skal bestå av to heiltidsstillingar og vil omfatte alle fagskulestudentar, uavhengig av om dei er tilknytte offentlege eller private institusjonar.

Studentomboda sine oppgåver omfattar å rettleie studentane i klagesaker, bidra til å løyse saker på lågast mogleg nivå og løfte saker til institusjonsstyret eller institusjonen sitt kvalitetssikringsarbeid ved behov. Det nasjonale studentombodet skal, på lik linje med dagens studentombod, gi råd og hjelp i studiesaker – uavhengig av om saka har prinsipiell betyding. Ombodet har teieplikt og skal utføre arbeidet uavhengig og fritt.

Det nasjonale studentombodet skal operere uavhengig av institusjonane og har teieplikt i samsvar med forvaltningslova. Dette er avgjerande for å ivareta studentane si tillit og rettstryggleik, og for å bidra til eit trygt og inkluderande læringsmiljø.

Kjelde: HK-dir

3.2 Fordeling av studentar på fagområde

Demografiske endringar, teknologiutvikling, grøn omstilling og geopolitiske spenningar påverkar kompetansebehova i arbeidslivet. Desse megatrendane set òg krav til kompetanseheving og formell utdanning for arbeidstakarar gjennom heile yrkeslivet, noko Stortingsmeldinga *Fagfolk for en ny tid – med høyere yrkesfaglig utdanning* (Meld. St. 11 (2024-2025)) greier meir ut om. Etterspurnaden etter praksisnær høgare yrkesfagleg utdanning er høg i fleire sektorar arbeidslivet. Helsepersonellkommisjonen peikar på behov for personell med breiare kompetanse innanfor medisin og helsefag (NOU 2023: 4). NHO sitt kompetansebarometer reknar til at medlemsbedriftene manglar 12 000 personar med høgare yrkesfagleg utdanning innan tekniske fag (Furholt, Jon & Børing, Pål, 2024), og partane i maritim næring melder om eit stort behov for sjøfolk dei komande åra (Rege, Maren et al., 2024). I ein kompleks og uføreseieleg verden vert solid kompetanse innan totalberedskap peika på som naudsynt for å sikre nasjonal tryggleik og stabilitet. I dette kapittelet skal vi sjå på korleis studentane fordeler seg på fagområda i høgare yrkesfagleg utdanning.

3.2.1 Tre dominerande fagområde

Tekniske fag, helse- og velferdsfag, og økonomi- og administrasjonsfag held fram som dei tre største fagområda i 2024. Det er i desse fagområde ein òg ser sterkast vekst i talet på studentar frå 2023 til 2024, sjå figur 3.3.

Tekniske fag er det støste fagområdet, med totalt om lag 14 500 studentar. Frå 2023 til 2024 auka studenttalet på tekniske fag med 1 100 studentar (åtte prosent). Det er utdanningane i bygg og anlegg som er størst, med vel 4 200 studentar i 2024, det svarar til ti prosent auke sidan 2023.

Data/IT-fag er det nest største faget i kategorien tekniske fag med 3 800 studentar, etter ein sterk vekst frå 490 studentar i 2017. I 2024 har denne veksten flata ut, og det er om lag same tal studentar som i 2023. Kva dette skuldast veit vi ikkje sikkert. Det vert meldt om behov for IT-kompetanse, samstundes vert det meldt om ein tøff arbeidsmarknad, særskilt for nyutdanna. I følgje NAV hadde talet på utlyste stillingar innanfor IT ein nedgang på 34 prosent frå august 2022 til 2023, og talet på arbeidsledige har auka med 28 prosent i same periode (Vaaland, Mattis, 2023). Det kan med andre ord vere ein naturlig korrigering av tidlegare kraftig vekst på grunn av endringar i arbeidsmarknaden.

Det er Noroff som er desidert størst på data/IT-fag, med 2 400 studentar, det svarar til 65 prosent av alle data/IT studentane. I 2024 har dei ein nedgang i talet på data/IT studentar (110 studentar, 4 prosent) medan andre, særleg Gokstad Akademiet, har ein

vekst (100 studentar, 23 prosent). Det er stadig fleire fagskular som tilbyr data/IT-fag med offentleg finansiering, medan Noroff finansierer alt med skulepengar.

På utdanningar i elektro/energi var det om lag 3 200 studentar, og ein auke på seks prosent sidan 2023. På industri/kjemi-fag var det om lag 2 200 studentar, ein auke på 8 prosent frå 2023.

Den største relative auken ser vi på utdanningar i modellering med 46 prosent, eller 200 studentar. Her er det i hovudsak tre nye tilbod i teknisk design ved fagskulen Noroff som står for auken.

I kategorien anna innan tekniske fag vart det 200 fleire studentar i 2024, noko som utgjer ein auke på 180 prosent. Dette er i hovudsak studentar frå Brann- og redningsskolen som i januar 2024 opna ny toårig utdanning i brann, redning og samfunnstryggleik.

Figur 3.3 Studentar per fagområde, 2017–2024

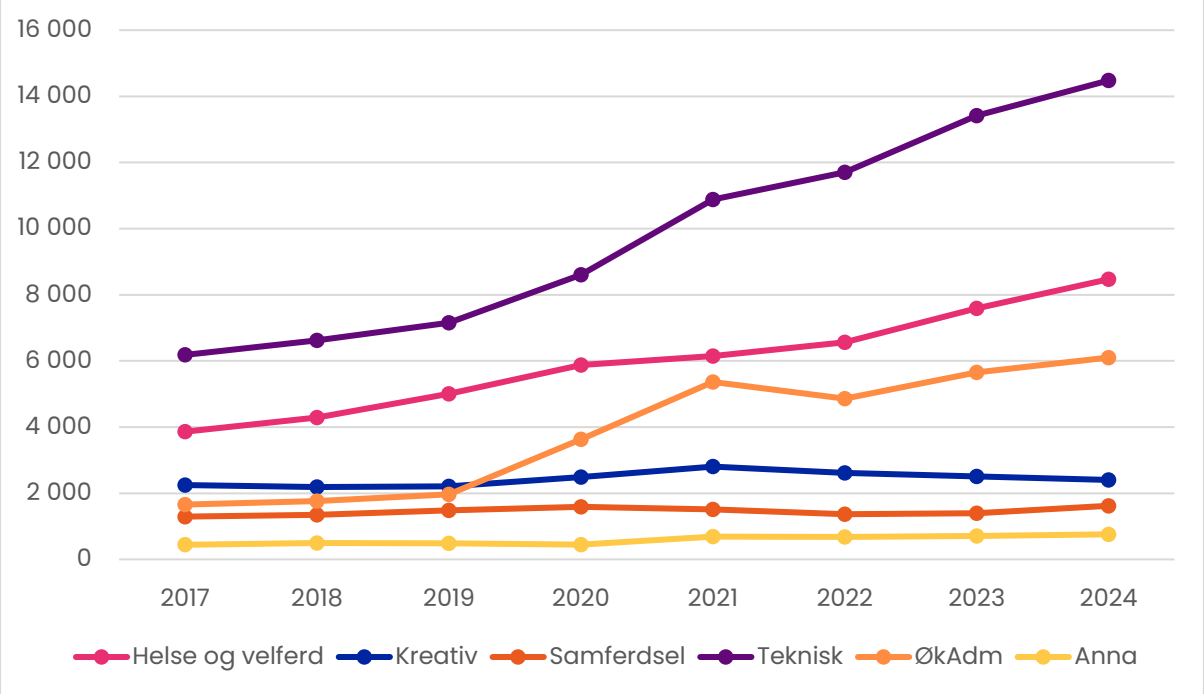

Merknad: Studentar med uoppgitt fagområde vert ikkje vist i figuren. Sjå tabellvedlegg for tal på desse studentane.
Vedlegg: F3.3
Kjelde: HK-dir/DBH-HYU

Helse- og velferdsfag auka med om lag 900 studentar (12 prosent), og det vart då totalt 8 500 studentar på dette fagområdet i 2024. Auken var størst innan oppvekstutdanningar, der vart det om lag 570 fleire studentar i 2024, ein auke på 26 prosent. Innan helsefaga ser vi berre ein prosent auke (66 studentar) sidan 2023. Sidan 2021 har talet på helsefagstudentar auka med berre 15 prosent til totalt 650 studentar.

På tross av det store omfanget av helsefagarbeidarar i den kommunale helse- og omsorgstenesta, og det sterke fokuset på å kvalifisere dei til å avlaste sjukepleiarar, er veksten i studenttalet på relevante fagskuleutdanningar lågare enn det ein kunne vente. Undersøkingar frå NIFU viser at helsefagarbeidarar med fagskuleutdanning i liten grad får økonomisk utteljing for vidareutdanninga. Dei opplever sjeldan endringar i stilling eller arbeidsoppgåver etter gjennomført utdanning, noko som truleg påverkar motivasjonen for å ta eit deltidsstudium over to år (Høst, Håkon et al., 2025, s. 18). I tillegg kan kombinasjonen av turnusarbeid og studiar vere krevjande dersom arbeidsgivar ikkje legg til rette. Det finst likevel døme på vellukka samarbeid. Mellom anna i Oslo, der studentar ved Fagskolen i Oslo får, i samarbeid med Sjukeheimsetaten, finansiert utdanninga si, fri med lønn eller integrert studium i turnus (Meld. St. 11 (2024-2025), s. 55).

Økonomi- og administrasjonsfaga har sidan 2020 vakse fram som eit av dei tre største fagområda. I 2024 var det 6 100 studentar på desse faga, ein auke på 450 studentar (8 prosent) sidan 2023. Auken er hovudsakeleg på utdanningar i leiing (23 prosent), og løn og rekneskap (11 prosent). Samstundes har det vore ein reduksjon i talet på studentar på utdanningar i reiseliv og marknadsføring.

Det aukande talet studentar på økonomi- og administrasjonsfag, ser vi både i offentlege og privat finansierte utdanningstilbod. Det vil seie at det både har vore prioritert offentleg finansiering til desse utdanningane, samstundes som studentar òg har vist betalingsvilje. Dette kan vi tolke som at utdanningane treff ein etterspurnad etter denne kompetansen. Kandidatundersøkinga viser til dømes at utdanningar i økonomi- og administrasjonsfag både er vidareutdanning for etablerte arbeidstakarar men òg grunnutdanning for personar som vil inn på arbeidsmarknaden eller omskolere seg (Alne, Ragnar et al., 2023).

Utviklinga i talet på studentar på fagområda kreative fag, samferdselsfag og anna har vore noko lunde stabil sidan 2017. I 2024 var det 2 400 studentar ved kreative fag, det er ein svak nedgang på 100 studentar frå året før, hovudsakeleg på utdanningar innan design og musikk, dans og drama.

Ved samferdselsfag vart det ein auke på 230 studentar frå 2023 til 2024. Auken var på dei maritime utdanningane og luftfart, medan utdanningane innanfor jernbane hadde ein liten reduksjon.

Sjå vedlegg V5 og V6 for studentar og studiepoengeiningar fordelt på fagområde og eigarskap.

3.2.2 Utvikling i fagområda i høve til kvarandre

Figur 3.4 viser utviklinga i den relative storleiken til kvart fagområde i åra 2017-2024. Sjølv om det frå år til år ikkje er store endringar her, er det mogeleg å sjå trendar over tid.

Figur 3.4 Andel studentar etter fagområde, 2017–2024

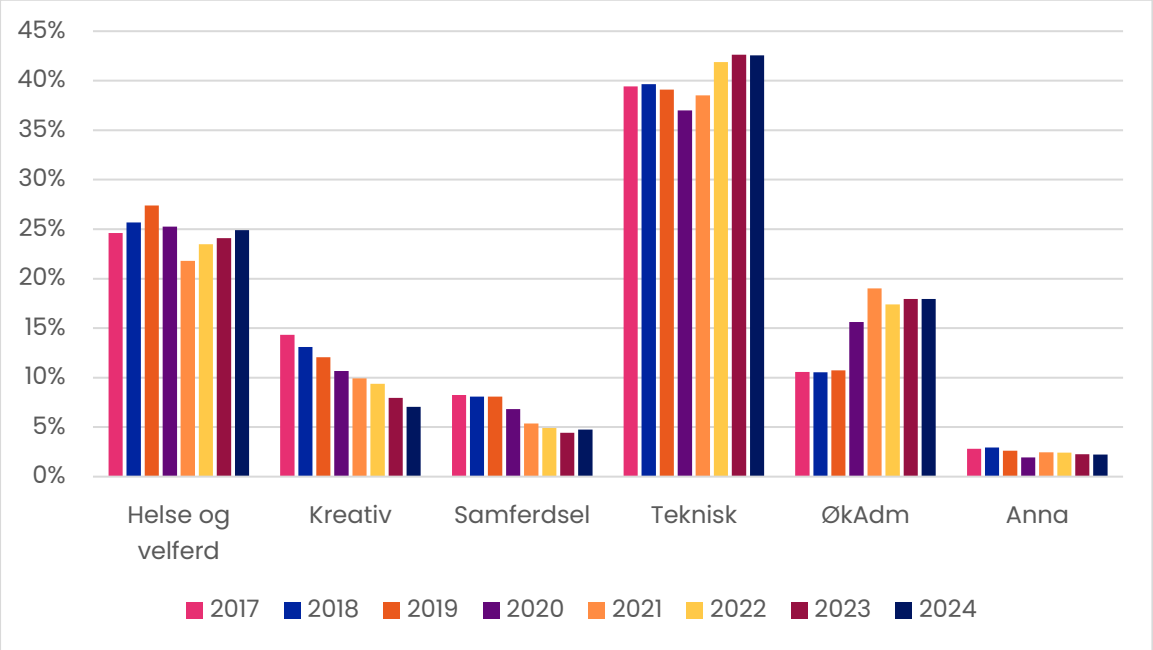

Merknad: Studentar med uoppgitt fagområde vert ikkje vist i figuren. Sjå tabellvedlegg for tal på desse studentane.
Vedlegg: F3.4
Kjelde: HK-dir/DBH-HYU

Figuren speglar at det er dei tre største fagområda som har vakse desidert mest, og derfor utgjer ein stadig større del av det samla bilete. Tekniske fag er det absolutt største fagområdet, og dei siste tre åra har delen studentar på tekniske fag vore på sitt høgste med 43 prosent av studentane.

Delen studentar på helse- og velferdsfag har tatt seg opp etter ein liten nedgang under pandemien, og utgjer no 25 prosent av alle studentane.

Det tredje største fagområdet er økonomi og administrasjon som har 18 prosent av studentane. Dette fagområdet fekk ein oppsving frå 11 prosent til 16 prosent med tiltak som vert satt i gang under pandemien. Det ser ut til at dette fagområdet har klart å treffe eit behov blant studentane og arbeidslivet, og derfor held seg stabilt opp mot 20 prosent.

Denne utviklinga er i tråd med behova for teknologisk kompetanse og gode velferdstenester som er dei prioriterte områda for utdanning og kompetanse i utsynsmeldinga (Meld. St. 11 (2024-2025); Meld. St. 14 (2022–2023)). Prioriteringa av utdanningar som er viktige for det grøne skiftet er vanskelegare å spore i desse tala, då dette ikkje er eit område som lett let seg avgrense til konkrete utdanningar. Samstundes er veksten i økonomi- og administrasjonsfag ikkje openbart i tråd med dei politiske føringane, men dei representerer likevel generiske kompetansar som bedrifter alltid vil trenge, slik som leiarkompetanse, økonomi og rekneskap, for å nemne noko.

Medan studenttalet ved kreative fag og samferdselsfag har vore stabilt i heile perioden frå 2017-2024, som vist i figur 3.3., har den relative delen studentar ved desse fagområda vorte halvert sidan 2017. I 2024 utgjorde studentane ved kreative fag 7 prosent og studentar ved samferdselsfag utgjorde 6 prosent av alle studentar. Nedgangen i den relative delen studentar skuldast at dei andre fagområda aukar i talet på studentar og utgjer derfor ein større del av den totale studentmengda.

3.3 Tilgang til utdanning og geografisk spreiing

Eit sentralt mål for høgare yrkesfagleg utdanning er at tilboda skal vere tilgjengelege over heile landet. Det er difor relevant å undersøkje kor studentane tek utdanninga si – om dei deltek i stadbaserte eller samlingsbaserte tilbod i dei ulike fylka, eller om dei føretrekk nettbaserte studium som er uavhengige av geografi. Studentane sin bustad gir òg nyttig informasjon om i kva grad fagskulane når ut nasjonalt med sine 178 studiestadar og fleksible nettbaserte løysingar.

3.3.1 Kor vel studentane å studere?

Figur 3.5 viser korleis studentar på stadbaserte og samlingsbaserte utdanningstilbod fordeler seg på studiestader ved offentlege og private fagskular i dei ulike fylka. Utdanningstilbod med nettbasert undervisning er skilt ut som eigen kategori sidan det ikkje gir meining å tilskrive desse studentane til eit einskild fylke når vi vil forstå den geografiske spreiinga av studentane. Det er om lag 10 600 studentar på nettbaserte

tilbod, dei resterande om lag 23 400 studentane er knytt til studiestadar i dei ulike fylka.

Figur 3.5 Studentar etter studiefylke og eigarskap, 2024

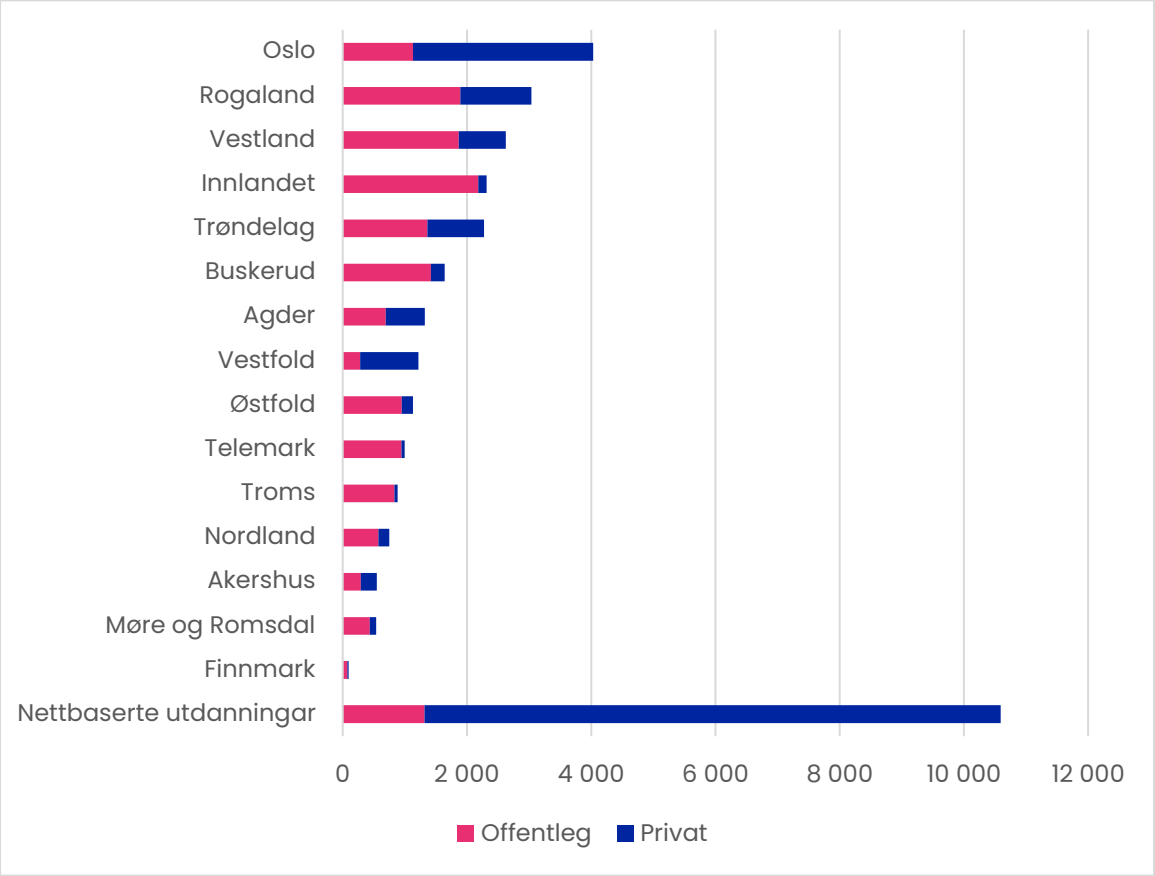

Merknad: Sortert etter totalt tal på studentar i fylket. Studentar på nettbaserte tilbod blir ikkje plassert i eit fylke, men i kategorien nettbaserte utdanningar.
Vedlegg: F3.5
Kjelde: HK-dir/DBH-HYU

Flest studentar i Oslo

Oslo, Rogaland og Vestland er dei tre fylka med flest studentar. I 2024 var det over 4 000 studentar ved studiestadar lokalisert i Oslo, 3 000 studentar i Rogaland og 2 600 studentar i Vestland fylke. Av dei totalt 9 600 studentane i desse fylka var 2 900 studentar ved private fagskular, når vi heldt dei nettbaserte tilboda utanom.

Talet på studentar er i all hovudsak proporsjonal med innbyggjartalet i dei ulike fylka. Unntaka er Akershus, Møre og Romsdal og Finnmark som relativt sett har færre studentar pr innbyggjar enn dei andre fylka. I desse tre fylka var det òg færrast

studentar i 2024. Det var om lag 100 studentar i Finnmark, og kring 550 studentar i Møre og Romsdal og Akershus fylke.

Det relativt låge talet på studentar i Akershus kan henge saman med nærleiken særleg til Oslo, men òg Buskerud og Østfold, som alle har ein meir utbygd fagskuletradisjon enn Akershus. Det er òg mogleg at det i nokon grad speglar næringsstrukturen i fylket. Det er til dømes relativt få sysselsette i industrien i Akershus. Akershus skil seg frå dei fleste andre fylker ved at dei har størst andel studentar innan helse og velferd. I tillegg er det ein relativ høg andel av studentane som er busett i Akershus som studerer på nett, jf. figur 3.6.

Den relativt låge andelen studentar i Møre og Romsdal heng dårleg saman med både næringsstrukturen i fylket og andelen elevar på vidaregåande som vel yrkesfaglege utdanningar. I Finnmark tek fleirtalet av elevane i vidaregåande opplæring yrkesfag, men det totale elevtalet har gått ned. Tal frå SSB reknar at det også framover vil verte færre avgangselevar dei komande åra, noko som kan påverke rekrutteringa til høgare yrkesfagleg utdanning (Finnmark fylkeskommune, 2024; Statistisk sentralbyrå, 2024).

Dei offentlege fagskulane har flest studentar i dei fleste fylka

Korleis talet på studentar fordel seg på offentlege og private fagskular i dei ulike fylka heng saman med kva fagskular som har studiestader der. Dei offentlege fagskulane har flest studentar i dei fleste fylka. Dette heng saman med at desse fagskulane har ein langt høgare andel av studentane sine på stad- og samlingsbaserte tilbod, og ikkje dei reint nettbaserte som vi har plassert i ein eigen kategori.

Basert på fagskulane sine søknader til fylkeskommunane om tilskot til drift er det grunnar til å tru at vi i tida framover vil sjå ei dreiing i retning av fleire samlingsbaserte tilbod òg hos private aktørar. Finansieringssystemet legg opp til at fagskular berre kan søkje om tilskot i fylker der dei har studiestadar. Det vil seie at reint nettbaserte tilbod berre kan søkje om tilskot i eitt fylke.

I Innlandet er det 2 300 studentar på stad- og samlingsbaserte tilbod, og over 80 prosent av dei studerer ved Fagskolen Innlandet som er ein offentleg fagskule. I Vestfold og Oslo tilhøyrer over 70 prosent av studentane private fagskular. I Agder og Akershus er studentane jamt fordelte på studiestader til offentlege og private fagskular. Sjå vedlegg *Fylkesoversikter - statistikk og omtale av dei einskilde fylka* for fleire detaljer om studentar, heiltidsekvivalentar og finansiering for dei einskilde fylka.

Flest studentar på nett ved private fagskular

Det store fleirtalet av studentar på private fagskular finn vi på dei nettbaserte tilboda. Totalt er det om lag 10 600 studentar ved nettbaserte utdanningstilbod, og om lag 9 300 (90 prosent) av dei er studentar ved private fagskular.

Figur 3.6 viser den relative fordelinga av utdanningsformer som studentane i dei ulike bustadfylka følger. Studentane sitt bustadfylke er henta frå folkeregisteret. Ein kan sjå at studentar på stadbaserte og nettbaserte utdanningar med samling utgjer om lag 70–75 prosent av studentane i alle fylka.

Den geografiske fordelinga av studentar speglar både institusjonslandskapet og busettingsmønstera i landet. I dei nordlege fylka, der både folketal og talet på studiestader er lågare enn resten av landet, er det òg lågast del studentar på stadbaserte utdanningar (om lag 10 prosent). I Oslo og Agder er høvesvis 42 og 45 prosent av studentane på stadbaserte utdanningar.

Om vi ser på dei heilt nettbaserte utdanningstilboda utan samlingar, vert desse følgde av om lag 25–30 prosent av studentane i kvart av landets fylke. Nettbaserte utdanningar gjer det mogeleg for fleire å kunne delta på utdanning, og er ein stadig aukande utdanningsform. I kapittel 3.5 kjem vi nærare inn på fleksible utdanningstilbod.

Sjå vedleggstabellane for fleire detaljar om studentane sitt bustadfylke og studiefylke, fordelt på eigarskap (V7), finansieringsform (V8 og V9) og utdanningsform (V10).

Figur 3.6 Andel studentar etter registrert bustadfylke og utdanningsform, 2024

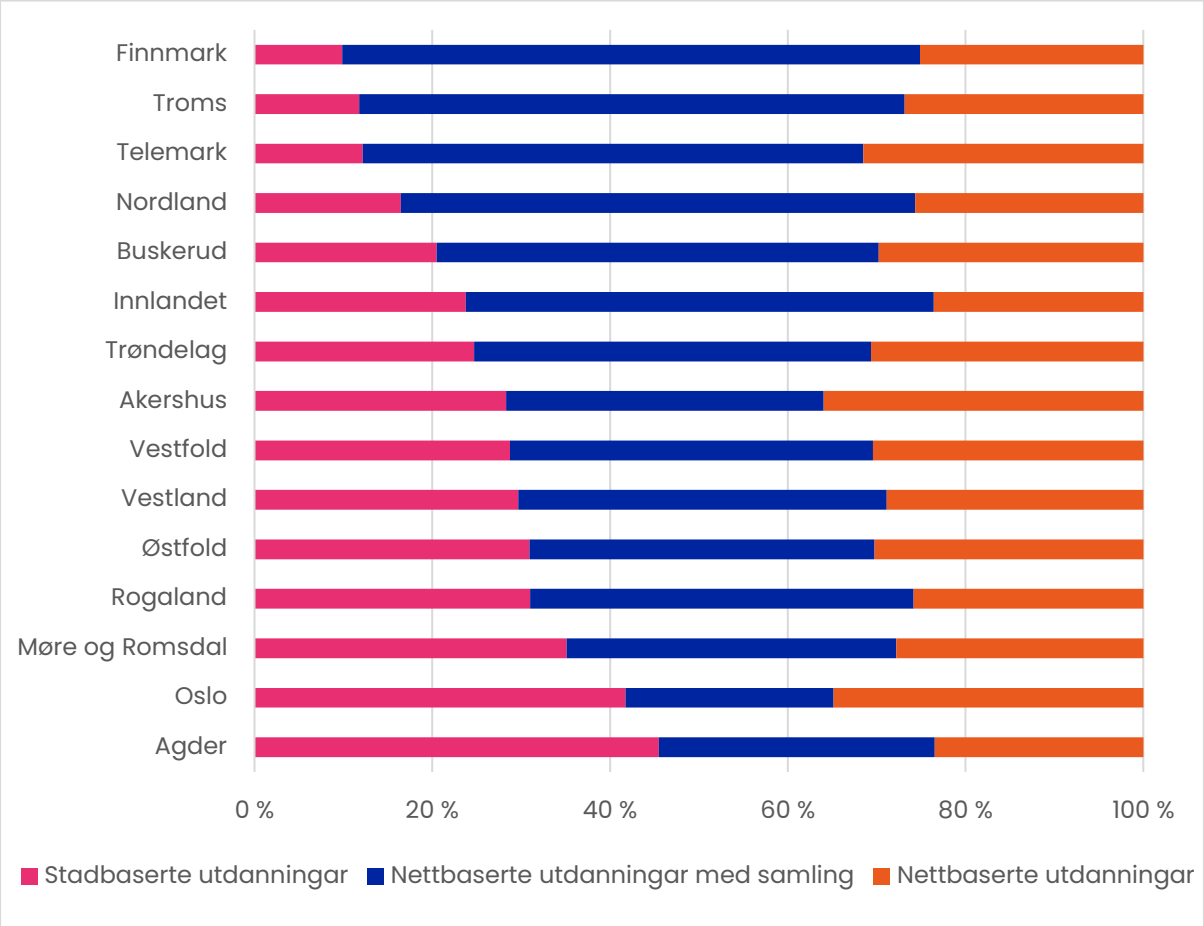

Merknad: Studentar der bustadfylket er ukjend, vert ikkje viste i figuren. Sjå tabellvedlegg for talet på desse studentane og ein gjennomgang av forskjellane mellom talet på studentar frå HK-dir/DBH-HYU og Statistisk sentralbyrå. I figuren er data sortert etter aukande del studentar på stadbaserte utdanningar.
Vedlegg: F3.6
Kjelde: Utdanningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

3.3.2 Kva studentane studerer varierer mellom fylkeskommunane

Det kompetansepolitiske ansvaret i regionane ligg hos fylkeskommunane. Dei skal sørge for at det vert tilbydd høgare yrkesfagleg utdanning som svarar til lokale, regionale og nasjonale kompetansebehov. Derfor forvaltar dei òg dei statlege tilskota til drift av fagskular. Sjå kapittel 5 og kapittel 60 for analyser av tilbodsstrukturen i lys av finansiering og utviklinga i dei einskilde fylka.

I dette kapittelet gjer vi eit overordna bilete av korleis tilbodsstrukturen ser ut i dei ulike fylka, uavhengig av korleis dei offentlege midlane til drift vert prioriterte. Figur 3.7 viser den relative fordelinga av studentar på dei ulike fagområda i kvart fylke. I

utgangspunktet bør vi kunne forvente at utdanningane som vert tilbydd og etterspurt i dei ulike fylke, i stor grad speglar det regionale arbeidslivet og næringsstrukturen. Som tidlegare er nettbaserte tilbod er samla i ein eigen kategori.

Figur 3.7 Andel studentar, fordelt på fagområde og fylke, 2024

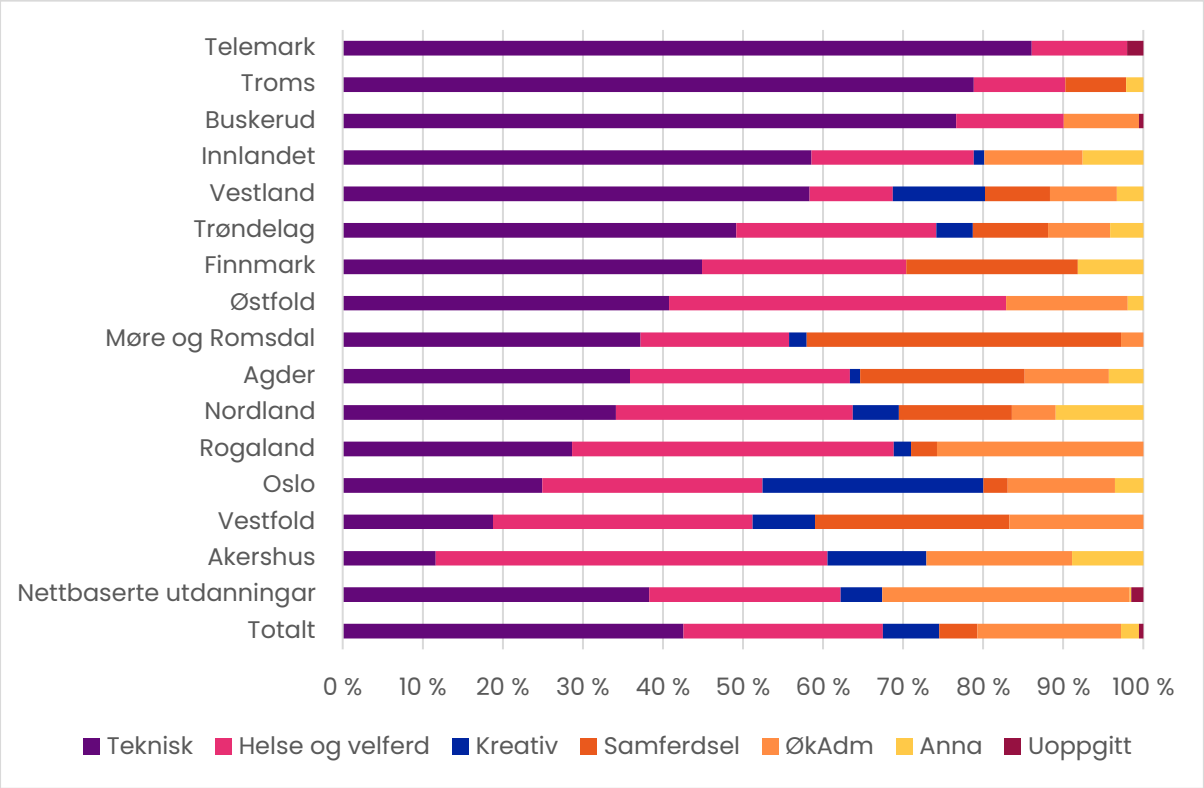

Merknad: Sortert etter andel studentar på tekniske fag. Studentar på nettbaserte tilbod blir ikkje plassert i fylke, men i kategorien nettbaserte utdanningar.
Vedlegg: F3.7
Kjelde: HK-dir/DBH-HYU

Figur 3.7 gir eit tydeleg bilete av at tilbodsstrukturen ser svært ulik ut i dei ulike fylka. Telemark, som er eit typisk industrifylke, skil seg ut med ein særs høg del av studentmassen i tekniske utdanningar, medan resten finst i helse- og velferdsfag. Delen studentar på tekniske fag er jamt over høg i dei fleste fylker der vi kan vente å finne ein relativt høg del sysselsette innan industrirelaterte bransjar. Lågast del studentar på tekniske fag finn vi mellom anna i Vestfold, noko som kanskje er overraskande gitt at det er mykje industri her òg. Men i dette fylket er det òg ein relativt høg andel av sysselsette i andre næringar som til dømes internetthandel og IKT, i tillegg til maritim transport. I tillegg er ein av få luftfartsutdanningar, som har eit nasjonalt nedslagsfelt, lokalisert i Vestfold. Det er derfor rimeleg at det er eit større

innslag av fagområda samferdsel og økonomi- og administrasjonsfag her samanlikna med til dømes Telemark (SØA, 2020).

På same måte ser vi ein svært høg andel studentar på samferdselsfag i Møre og Romsdal, der skipsfart er ei viktig næring. Maritim næring er også viktig i dei fleste kystfylke, noko studenttala speglar.

Helse- og velferdsfag er eit fagområde der ein kunne forvente at det var ein relativt høg del studentar i alle fylker, og kanskje at volumet spegla demografien i dei ulike fylka i nokon grad. I fylka Akershus, Østfold og Rogaland utgjer studentar på helse- og velferdsfag over 40 posent. I dei aller fleste andre fylka, med unntak av Telemark, Troms, Buskerud og Vestland, er det over 20 prosent studentar ved helse- og velferdsfag.

Skilnadene i delen studentar på helse- og velferdsfag kan henge saman med fleire ting. Utdanningane innan helse- og oppvekst er stort sett offentleg finansierte, òg ved dei private fagskulane. Ettersom det er få utsikter til korkje lønsauke eller stillingsendring etter ei fagskuleutdanning i helsefag, er det truleg ikkje særleg høg betalingsvilje for desse utdanningane. .Dette betyr at fylkeskommunane sine prioriteringar av tilskot til drift vil kunne spele ei meir direkte rolle. I tillegg vil fagskulane sine satsingar spele ei avgjerande rolle, slik vi har sett med Din kompetanse som fylte eit kompetansehol på tvers av fylka innan oppvekstutdanningar, og vart prioritert i fordelinga av tilskot i fleire av fylka.

Fylkeskommunen er avhengig av at ein relevant tilbydar er til stades for å kunne prioritere utdanningane i fordelinga av tilskot. Ein tredje faktor kan vere at dei nettbaserte tilboda dekker etterspurnaden i ein del regionar. Ein fjerde faktor kan vere i kva grad arbeidsgivarar, i dette tilfellet stort sett kommunar, har fokus på kompetanseheving for tilsette i helse- og oppvekstsektoren. Dette kan påverke etterspurnaden.

Økonomi og administrasjon er det tredje største fagområdet. Her ser vi at det er stor variasjon i kor stor del studentar ved desse utdanningane utgjer i kvart fylke. Kvar tredje student innfor økonomi og administrasjon følgjer nettbaserte tilbod. I Rogaland studerer over 25 prosent av studentane utdanningar innanfor økonomi og administrasjon, medan Troms, Finnmark og Telemark ikkje har nokon aktive stad- eller samlingsbaserte studentar ved økonomi og administrasjon.

Kreative fag er representert i berre nokre få fylke. Studentar ved kreative fag finn ein i hovudsak i Oslo (28 prosent), Akershus (12 prosent) og Vestland fylke (12 prosent),

medan Troms, Finnmark, Telemark, Buskerud og Østfold ikkje har studentar på kreative fag.

Oslo er fylket med mest jamn fordeling av studentar mellom de ulike fagområda. I dette fylke er fagområdet kreativ, som er eit av dei minste fagområda på landsbasis, størst. Heile ein av tre studentar i Oslo går på ei kreativ utdanning. Dette heng naturleg saman med at det er fleire fagskular som tilbyr slike utdanningar i Oslo, og at kultursektoren av naturlege grunnar er størst i Oslo.

3.4 Alder og kjønn

I 2024 var det 47 prosent kvinnelege og 53 prosent mannlege studentar i høgare yrkesfagleg utdanning. I snitt var studentane 34 år, men dei kvinnelege studentane var i snitt 4 år eldre enn dei mannlege, høvesvis 36 år og 32 år.

Figur 3.8 viser kor stor del av studentane i høgare yrkesfagleg utdanning som er i dei ulike aldersgruppene, samt fordelinga mellom menn og kvinner i kvar aldersgruppe.

Figur 3.8 Andel studentar etter alder og kjønn 2024

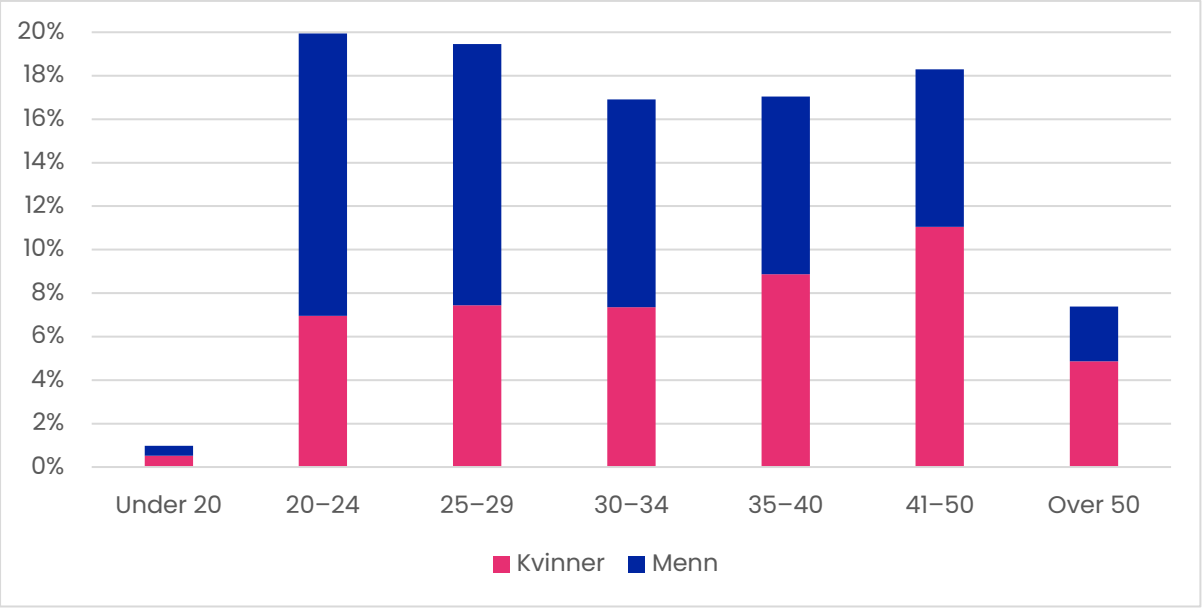

Merknad: Kategorien 41–50 år omfattar fleire år enn dei andre fire kategoriane frå 20–40 år.
Vedlegg: F3.8
Kjelde: HK-dir/DBH-HYU

Studentane fordeler seg relativt jamt på kvar av dei ulike aldersgruppene i spennet frå 20 til 50 år. Tar vi høgde for at aldersgruppa 41-50 år omfattar fleire år enn dei andre kategoriane, er det noko færre studentar i det øvre sjiktet. Totalt sett er 60 prosent av studentane 30 år eller eldre. Dette skil seg frå universitet- og høgskulestudentane, som er 28 år i snitt.

Vi ser samstundes at menn og kvinner fordeler seg ulikt på aldersgruppene. I hovudsak er dei mannlege studentane yngre enn dei kvinnelege. Den største aldersgruppa for dei mannlege studentane er 20-25 år (25 prosent) og 48 prosent av dei er under 30 år. Tilsvarande er det største gruppa kvinnelege studentar 41-50 år (23 prosent), og totalt er 68 prosent av dei kvinnelege studentane over 30 år. I aldersgruppa over 50 år finn vi 1 656 kvinner og 854 menn.

Figur 3.9 viser aldersfordelinga til studentane innanfor dei ulike fagområda. Der ser vi klart to store grupper yngre studentar frå 20-24 år på samferdselsfag og kreative fag. Heile 61 prosent av studentane på samferdselsfag er i denne aldersgruppa, tilsvarande nesten halvparten av studentane på kreative fag (48 prosent). Mange av studentane på samferdsel kjem i stor grad frå lærlingtid i vidaregåande til vidareutdanning innanfor dei maritime faga. Det er og mange som kjem frå vidaregåande for å ta grunnutdanningar innanfor dei tekniske faga og dei kreative faga (Alne, Ragnar et al., 2023).

Vi ser òg at studentane innan særleg helse og velferd, og økonomi og administrasjon er eldre enn studentane på dei andre fagområda. Innan helse og velferd er heile 80 prosent av studentane 30 år eller eldre, medan tilsvarande andel for økonomi og administrasjon er 73 prosent. På dei tekniske utdanningane er aldersfordelinga noko jamnare, der er 48 prosent av studentane under 30 år.

Figur 3.9 Andel studentar etter fagområde og alder, 2024

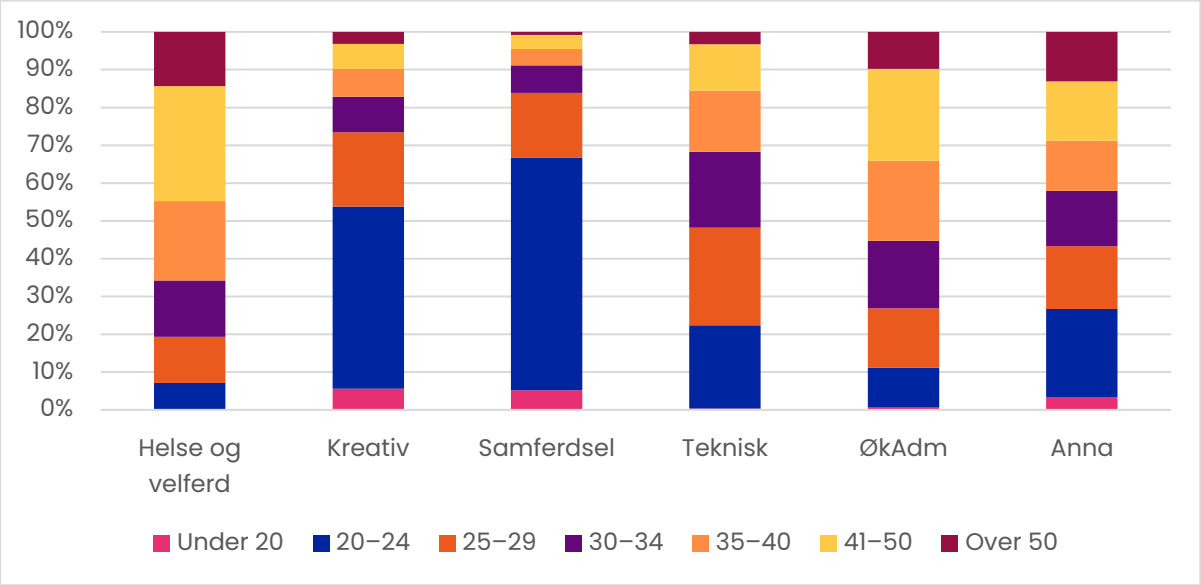

Merknad: Kategorien 41-50 år omfattar fleire år enn dei andre fire kategoriane frå 20-40 år. Studentar med uoppgitt fagområde vert ikkje vist i figuren. Sjå tabellvedlegg for tal på desse studentane.
Vedlegg: F3.9
Kjelde: HK-dir/DBH-HYU

Figur 3.10 viser kjønnsfordelinga innanfor kvar av fagområda i høgare yrkesfagleg utdanning. Vi ser at innanfor helse og velferd er dei aller fleste studentane kvinner (86 prosent). Her er det er ein tydeleg samanheng mellom fagområde, kjønn og alder. Vi har allereie sett at det er flest eldre studentar på dette fagområdet (

figur 3.9), og at dei kvinnelege studentane generelt sett er eldre (figur 3.8).

Vidare ser vi òg ein stor del kvinner innanfor kreative fag (69 prosent), og økonomi- og administrasjonsfag (67 prosent). På den andre sida er studentane på samferdselsfag og tekniske fag i all hovudsak menn – her står menn for høvesvis 91 prosent og 84 prosent av studentane. Kjønnsfordelinga i dei typisk mannsdominerte og kvinnedominerte fagområda er i stor grad stabile over tid, men vi ser til dømes at delen menn i helse og velferd har auka frå 10 til 14 prosent sidan 2017, sjå vedlegg V15. Tilsvarande har delen kvinner innan tekniske fag auka frå 6 prosent i 2017 til 16 prosent i 2024, sjå vedlegg V14. I kreative fag, der kvinner allereie er i fleirtal, har delen kvinner *auka* dei siste åra, frå 59 prosent i 2017 til 69 prosent i 2024.

Figur 3.10 Andel studentar etter kjønn og fagområde, 2017–2024

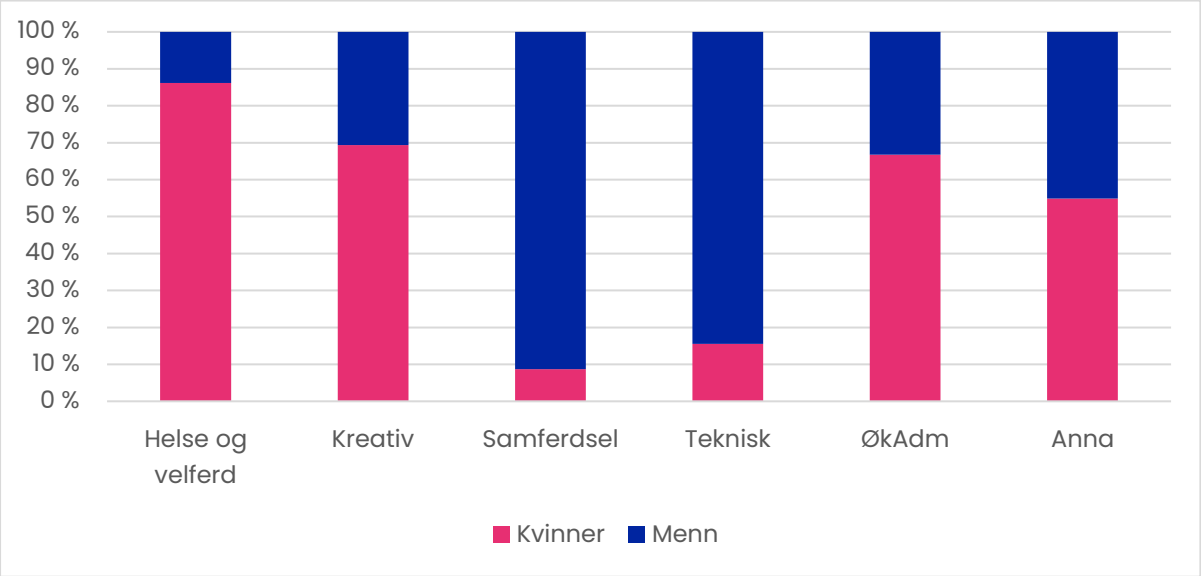

Merknad: Studentar med uoppgitt fagområde vert ikkje vist i figuren. Sjå tabellvedlegg for tal på desse studentane. Tabellvedlegget inkluderer ein tidsserie for åra 2017–2024.
Vedlegg: F3.10
Kjelde: HK-dir/DBH-HYU

3.5 Studentar på fleksible utdanningstilbod

Fleksibilitet i utdaninga handlar først og fremst om fleksibilitet for å velje det som passar best for den einskilde student. Ulike studentar har ulike behov, og fleksibilitet kan derfor vere fleire ting. I dette kapittelet omtalar vi deltid, nettbaserte og korte studietilbod som fleksible utdanningar. Men geografi spelar òg ei viktig rolle for å gjere utdanninga fleksibel. Geografi er omtala i kapittel 3.3.

3.5.1 Deltidsutdanningar gjer det mogleg å studere ved sida av jobb

I 2024 var det 25 000 studentar som tok utdanninga si på deltid. Det svarar til 74 prosent av alle studentane. I høve til 2023, er det 2 200 fleire deltidsstudentar, ein auke på 10 prosent. I perioden frå 2017 har det vore ein jamn auke i talet på deltidsstudentar, men dei utgjer òg ein større del av studentane. I 2017 studerte 60 prosent på deltid.

Figur 3.11 viser korleis talet på studentar fordeler seg på heiltids- og deltidsutdanningar per fagområde. I vedlegg V13 kan ein sjå utviklinga per fagområde frå 2017 til 2024. I helse- og velferdsfaga var om lag alle studentane (8 300 studentar, 98 prosent) på deltidsutdanningar i 2024. Denne fordelinga mellom heiltid og deltid på helse- og velferdsutdanningar har vore stabil sidan 2017.

Deltidsstudentane utgjer òg ein stor del innanfor økonomi- og administrasjonsfag (81 prosent) og tekniske fag (72 prosent) i 2024, med høvesvis 4 900 og 10 400 deltidsstudentar. For begge fagområda har delen deltidsstudentar auka sidan 2017.

For samferdselsfag og kreative fag er biletet motsett, innanfor desse fagområda var det flest heiltidsstudentar i 2014. Men utviklinga sidan 2017 går òg her mot større del av studentane på deltid.

Ved samferdselsfag var 87 prosent av studentane heiltidsstudentar i 2024. I perioden frå 2017-2023 har nær 100 prosent av studentane på samferdsel vore heiltidsstudentar. Men det siste året har det vorte 159 fleire deltidsstudentar, det svarar til ein auke frå 4 til 13 prosent på deltid.

Innanfor kreative fag var det 2 000 heiltidsstudentar i 2024, det svarar til 84 prosent av studentane innanfor det fagområdet. Frå 2023 har talet studentar på kreative fag gått svakt ned, men talet og delen deltidsstudentar har auka.

Figur 3.11 Studentar på heiltid og deltid etter fagområde, 2024

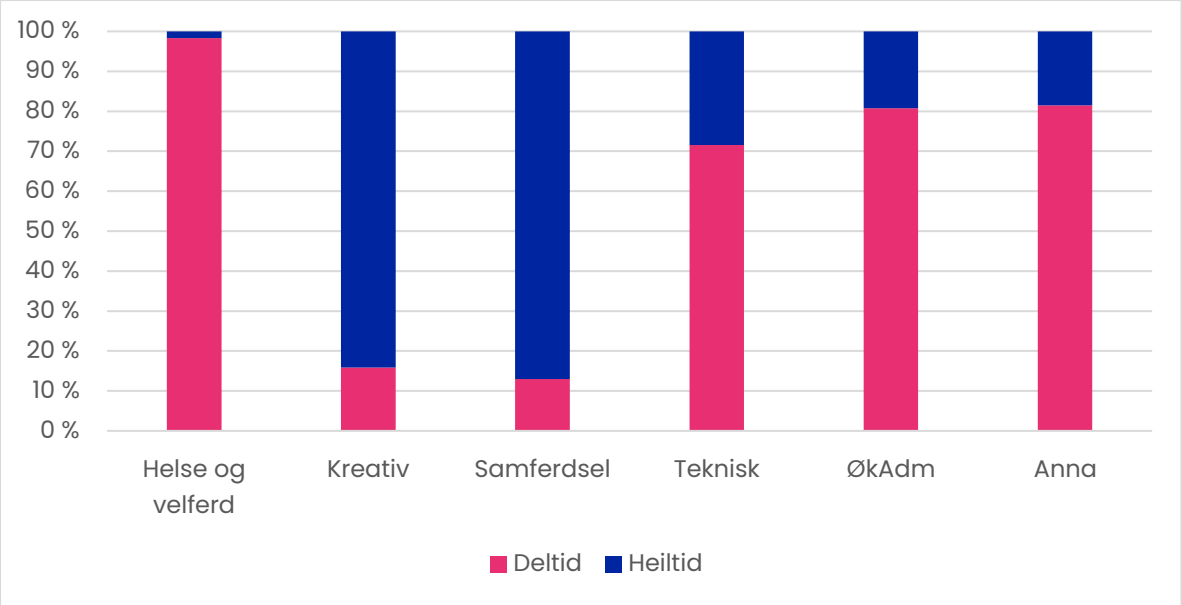

Merknad: Studentar med uoppgitt fagområde vert ikkje vist i figuren. Sjå tabellvedlegg for tal på desse studentane.
Vedlegg: F3.11
Kjelde: HK-dir/DBH-HYU

Tabell 3.2 viser fordelinga av heiltids- og deltidsstudentar innanfor ulike aldersgrupper. Ein ser tydeleg at delen deltidsstudentar aukar med aukande alder. Det ser ut til å være eit skilje for studentar over og under 25 år, der heiltid er det mest vanlege for dei under 25 år, og deltid mest vanleg for studentar over 25 år. Som ein kan sjå, er heile 90 prosent av studentane over 40 år deltidsstudentar. Dette mønsteret har ikkje endra seg i særleg grad sidan 2017. Dette viser korleis deltidsutdanning verkar som den føretrekte utdanningsforma for dei eldre studentane som gjerne er dei som kombinerer utdanning med jobb og familieliv.

Sett i samanheng med alder og fagområde, som omtala over, skil studentar ved kreative fag og samferdselsfag seg ut som yngre heiltidsstudentar. Noko som òg passar med at utdanningar innan desse fagområda i stor grad er grunnutdanningar og vidareutdanningar som blir tatt direkte etter lærlingtid i vidaregåande skole (Alne, Ragnar et al., 2023).

Tabell 3.2 Studentar på heiltid og deltid etter alder, 2024

Alder	Studentar på deltid	Andel deltid per aldersgruppe	Studentar på heiltid	Andel heiltid per aldersgruppe	Totalt
Under 20	41	12 %	291	88 %	332
20–24	3 020	44 %	3 787	56 %	6 807
25–29	4 657	70 %	1 956	30 %	6 613
30–34	4 501	78 %	1 260	22 %	5 761
35–40	4 922	85 %	877	15 %	5 799
41–50	5 579	90 %	631	10 %	6 210
Over 50	2 296	92 %	198	8 %	2 494
Totalt	**25 016**	**74 %**	**9 000**	**26 %**	**34 016**

Vedlegg: T3.2
Kjelde: HK-dir/DBH-HYU

3.5.2 Nett- og samlingsbaserte utdanningar gjer utdanning lettare tilgjengeleg

Nett- og samlingsbaserte utdanningar vil seie fleksibilitet i både tid og stad for studentane. Som figur 3.12 viser, har det sidan 2017 vore ein kraftig auke i talet på studentar på desse utdanningsformene. I 2024 var det 14 000 studentar på samlingsbaserte tilbod (29 prosent auke), mens 10 600 studentar var på heilt nettbaserte tilbod (7 prosent auke). Til saman utgjer desse 72 prosent av alle studentane, og samla auke for studentar på nett- og samlingsbaserte tilbod har auka med 18 prosent sidan 2023.

Det var 9 400 studentar på stadbaserte utdanningstilbod i 2024. Sidan 2017 har talet studentar svinga mellom 9 700 og 11 800, men som del av alle studentane har studentar på stadbaserte tilbod gått frå 62 prosent i 2017 til 28 prosent i 2024. Frå 2023 til 2024 var det en reduksjon på om lag 1 300 studentar på stadbaserte tilbod i 2024,

og for første gong var det fleire studentar på *både* samlings- og nettbaserte utdanningar enn på stadbaserte utdanningar.

Talet studentar på nettbaserte utdanningstilbod har auka med heile 340 prosent i perioden 2017-2024, tilsvarande har talet studentar på dei samlingsbaserte utdanningstilboda auka med 294 prosent.

Figur 3.12 Studentar etter utdanningsform, 2017–2024

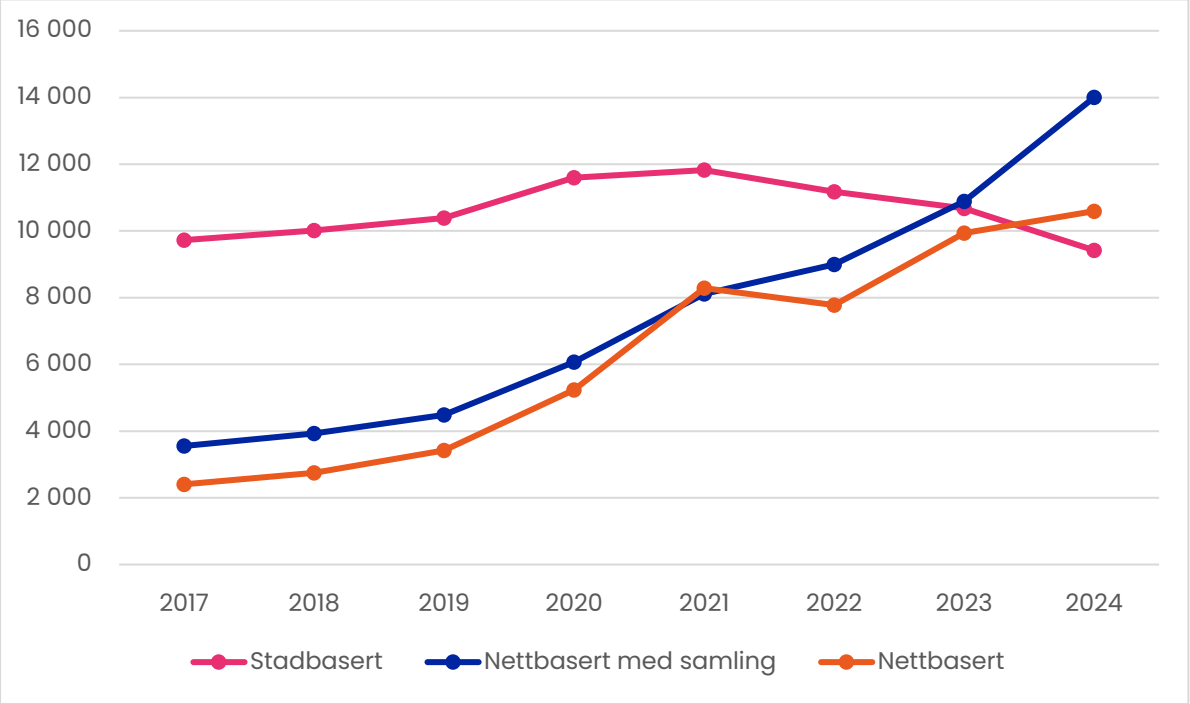

Merknad: 374 studentar i 2020 har ukjend utdanningsform, og vert ikkje vist i figuren.
Vedlegg: F3.12
Kjelde: HK-dir/DBH-HYU

I vedlegg V12 er utdanningsform kryssa med alder og utdanning på heiltid og deltid. Der ser vi òg mønsteret som er skissert over. Dei aller fleste yngre studentane under 25 år studerer heiltid på stadbaserte tilbod, medan eldre studentar over 30 år i størst grad fordeler seg på samling- og nettbaserte deltidstilbod.

3.5.3 Kortare studietilbod under 30 studiepoeng kan senke terskelen for å starte på ei utdanning

Tabell 3.3 viser talet på oppmeldingar til kortare studietilbod under 30 studiepoeng, og kor stor del dei utgjer av alle oppmeldingar under 30 studiepoeng. Her vil ein student som har meldt seg opp til to ulike tilbod bli telt to gonger, og tala er derfor høgare enn talet på studentar som vart vist i **Error! Reference source not found.**.

I 2024 vart det registrert 3 600 oppmeldingar[4] til kortare studietilbod under 30 studiepoeng. Over halvparten var meldt opp til tilbod i tekniske fag (2 000), medan 30 prosent var innanfor økonomi og administrasjon (1 100). I høve til 2023 er talet på oppmeldingar til dei korte studietilboda uendra, men frå 2022 til 2023, auka talet med 78 prosent, frå 2 000 til 3 600. Dei fleste studentane(41 prosent) var melde opp til tilbod på 10 studiepoeng. Ein fjerdedel tek tilbod på 5 studiepoeng.

Dei miste tilboda som vart tilbydt ved fagskular i 2024, var på 2,5 studiepoeng og berre 27 studentar var meldt opp til eit slikt tilbod. Dette var høvesvis 21 studentar ved prosjektleiing for anleggsbransjen ved Noregs grøne fagskule – Vea, og seks studentar ved tilbodet Cyber Security for everyone ved Oslo Nye Fagskole.

Frå 2022 til 2023 var det størst auke i oppmeldingar til dei kortare studietilboda innanfor tekniske fag, og økonomi- og administrasjonsfag, med høvesvis 800 og 500 fleire oppmeldingar. Vi kan òg sjå ei interessant utvikling i oppmelding til kortare studietilbod innanfor helse og velferd. I 2022 var det berre 45 oppmeldingar, og det svarte til to prosent av alle oppmeldingar til kortare tilbod under 30 studiepoeng. I 2023 vart det 150 fleire oppmeldingar, og andelen auka til tre prosent. I 2024 vart det berre 15 fleire, men andelen har auka til seks prosent. Auken er i stor grad knytt til modular innan observasjons- og vurderingskompetanse, velferdsteknologi og eldreomsorg. Fleire av desse modulane kan settast saman til ei 60 studiepoengs utdanning (fagskulegrad).

Tilnærma 90 prosent av studentane ved tilbod under 30 studiepoeng er meldt opp til eit tilbod som ikkje er vitnemålsgivande, altså tilboda er modular, gjerne henta frå lengre utdanningar, som gjev karakterutskrift som dokumentasjon på avlagde studiepoeng og oppnådd kompetanse

[4] Det var 2 678 enkeltpersonar som var meld opp 3 615 gonger, med andre ord, i nokre av tilfella var ein og same person meldt opp til fleire tilbod same år

Tabell 3.3 Oppmeldingar til kortare studietilbod under 30 studiepoeng fordelt på fagområde, 2022, 2023 og 2024

Fagområde	Antal 2022	Andel 2022	Antal 2023	Andel 2023	Antal 2024	Andel 2024
Helse og velferd	45	2 %	193	5 %	208	6 %
Kreativ	.	.	.	.	.	.
Samferdsel	.	.	.	.	.	.
Teknisk	1 119	55 %	1 936	54 %	1 970	54 %
ØkAdm	622	31 %	1 136	32 %	1 102	30 %
Anna	68	3 %	119	3 %	205	6 %
Uoppgitt	170	8 %	216	6 %	133	4 %
Totalt	**2 024**	**100 %**	**3 600**	**100 %**	**3 618**	**100 %**

Merknad: Kortare studietilbod under 30 studiepoeng skil seg frå dei lengre tilboda frå og med 30 studiepoeng ved at studentane oftare er meldt opp til fleire kortare studietilbod i løpet av eit år. Til dømes var det totalt 2 678 individ og 3 618 oppmeldingar til kortare tilbod i 2024.
Vedlegg: T3.3
Kjelde: HK-dir/DBH-HYU

Når vi skal sjå på kortare studietilbod, er det naudsynt å supplere biletet med utdanningar på til og med 30 studiepoeng. Dette heng saman med at det gjennom tilskotsordningar som til dømes Industrifagskulen og bransjeprogramma vert tilbydd korte og fleksible utdanningar på til og med 30 studiepoeng. Ti fagskular har rapportert inn at nesten 3 000 studentar var meldt opp til om lag 558 HTE på utdanningar som vart finansiert gjennom desse to tilskotsordningane i 2024[5]. Om lag 44 prosent av desse heiltidsekvivalentane er knytt til utdanningar på 30 studiepoeng. Det store fleirtalet av studentane er likevel meldt opp til tilbod på 10 studiepoeng.

Fleire av desse tilboda er modular av lengre utdanningar. I dei jamlege dialogmøta mellom fagskular som har ramme gjennom Industrifagskulen, partane i arbeidslivet og HK-dir, kjem det fram at kortare studietilbod i modular senkar terskelen for at tilsette i industri- og byggenæringa søkjer seg til høgare yrkesfagleg utdanning. Fagskulane fortel at personar som først har teke ein modul, ofte melder seg opp til fleire. Med andre ord kan det å dele opp lengre utdanningar i modular vere eit effektivt grep for å rekruttere studentar, då det senker terskelen for å starte på ei utdanning.

Når vi ser på tilboda finansiert gjennom Industrifagskulen og bransjeprogramma som vart tilbydde i 2024, er om lag 60 tilbod med meir enn 2 000 studentar ikkje-vitnemålsgivande, altså tilboda er modular, gjerne henta frå lengre utdanningar, som

[5] Grunna avgrensingar i Visma in School, som dei fylkeskommunale fagskulane er pålagde å bruke til skuleadministrativt system, er det feil og manglar i rapporteringa knytt til korte og fleksible tilbod.

gjev karakterutskrift som dokumentasjon på avlagde studiepoeng og oppnådd kompetanse. Om lag 40 av tilboda, med nesten 1 000 studentar er vitnemålsgivande tilbod, altså er tilboda utvikla og akkreditert som sjølvstendige utdanningar som gjev eit vitnemål.

3.6 Opptaksgrunnlag

Hausten 2024 var det over 18 000 *nye* studentar som starta på ei høgare yrkesfagleg utdanning. Det var om lag 670 fleire enn i 2023 og utgjer ein auke på 4 prosent. Figur 3.13 viser kva opptaksgrunnlag som vart lagt til grunn ved opptak av desse studentane. Opptaksgrunnlaget seier kva kompetanse som krevst for å komme inn på ein utdanning.

3.6.1 Dei fleste vert tatt opp på grunnlag av yrkesfaglege kompetanse

Yrkesfagleg kompetanse, oftast i form av fag- eller sveinebrev, er det vanlegaste opptaksgrunnlaget. Figur 3.13 viser korleis nye studentar fordeler seg på dei ulike opptaksgrunnlaga for åra 2017-2024. Figuren viser tydeleg at talet på studentar med opptak på grunnlag av yrkesfagleg kompetanse har auka jamt med veksten i talet på studentar.

Figur 3.13 Nye studentar etter opptaksgrunnlag, 2017–2024

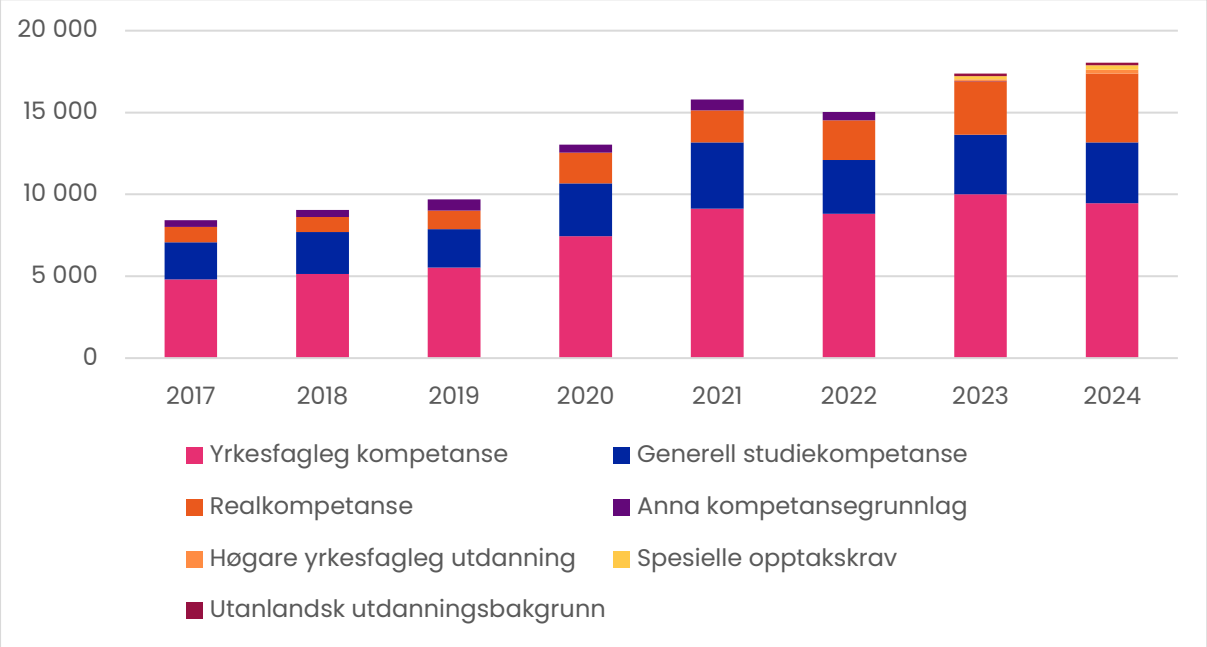

Vedlegg: F3.13
Kjelde: HK-dir/DBH-HYU

Av dei totalt 18 000 nye studentane i 2024 vart 9 450 (52 prosent) tatt opp på grunnlag av yrkesfagleg kompetanse. Dette er ein relativ nedgang frå ein nokså jamn del på 57-59 prosent mellom 2017 og 2023. Noko av nedgangen kan skyldast at ein

del studentar som tidlegare ville blitt rapporterte inn med yrkesfagleg opptaksgrunnlag, no vert rapporterte inn med opptak på grunnlag av til dømes høgare yrkesfagleg utdanning eller spesielle opptakskrav – to nye kategoriar i rapporteringa. Dette kan likevel ikkje forklare heile nedgangen i den relative delen av studentar som vart tatt opp på grunnlag av yrkesfagleg kompetanse.

Noko av forklaringa kan derimot ligge i utviklinga i realkompetansevurdering. Bruken av realkompetansevurdering som opptaksgrunnlag har auka kraftig dei siste åra, og i 2024 vart om lag 4 200 (23 prosent) av alle nye studentar tatt opp på grunnlag av realkompetansevurdering. Det er 940 (30 prosent) fleire enn året før, og heile 342 prosent auke sidan 2017. Vi ser nærare på kva som ligg i tala for realkompetansevurdering i kapittel 3.6.4.

Det tredje mest vanlege kompetansegrunnlaget for opptak til høgare yrkesfagleg er generell studiekompetanse, og det gjeld 3 700 (21 prosent) av alle nye studentar i 2024. Sjølv om det reelle talet på studentar med opptak på grunnlag av generell studiekompetanse har auka sidan 2017, har den relative delen av det samla studenttalet gått ned med seks prosentpoeng frå 27 prosent.

I 2023 vart rapporteringa av opptaksgrunnlag endra for å få ei rapportering som var meir i samsvar med fagskoleforskrifta: kategorien anna kompetansegrunnlag vart erstatta med dei tre kategoriane høgare yrkesfagleg utdanning, utanlandsk utdanning og spesielle opptakskrav. Spesielle opptakskrav kan til dømes vere opptaksprøver til kunstfaglege utdanningar, eller spesifikke krav til sertifiseringar eller liknande.

I 2024 vart 660 nye studentar rapportert på desse nye kategoriane for opptaksgrunnlag. Det er 260 fleire enn året før. Av desse vart 300 tatt opp på grunnlag av spesielle opptakskrav,[6] medan like over 200 var tatt opp på grunnlag av anna høgare yrkesfagleg utdanning.

Av de 150 studentane med opptak på grunnlag av utanlandsk utdanningsbakgrunn hadde om lag 70 norsk statsborgarskap og litt over 30 islandsk statsborgarskap. Deretter følgjer Ukraina, Japan og Nederland med høvesvis 8, 7 og 4. Over 40 prosent av alle med opptak på bakgrunn av utanlandsk utdanning studerer ved ein av luftfartsfagskulane.

[6] Fagskoleforskrifta § 7(4) slår fast at «Med spesielle opptakskrav menes krav om bestemte fag, fagbrev, svennebrev, karakterer, poeng, opptaksprøver, arbeidserfaringer, autorisasjoner, sertifiseringer eller andre yrkesgodkjenninger.» Vi har ikkje data om kva som inngår i dei spesielle opptakskrava som er stilt.

3.6.2 Tydelege samanhengar mellom opptaksgrunnlag og fagområda

Figur 3.14 viser kva opptaksgrunnlag som vart lagt til grunn for opptak til dei ulike fagområda i 2024. I fagområda teknisk, helse og velferd og samferdsel har meir enn 60 prosent av studentane opptak på grunnlag av yrkesfagleg kompetanse. I dei kreative faga er generell studiekompetanse opptaksgrunnlag for 60 prosent av dei nye studentane. Dei nye studentane på økonomi- og administrasjonsfag i 2024 fordelte seg jamt mellom yrkesfagleg kompetanse, generell studiekompetanse og realkompetansevurdering.

Figur 3.14 Nye studentar etter opptaksgrunnlag per fagområde, 2024

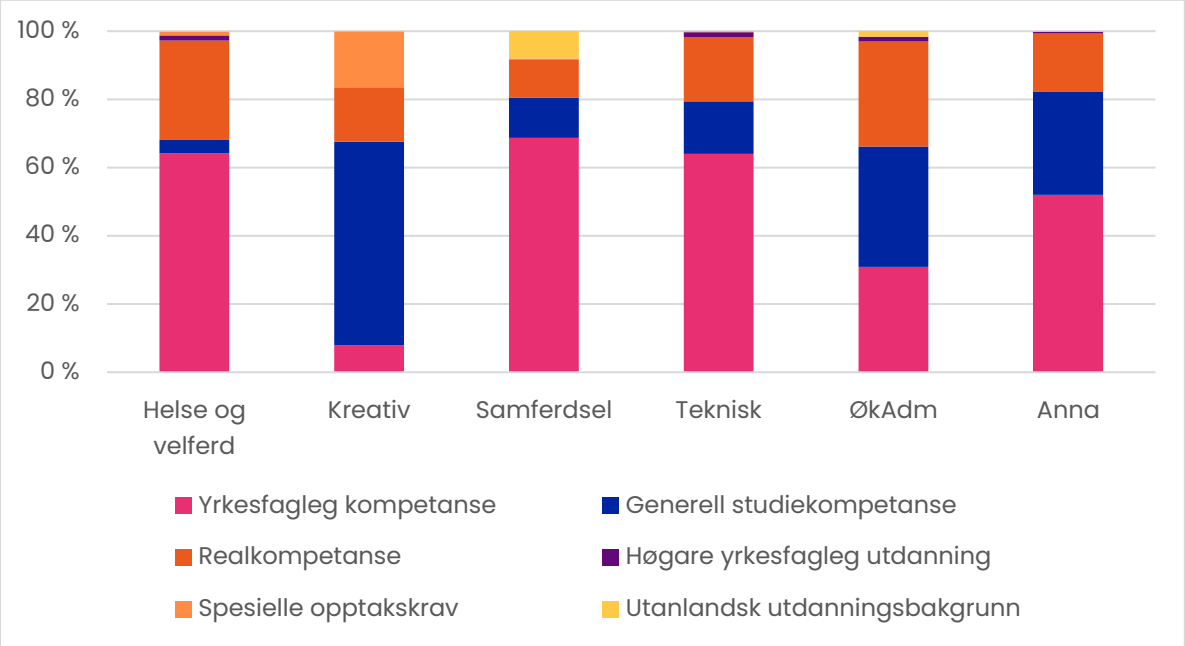

Merknad: Studentar med uoppgitt fagområde vert ikkje vist i figuren. Sjå tabellvedlegg for tal på desse studentane.
Vedlegg: F3.14
Kjelde: HK-dir/DBH-HYU

Den store auken i opptak på grunnlag av realkompetansevurdering som vi kunne sjå i figur 3.13 er særleg tydeleg innan helse- og velferdsfaga, og dei tekniske faga.

Vedlegg V16 viser korleis opptaksgrunnlag til dei ulike fagområda har utvikla seg frå 2017-2024. Berre frå 2023 til 2024 har bruken av realkompetansevurdering i helse- og velferdsfaga auka med nesten 120 prosent, frå 600 studentar til 1 350. Samstundes, og dels på grunn av auken i realkompetansevurdering, har den relative delen med yrkesfagleg opptaksgrunnlag til helse- og velferdsfag gått ned frå 80 til 60 prosent frå 2023 til 2024.

Vi ser noko av den same tendensen i dei tekniske faga der delen nye studentar med opptak på grunnlag av yrkesfagleg bakgrunn gått ned frå 71 prosent i 2021 til 64 prosent i 2024. Den relative nedgangen heng saman med at bruken av realkompetansevurdering har auka mykje. Frå 2021 til 2024 er auken på nesten 145 prosent. I 2024 hadde 19 prosent av alle nye studentar i tekniske fag opptak på grunnlag av realkompetansevurdering, mot 10 prosent i 2021. Utviklinga i bruk av realkompetansevurdering blir òg omtalt i tilknyting til figur 3.16. Generell studiekompetanse vart i 2024 brukt som opptaksgrunnlag for 15 prosent av studentane i dei tekniske faga. Desse finn vi i stor grad i data/IT-faga.

Data/IT er plassert i kategorien tekniske fag, men vi ser at desse studentane skil seg frå studentar på andre tekniske fag langs fleire ulike variablar, som til dømes alder. Dette gjeld òg opptaksgrunnlag. Studentane på data/IT-fag utgjer over 80 prosent av alle nye studentar på tekniske fag med opptak på grunnlag av generell studiekompetanse. For alle andre fag i kategorien tekniske fag er yrkes- og realkompetanse dei desidert viktigaste opptaksgrunnlaga. Opptaksgrunnlaget for dei andre meir tradisjonelle faga er i hovudsak yrkeskompetanse følgt av realkompetanse.

I økonomi- og administrasjonsfaga ser vi at det er tredeling mellom yrkesfagleg kompetanse, generell studiekompetanse og realkompetanse som opptaksgrunnlag. Fordelinga mellom opptaksgrunnlaga svingar relativt mykje frå år til år i dette fagområdet, men sidan 2017 har det vert ein tendens i retning av at ein større del ein høgare andel av studentane blir tatt opp på grunnlag av yrkes- og realkompetanse.

Dei nye kategoriane for opptaksgrunnlag finn vi igjen på samferdselsfag og kreative fag. Ved opptak til samferdselsfag er det 8 prosent som har utanlandsk utdanningsbakgrunn som kompetansegrunnlag. Mange av desse finn vi i luftfartsutdanningane. På kreative fag vart 16 prosent av studentane tatt opp på bakgrunn av spesielle opptakskrav, truleg opptaksprøvar eller liknande.

3.6.3 Alder og opptaksgrunnlag

Ved å skilje på over og under 30 år på nye studentar i 2024, ser ein i figur 3.15 at bruken av dei ulike opptaksgrunnlaga til ein viss grad heng saman med studentane si alder.

Figur 3.15 Nye studentar ved studiestart etter opptaksgrunnlag og alder, haust 2024

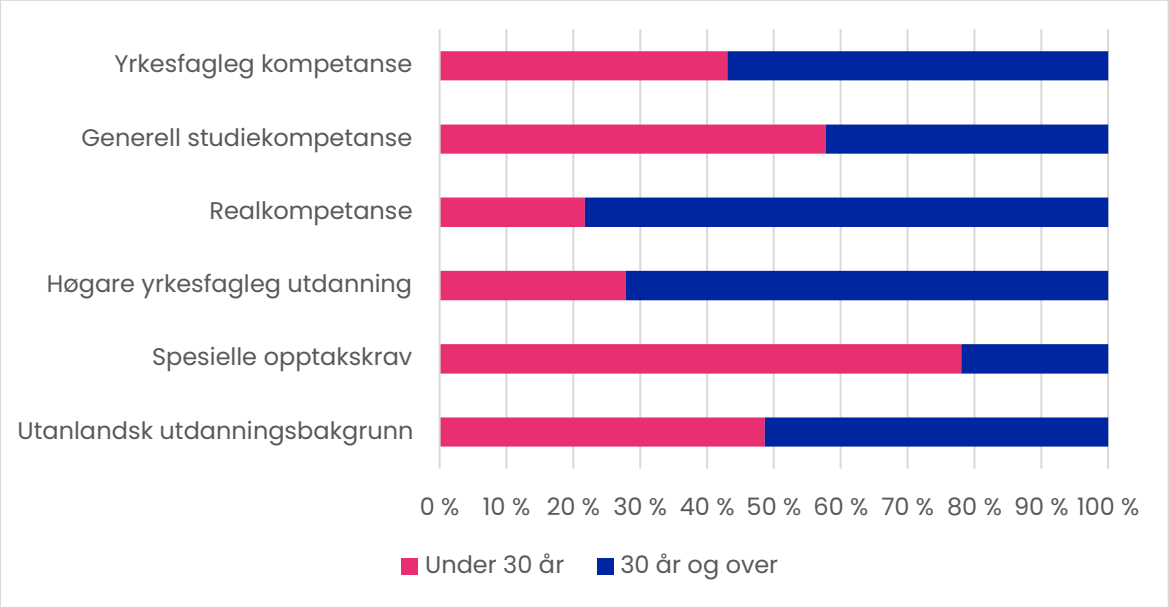

Vedlegg: F3.15
Kjelde: HK-dir/DBH-HYU

Av studentane med opptak på grunnlag av generell studiekompetanse er 58 prosent under 30 år. Generell studiekompetanse er utbreidd i fag der det ofte er unge studentar, som til dømes dei kreative faga. Som vi såg i figur 3.14, vart 60 prosent av nye studentane på kreative fag tatt opp på grunnlag av generell studiekompetanse. Tidlegare har vi òg sett på studentanes aldersfordeling på dei ulike fagområda (

figur 3.9). Ved kreative fag er det i størst del studentar mellom 20-24 år.

Samtidig er over 40 prosent av studentane med opptak på grunnlag av generell studiekompetanse over 30 år. Mange av studentane i økonomi- og administrasjonsfag tar utdanninga som eit ledd i å omstille seg til eit nytt yrke (Alne, Ragnar et al., 2023). Desse studentane er derfor litt eldre.

Det same er naturleg nok tilfelle for studentar med opptak på grunnlag av anna høgare yrkesfagleg utdanning og realkompetansevurdering. Desse opptaksgrunnlaga forutset at ein har fullført ein anna utdanning frå før, og/eller at ein har relevant arbeidserfaring.

Det er ikkje veldig mange studentar som blir rapportert med opptak på grunnlag av spesielle opptakskrav, men vi ser at det er stor overvekt av yngre (78 prosent), og at dette opptakskravet i hovudsak vert nytta for opptak til kreative fag, som òg er eit fagområde med sto overvekt av unge studentar.

3.6.4 Nærare om utviklinga i bruk av realkompetansevurdering

Realkompetanse er kompetanse ein har opparbeidd seg gjennom erfaring frå jobb, utdanning, kurs og interesser. Realkompetansevurdering er prosessen å vurdere og verdsetje denne kompetansen. Dersom den opparbeidde kompetansen er slik at den gir deg gode faglege forutsetningar for å kunne fullføre ei bestemt utdanning, kan ein få opptak til utdanninga sjølv om ein manglar det formelle kvalifiseringsgrunnlaget. På denne måten kan fleire få tilgang på relevant utdanning, og fleire får formalisert kompetansen sin, noko som kan styrke posisjonen på arbeidsmarknaden.

Som omtala tidlegare i kapittelet, har fagskulane hatt ein markant auke i bruk av realkompetansevurdering sidan 2017. Særleg dei siste 2-3 åra har utviklinga skutt fart. I 2024 vart 23 prosent av alle nye studentar tatt opp på grunnlag av realkompetansevurdering. Det er likevel ikkje slik at alle desse studentane kjem til fagskulen utan formell kompetanse frå før. Heile 25 prosent av alle studentane med realkompetanse som opptaksgrunnlag i 2024, hadde fullført ein utdanning ved eit universitet eller høgskule frå før, dei fleste ein heil gradsutdanning.

Når fagskuleutdanninga dei søker seg til har fagbrev som opptaksgrunnlag, og søkaren berre har generell studiekompetanse og høgare utdanning frå før, må fagskulen ta dei opp på grunnlag av ein realkompetansevurdering, sjølv om den høgare utdanninga openbart gir dei ein relevant kvalifikasjon, som til dømes når ein sjukepleiar søker seg til helsefag eller ein lærar til oppvekstfag, noko som stadig oftare er tilfelle.

Figur 3.16 viser korleis bruken av realkompetansevurdering ved opptak til dei ulike fagområda har utvikla seg frå 2017-2024. I samband med pandemien starta ein kraftig auke i realkompetansevurdering, først i økonomi- og administrasjonsfaga og så i helse- og velferdsfaga og dei tekniske faga. I 2024 vart 1 350 nye studentar til helse- og velferdsfag tatt opp på grunnlag realkompetansevurdering, tilsvarande 1 260 ved tekniske fag og 1 200 ved økonomi- og administrasjonsfag.

Figur 3.16 Nye studentar tatt opp på grunnlag av realkompetanse fordelt på fagområde, 2017–2024

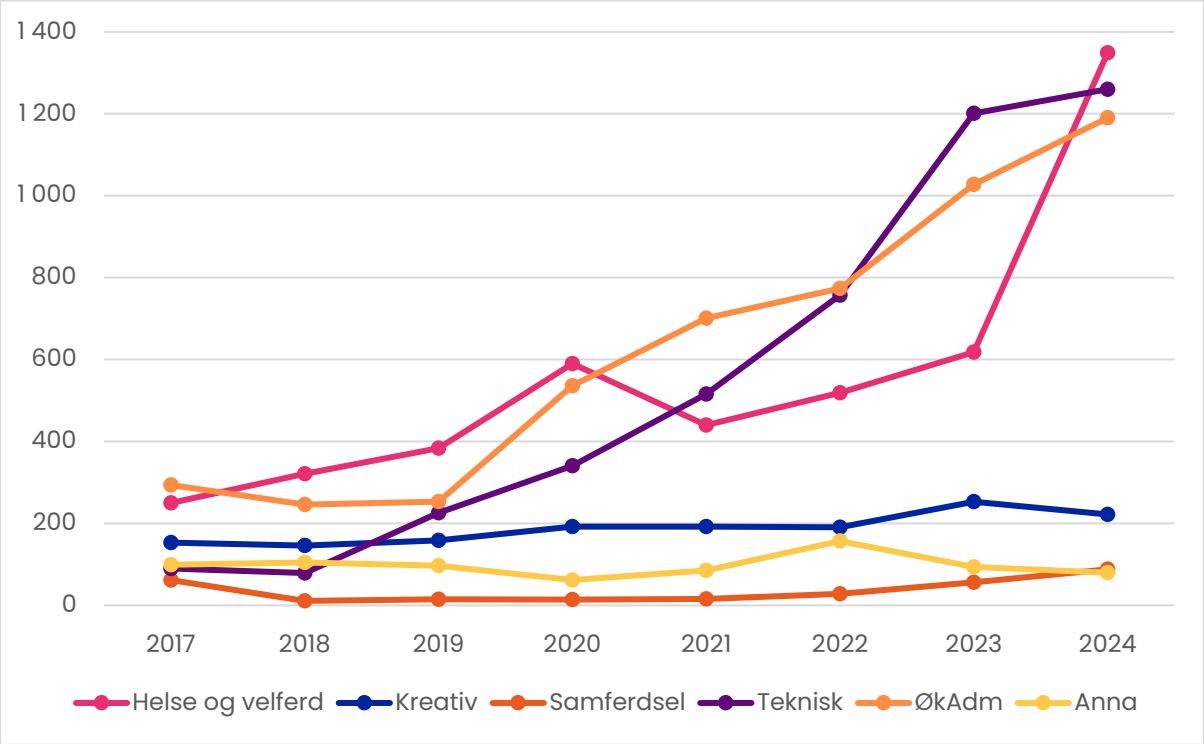

Merknad: Studentar med uoppgitt fagområde vert ikkje vist i figuren. Sjå tabellvedlegg for tal på desse studentane.
Vedlegg: F3.16
Kjelde: HK-dir/DBH-HYU

Utviklinga av realkompetansevurdering i helse- og velferdsfaga skjer ved fleire fagskular, men særleg éin fagskule skil seg ut med særs høg vekst og høgt volum. Fagskulen Din kompetanse, med tilbod i oppvekstfag, stod for nesten 60 prosent av den samla veksten frå 2023 til 2024 på 730 studentar med opptak på grunnlag av

realkompetansevurdering i helse- og velferdsfaga. Ifølge fagskulen har dei mange lærarar og andre med utdanning frå universitet og høgskule (UH) som søkjer seg til utdanningane. Når opptaksgrunnlaget til utdanningane er fagbrev, må desse tas opp på grunnlag av realkompetanse. Veksten i realkompetansevurdering kan med andre ord ikkje utan vidare tolkast som at folk utan formelle kvalifikasjonar får ein veg inn til formell utdanning.

Kryssar vi tala på fagskulestudentar i DBH-HYU med data på tidlegare UH-studentar i DBH kan vi sjå litt meir konkret kva slags bakgrunn desse studentane har. I tabell 3.4 ser vi tal på fagskulestudentar i helse- og velferdsfag hausten 2024 fordelt på fagområde for fullført universitet- eller høgskuleutdanning. Tala viser mellom anna at det er 100 studentar som starta på ei oppvekstutdanning som har ei lærar- eller pedagogikkutdanning frå UH. På helsefag er det 48 studentar med ei helse- eller sosialfagleg utdanning frå UH. Sjølv om det er nokon tydelege hovudtrekk i tala, er det òg en del spreiing i studentanes bakgrunn.

Tabell 3.4 Studentar som starta på helse- og velferdsutdanning i HYU hausten 2024, med fullført utdanning frå eit universitet eller høgskule frå tidlegare

Fagområde for fullført utdanning frå universitet eller høgskule	Helse	Oppvekst	Anna
Allmenne fag	1		1
Helse-, sosial- og idrettsfag	48	19	11
Humanistiske og estetiske fag	19	40	13
Lærarutdanningar og utdanningar i pedagogikk	19	100	9
Naturvitskaplege fag, handverksfag og tekniske fag	2		
Økonomiske og administrative fag	11	6	2
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	2	1	
Samfunnsfag og juridiske fag	9	2	4
Total	**111**	**168**	**40**

Vedlegg: T3.4
Kjelde: HK-dir/DBH-HYU

Vi ser noko av den same tendensen i utdanningstypane data/IT og leiing. 27 prosent (1 100) av alle dei 4 200 nye studentane i 2024 med opptak på grunnlag av realkompetansevurdering tok utdanningar i eitt av desse to faga, og 192 av desse hadde fullført ei UH-utdanning frå før. Sjå kapittel 3.9 for meir om overgangar mellom fagskule, universitet og høgskule.

3.7 Uteksaminerte studentar

Alle som har fullført eit heilt vitnemålsgivande utdanningstilbod vert rekna som ein uteksaminert student. Det kan vere alt frå høgare fagskulegrad til eit mindre vitnemålsgivande tilbod.

Dei siste åra har det kvart år vore ein kraftig auke i talet på uteksaminerte studentar, og totalt vart det uteksaminert 13 000 kandidatar i 2024. I lys av veksten i talet på studentar er det som venta. Frå 2023-2024 var det 1 700 (15 prosent) fleire uteksaminerte kandidatar. Sidan 2017 har auken i uteksaminerte kandidatar vore på over 130 prosent, frå 5 600 uteksaminerte. Den relative veksten i uteksaminerte kandidatar er høgare enn veksten i studenttalet.

3.7.1 Talet på uteksaminerte kandidatar aukar i takt med veksten i studenttalet

Som vi ser i figur 3.17 er det dei tre største fagområda, tekniske fag, helse- og velferdsfag og økonomi- og administrasjonsfag som òg har flest uteksaminerte, og det er her det har vore sterkast utvikling. I 2024 vart det uteksaminert om lag 4 800 studentar frå tekniske utdanningar, og like over 3 000 studentar med utdanningar i helse og velferd, og økonomi og administrasjon.

Figur 3.17 Uteksaminerte studentar per fagområde, 2017–2024

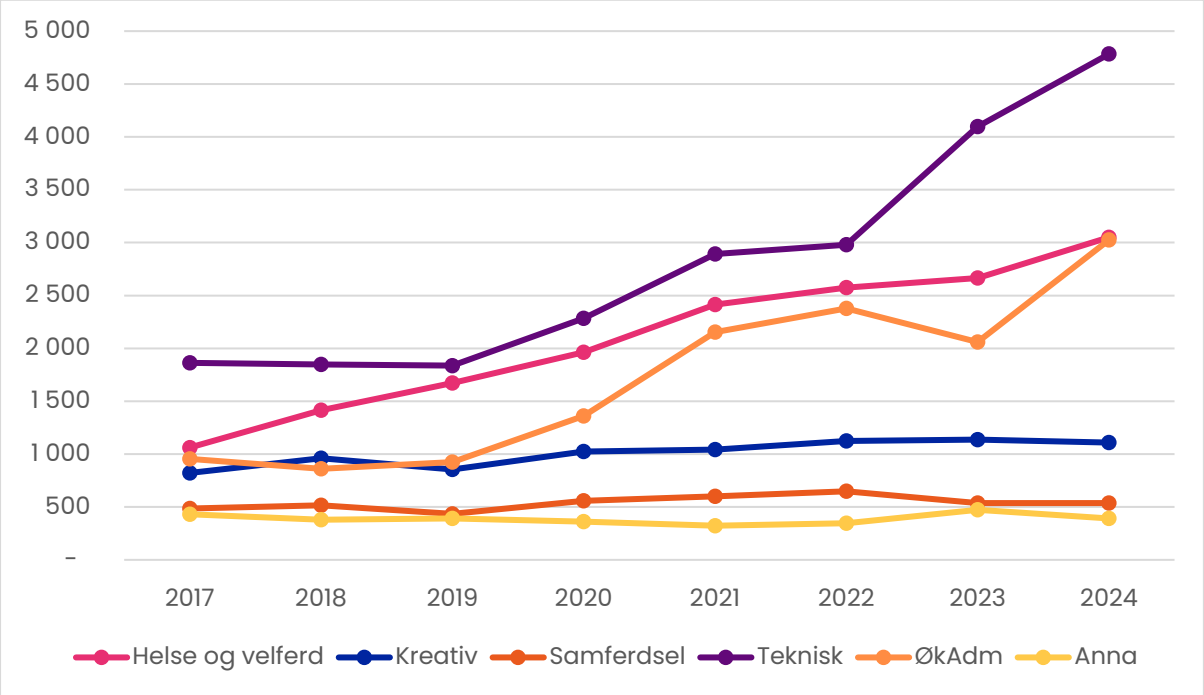

Merknad: Studentar med uoppgitt fagområde vert ikkje vist i figuren. Sjå tabellvedlegg for tal på desse studentane.
Vedlegg: F3.17
Kjelde: HK-dir/DBH-HYU

Det vart uteksaminert 1 100 studentar frå kreative fag, og om lag 550 studentar frå samferdselsfag i 2024. Dette er tilnærma uendra frå 2023. Det har vore ei slak positiv utvikling i talet på uteksaminerte studentar i desse fagområda sidan 2017. Uteksaminerte frå kreative fag har auka 35 prosent frå 2017-2024, og for samferdselsfag har talet på uteksaminerte i same periode auka med 11 prosent.

Figur 3.18 viser talet på uteksaminerte studentar i 2024, fordelt på fagområde og omfanget av utdanningane. I vedlegget til figuren (F3.18) finn ein tilsvarande tal for 2017-2024.

Figur 3.18 Uteksaminerte studentar frå kortare studietilbod, korte utdanningstilbod og fagskulegrad per fagområde, 2024

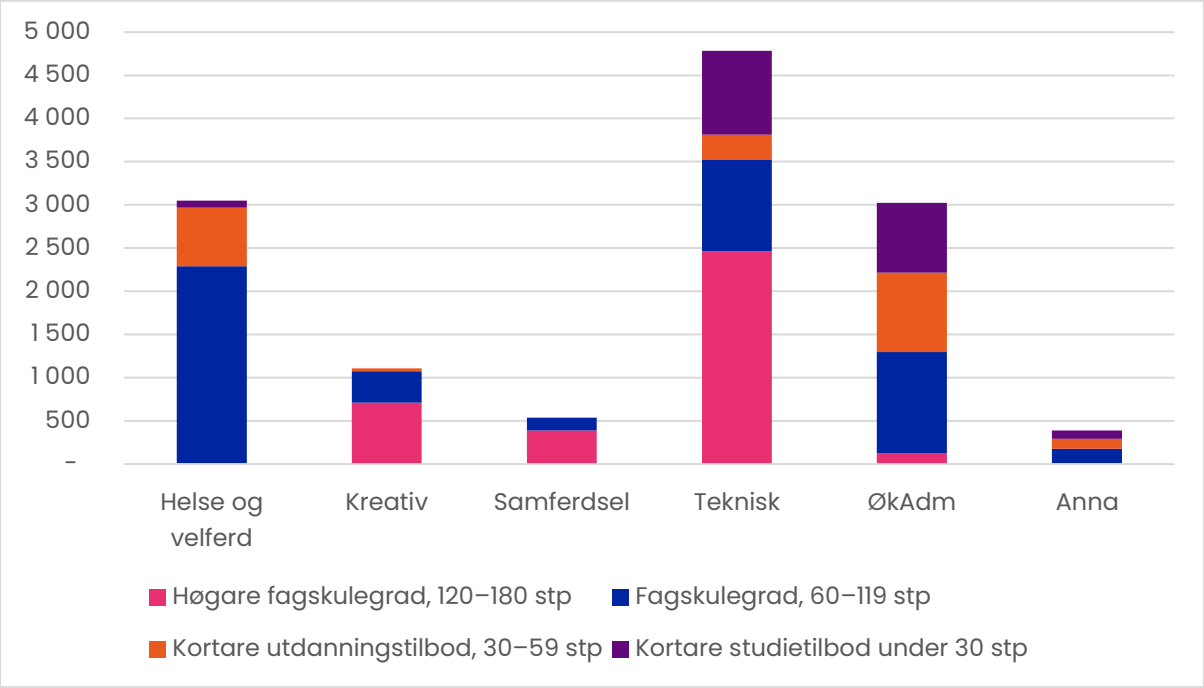

Merknad: Studentar med uoppgitt fagområde vert ikkje vist i figuren. Sjå tabellvedlegg for tal på desse studentane.
Vedlegg: F3.18
Kjelde: HK-dir/DBH-HYU

I 2024 vart det uteksaminert 2 500 kandidatar med høgare fagskulegrad frå tekniske fag, 700 frå kreative fag og om lag 400 frå samferdselsfag. Som del av dei uteksaminerte studentane frå kvart av desse fagområda, er det høvesvis 50 prosent, 60 prosent og 70 prosent med høgare fagskulegrad i 2024.

Som ein kan sjå av figur 3.17 vart det uteksaminert kandidatar med fagskulegrad frå alle fagområda i 2024. Det var 2 300 uteksaminerte frå helse og velferd, om lag 1 200 frå økonomi og administrasjon, og om lag 1 100 frå tekniske fag. Ved kreative fag vart det om lag 400 uteksaminerte med fagskulegrad, tilsvarande 150 frå samferdselsfag. Om lag kvar tredje uteksaminerte student frå kreative fag og samferdselsfag i 2024, gjekk ut med ein fagskulegrad.

Uteksaminerte studentar med kortare studietilbod under 30 studiepoeng kjem hovudsakeleg frå tekniske fag (1 000 studentar) og økonomi- og administrasjonsfag (800 studentar), men òg nokre frå helse og velferd, og i kategorien anna.

Dei utviklingstrekka vi ser i perioden frå 2017-2024 er i hovudsak at uteksaminerte på dei kortare studietilboda under 30 studiepoeng er ein aukande del av dei uteksaminerte. Dette gjeld særleg tekniske fag og økonomi- og administrasjonsfag, men og helse- og velferdsfag.

Sjå vedlegg V17 og V18 for uteksaminerte fordelt på fagområde, alder og utdanninga sitt omfang.

3.8 Studiepoengproduksjon og fullføring av utdanningar

Når ein student er rapportert inn som aktiv på eit utdanningstilbod kan vi sjå kor mange studiepoeng det er venta at studenten skal ta kvart år fram til utdanninga er fullført. Ved å sjå på kor stor del av dei planlagde studiepoenga som faktisk vert tatt kan vi seie noko om i kva grad studentane lykkast i utdanninga – år for år.

3.8.1 Over 80 prosent av alle venta studiepoeng vert avlagde kvart år

Tabell 3.5 viser kor mange studiepoengeiningar[7] som var venta avlagt kvart studieår[8], basert på kva tilbod studentane var melde opp til, og kor mange studiepoeng som faktisk vart avlagde same studieår.

Over 80 prosent av alle venta studiepoeng vert avlagde kvart år, med unntak av det første studieåret under pandemien. Sjølv om del produserte studiepoeng gjekk noko ned i studieåret 2023-2024 i høve til dei to føregåande studieåra, er det overordna bilete ein jamn høg del produserte studiepoengeiningar. I tillegg er strykprosenten[9]

[7] Ein studiepoengeining er 60 studiepoeng faktisk produsert, tilsvarande eit års studiar på heiltid.
[8] Fordi dei fleste studiane startar på haustsemesteret er det naudsynt å jamføre forventa produksjon med faktisk produksjon av studiepoeng etter studieår og ikkje kalenderår. Studentane vi tel på hausten tek ein stor del av studiepoenga på vårsemesteret året etter at dei startar studia.
[9] Strykprosent vert målt gjennom eksamenssvar som er vurdert til *ikkje bestått* eller bokstavkarakteren *F*

låg i dei enkelte karaktergivande emna, i 2024 var han 3,8 prosent (vedlegg V19), mot 7,5 prosent i universitet- og høgskulesektoren (HK-dir, 2025).

Vi ser derimot store skilnader i studiepoengproduksjon i høve til forventa langs ulike variablar, det skal vi sjå nærare på under.

Tabell 3.5 Forventa og produserte studiepoengeiningar, studieåra 2017/18-2023/24

Studieår	Forventa studiepoengeiningar	Produserte studiepoengeiningar	Del av forventa
2017–2018	22 065	18 456	84 %
2018–2019	23 284	19 597	84 %
2019–2020	25 640	21 076	82 %
2020–2021	31 347	24 783	79 %
2021–2022	34 738	28 045	81 %
2022–2023	35 722	29 471	82 %
2023–2024	39 240	31 402	80 %

Vedlegg: T3.5
Kjelde: HK-dir/DBH-HYU

Kvifor studiepoengproduksjon og ikkje fullføring på normert tid?

For ei utdanningstype som i stor grad siktar seg inn mot vaksne arbeidstakarar som skal studere på deltid gjennom høg grad av fleksibilitet i tilbodsstrukturen, kan det vere tenleg å vurdere effektiviteten i sektoren ut frå kor stor del av alle planlagde studiepoeng som faktisk vert avlagde. Dette er eit alternativ til å bruke fullføring på normert tid som ein indikator på kvalitet. Forskjellen mellom desse to måtane å telje på er om vi vektlegg tid for gjennomføring av ein heil utdanning, eller om vi vektlegg fullføring av planlagde emne i utdanninga undervegs i utdanningsløpet.

Ei motsetning til å sjå på normert fullføring som ein indikator på kvalitet, er eit mål om å gjere utdanning meir fleksibel og tilgjengeleg for fleire. Det er eit mål at ein ikkje skal bruke lengre tid på utdanninga enn naudsynt, då ein tradisjonelt ikkje er produktiv i arbeidsmarknaden når ein er student. Med fullføring på normert tid ser vi bort i frå alle resultat som ikkje er fullført innan eit gitt tidsrom, og vi vil sjå bort frå alle delar av ei utdanning dersom ikkje siste del òg er gjennomført.

Med ein tilnærming der alle fullførte emnar vert vektlagt som gjennomført læring og auka kompetanse, får alle delar av ei utdanning verdi. Dette gjeld sjølv om fullføringa tek lengre tid enn planlagd, eller om ikkje alle delar av utdanninga vert fullført.

Eit tilleggsmoment i val av tilnærming er graden av fleksibilitet i tilbodsstrukturen. Dette kjem inn som ein faktor som tidvis gjer det svært vanskeleg å følgje ein student frå start til slutt i utdanningsløpet i rapporteringssystema. Dette er til dømes tilfelle der

studentar kan veksle mellom heiltid og deltid, eller mellom nett- og stadbasert undervisning undervegs i utdanninga. Eller tilfelle der utdanningstilboda er modulisert slik at ein kan starte på ein enkelt del. men ende opp med ein heil grad dersom ein tek alle modulane. Auka grad av fleksibilitet i utdanningane utfordrar tanken om normert tid som eit mål på kvalitet.

3.8.2 Store skilnader mellom fagområda

Tabell 3.6 viser at det er stor skilnad i delen produserte studiepoengeiningar av forventa, i dei ulike fagområda. Det er høgst del innfor samferdselsfag (88 prosent) og kreative fag (87 prosent). Tekniske fag ligg like over gjennomsnittet, medan det er klart lågast del produserte studiepoengeiningar innanfor økonomi og administrasjon(72 prosent) og helse og velferd (74 prosent). Låg del produserte studiepoengeiningar peikar anten på fråfall undervegs i utdanningsløpet, eller på at studenten har ein lågare progresjon enn venta.

Skilnaden mellom fagområda kjem tydeleg til syne ved til dømes Gokstad Akademiet, som har nettbaserte tilbod i både økonomi- og administrasjonsfag og tekniske data/IT-fag. Andel avlagde studiepoengeiningar ligg på høvesvis 62 prosent og 81 prosent ved desse faga. Det er vanskeleg å seie kvifor økonomi- og administrasjonsfaga skil seg ut på denne måten, men funn i Studiebarometeret viser òg at desse studentane skil seg ut mellom anna ved at dei i mindre grad svarar på undersøkinga og at nesten halvparten rapporterer at dei ikkje har opplevd arbeidslivsbidrag i utdanninga. Dei skårar òg lågast på sosialt og fagleg læringsmiljø (NOKUT, 2024).

Tabell 3.6 Forventa og produserte studiepoengeiningar etter fagområde, studieåret 2023/24

Fagområde	Forventa studiepoengeiningar	Produserte studiepoengeiningar	Andel av forventa
Helse og velferd	7 175	5 329	74 %
Kreativ	4 620	4 000	87 %
ØkAdm	5 924	4 269	72 %
Samferdsel	2 659	2 335	88 %
Teknisk	17 822	14 714	83 %
Anna	780	631	81 %
Uoppgitt	261	125	48 %
Totalt	**39 241**	**31 403**	**80 %**

Vedlegg: T3.6
Kjelde: HK-dir/DBH-HYU

3.8.3 Låg andel produserte studiepoeng på nettbaserte tilbod

Ser vi nærare på høvet mellom forventa og faktisk avlagde studiepoeng fordelt etter utdanningstype, ser vi at det er langt lågare del gjennomførte studiepoengeiningar i

dei nettbaserte utdanningane enn for dei to andre utdanningsformane, jamfør tabell 3.7. På stadbaserte utdanningstilbod vert 89 prosent av forventa studiepoeng avlagt, tilsvarande 80 prosent på samlingsbaserte tilbod, og 68 prosent på nettbaserte utdanningstilbod.

Fleksibilitet i utdanninga stiller krav til personleg struktur og motivasjon, og Studiebarometeret viser òg at nettstudentane skårar lågt på indeksen for sosialt og fagleg læringsmiljø (Korseberg et al., 2022; NOKUT, 2024).

Tabell 3.7 Forventa og produserte studiepoengeiningar etter utdanningstype, studieåret 2023/24

Utdanningstype	Forventa studiepoengeiningar	Produserte studiepoengeiningar	Andel av forventa
Stadbasert	15 962	14 159	89 %
Nettbasert	11 524	7 891	68 %
Nettbasert med samling	11 754	9 351	80 %

Vedlegg: T3.7
Kjelde: HK-dir/DBH-HYU

3.8.4 Små forskjellar mellom utdanningar på heiltid og deltid

Jamt over viser tala òg at det er noko lågare andel produserte studiepoengeiningar på deltidsutdanningar (76 prosent) i høve til fulltidsutdanningar (86 prosent), jamfør tabell 3.8. På fagområda der det er eit visst volum av både deltids- og fulltidsstudentar, økonomi- og administrasjonsfag og tekniske fag, er skilnaden mellom deltid og heiltid på 4-6 prosentpoeng. Men delen produserte studiepoengeiningar innanfor økonomi- og administrasjonsfag på fulltid ligg lågare enn for tekniske fag på deltid. Dette tydar på at deltidsutdanningar kan verke inn på, men ikkje aleine forklare en lågare andel produserte studiepoengeiningar.

Tabell 3.8 Andel forventa og avlagde studiepoengeiningar etter heiltids- og deltidsutdanningar, studieåret 2023/24

Andel av heiltid	Forventa studiepoengeiningar	Produserte studiepoengeiningar	Andel av forventa
Deltid	22 239	16 847	76 %
Heiltid	17 001	14 555	86 %

Vedlegg: T3.8
Kjelde: HK-dir/DBH-HYU

3.8.5 Studiepoengproduksjon blir påverka av ulike faktorar

I dei førre delkapitla har vi sett at det er høg andel avlagte studiepoeng i høve til forventa produksjon, men at både fagområde, undervisningsform og heiltid/deltid påverkar resultatet. Truleg vil òg faktorar som finansiering, arbeidsmetodar i faget og

studentanes alder og kjønn spele inn, og det kan være vanskeleg å seie korleis desse faktorane spelar inn på kvarandre, og kva som er mest avgjerande.

Vi ser mellom anna at det er skilnader mellom ulike fagområde og når det gjeld nettbaserte utdanningar. Del av forventa studieproduksjon innanfor helse- og velferdsfag, og økonomi- og administrasjonsfag, er lågare enn tekniske data/IT fag.

Dette ser vi til dømes ved samanlikning av dei tre største fagskulane på nettbaserte tilbod, Noroff, NKI og Medlearn, som til saman har over 70 prosent av alle venta studiepoengeiningar på dei nettbaserte tilboda. Her varierer andelen avlagde studiepoengeiningar frå 79 prosent ved Noroff til 57 prosent ved Medlearn og 46 prosent ved NKI sine tilbod. Medan NKI i all hovudsak tilbyr økonomi- og administrasjonsfag og Medlearn helse- og velferdsfag, har Noroff dei fleste av studentane på data/IT-fag og kreative fag.

Dette bringer oss vidare til finansiering som ein faktor som òg kan ha noko å seie. Medan dei nettbaserte utdanningane i helse og velferd, inkludert tilboda ved Medlearn som nemnd over, i all hovudsak er offentleg finansierte og gratis for studentane, er ein stor del av dei nettbaserte tilboda i data/IT-fag, og alle tilboda ved Noroff, finansiert gjennom skulepengar.

Når ein student betalar for utdanninga si sjølv, er det rimeleg å tru at det kan gje ekstra motivasjon for å gjennomføre. Dette sett i høve til utdanningar som er offentleg finansierte og gratis. For økonomi- og administrasjonsfaga finn vi likevel ikkje nokon slik samanheng med finansieringsform. Tilboda ved NKI, til dømes, er finansiert av skulepengar.

Andre forklaringar kan vere knytte til studentgruppa. Det er til dels store skilnader på kven studenten er, særleg mellom helse- og velferdsfaga og data/IT-faga, på til dømes alder. Dette er noko som òg peikar mot ulike livssituasjonar og krav om å kombinere utdanning og jobb (sjå kapittel 3.4). Vi ser til dømes at det innanfor kreative fag og samferdselsfag er høgare del avlagte studiepoeng i høve til forventa, og her er studentane yngre, men det er òg større grad av stadbaserte heiltidsutdanningar.

3.9 Overgangar mellom fagskular og universitet/høgskular

Høgare yrkesfagleg utdanning er ein relevant arena for både grunnutdanning, vidareutdanning og omskolering, og kvart år er det studentar med tidlegare utdanning frå universitet eller høgskule som studerer ved ein fagskule. Som omtala i kapittel 3.6 om opptaksgrunnlag, ser vi mellom anna auka bruk av

realkompetansevurdering for studentar med ei universitets- eller høgskuleutdanning frå før. Det er òg kandidatar frå høgare yrkesfagleg utdanning som tar vidare utdanning i universitet og høgskule.

3.9.1 Overgang frå universitet eller høgskule til fagskule

I 2024 var det om lag 5 200 studentar ved fagskular som tidlegare har vore registrert som student ved eit universitet eller høgskule (sjå figur 3.19). Dette utgjer 15 prosent av alle fagskulestudentane i 2024. Men berre litt over halvparten (2 700) av fagskulestudentane med ein bakgrunn frå eit universitet eller høgskule hadde fullført ein utdanning der, altså 8 prosent av fagskulestudentane i 2024. Det vil samtidig seie den andre halvparten (2 500), har vore registrert ved eit universitet eller høgskule tidlegare utan å fullføre ei utdanning. Andelen fagskulestudentar med ein bakgrunn frå eit universitet eller høgskule har dobla seg frå 2017, både for dei som har fullført og dei som ikkje har fullført ei utdanning.

Figur 3.19 Studentar ved fagskular som tidlegare har vore registrerte som student ved eit universitet eller høgskule, 2017-2024

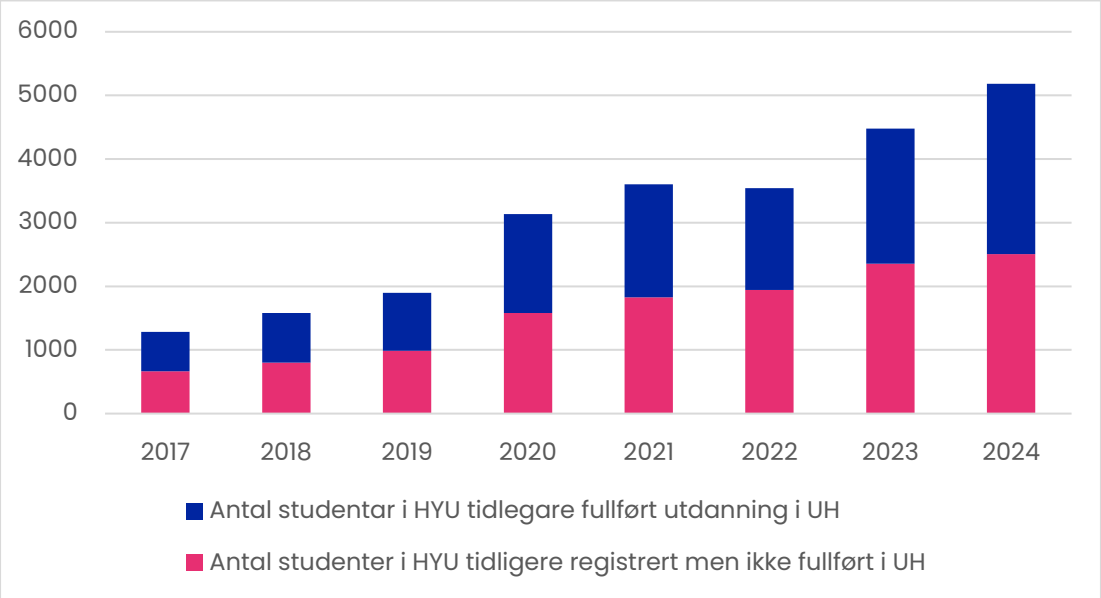

Vedlegg: F3.19
Kjelde: HK-dir/DBH-HYU

Blant dei som hadde fullført ei universitets- eller høgskuleutdanning, hadde 60 prosent fullført bachelor eller tilsvarande lågare grad, 35 prosent hadde fullført årseining eller høgskulekandidatutdanning, og 5 prosent hadde ein fullført høgare grad. Det siste svarar til 135 kandidatar i 2024, ein auke på 82 frå året før.

Blant studentane som starta høgare yrkesfagleg utdanning i 2024 utan å ha fullført ein universitets- eller høgskuleutdanning, hadde 68 prosent tidlegare påbegynt eit bachelorstudium eller tilsvarande lågare grad, 27 prosent hadde påbegynt årseining eller høgskulekandidatutdanning utan å fullføre, og 5 prosent hadde starta på ein høgare grad utan å gjere han ferdig.

Tala viser at høgare yrkesfagleg utdanning vert meir og meir relevant og attraktiv for personar med høgare utdanning på ulike nivå, både for dei som har fullført si høgare utdanning og dei som ikkje har gjort det. Formålet med høgare yrkesfagleg utdanning kan då være alt frå ny utdanning og omskolering til vidareutdanning.

Fagskulestudentane med bakgrunn frå eit universitet eller høgskule kjem frå fleire ulike fagområde, og det er ikkje eit tydeleg mønster. Samla sett for alle 5 200 fagskulestudentane i 2024 med ein bakgrunn frå eit universitet eller høgskule var det 21 prosent som kom frå humanistiske og estetiske fag, 21 prosent frå økonomisk- og administrative fag, og 17 prosent frå lærarutdanningar og utdanningar i pedagogikk.

Ser vi på kva for fagområde desse studentane gjekk til i høgare yrkesfagleg utdanning ser vi at 28 prosent gjekk til økonomi- og administrasjonsfag (i stor grad leiing), 27 prosent til tekniske fag (i stor grad data/IT-fag), og 26 prosent til helse- og velferdsfag (om lag likt fordelt mellom helsefag og oppvekstfag).

3.9.2 Overgang frå fagskule til universitet eller høgskule

Talet på fagskulekandidatar som går vidare med utdanning på eit universitet eller høgskule er svært stabilt frå år til år, med om lag 9 prosent av kandidatane som avsluttar utdanninga si det same året (Tabell 3.9.) Dei påfølgande par åra er det ein ytterlegare fem prosentpoeng auke for det same avgangskullet. Etter sju år ser vi at nesten kvar fjerde fagskulekandidat som vart uteksaminert i 2017 på eit seinare tidspunkt har vore registrert som student på eit universitet eller ein høgskule.

Tabell 3.9 Fagskulekandidatar med fullført utdanningstilbod over 30 studiepoeng, seinare registrerte ved UH-institusjon, 2017-2024

Årstal	Tal på fagskulekandidatar	Tal på fagskulekandidatar seinare registrert ved UH (per 15. mars 2024)	Andel fagskulekandidatar seinare registrert ved UH
2017	5 618	1 342	24 %
2018	6 094	1 319	22 %
2019	6 145	1 340	22 %
2020	7 013	1 548	22 %
2021	8 265	1 634	20 %
2022	8 865	1 481	17 %
2023	9 655	1 374	14 %
2024	10 950	1 004	9 %

Vedlegg: T3.9

Kjelde: HK-dir/DBH-HYU

Tabell 3.10 viser kva fagområde desse fagskulekandidatane kom frå før dei starta på universitet eller høgskule. Som tidlegare år er det klart flest kandidatar frå dei kreative faga som går vidare til ein universitets- eller høgskuleutdanning same året som dei gjer ferdig fagskuleutdanninga. I 2024 var det heile 20 prosent av alle uteksaminerte kandidatane frå kreative fag som vart registrert som student ved eit universitet eller høgskule same året. Dette er ein auke på eitt prosentpoeng frå 2023, og fire prosentpoeng frå 2022. I økonomi- og administrasjonsfaga var det 12 prosent av alle uteksaminerte kandidatane i 2024 som gjekk direkte vidare, ein auke på eitt prosentpoeng frå 2023. I helse- og velferdsfaga var det 7 prosent av dei uteksaminerte kandidatane, ein nedgang på eitt prosentpoeng frå 2023.

Tabell 3.10 Fagskulekandidatar med fullført utdanningstilbod over 30 studiepoeng, seinare registrerte ved UH-institusjon, fordelt på fagområde for fagskuleutdanninga. 2024

Fagområde	Tal på fagskulekandidatar	Tal på fagskulekandidatar seinare registrert ved UH	Andel fagskulekandidatar seinare registrert ved UH
Helse og velferd	2 969	203	7 %
Kreativ	1 108	223	20 %
Samferdsel	537	4	1 %
Teknisk	3 812	260	7 %
ØkAdm	2 217	269	12 %
Anna	291	44	15 %
Uoppgitt	16	1	6 %
Totalt	**10 950**	**1 004**	**9 %**

Vedlegg: T3.10
Kjelde: HK-dir/DBH-HYU

Dersom utviklinga for 2017-kullet, der kvar fjerde fagskulekandidat har gått vidare til eit universitet eller høgskule, òg gjer seg gjeldande for 2024-kandidatene, vil meir enn 3 300 studentar uteksaminert i 2024 ha starta på ei utdanning ved eit universitet eller ein høgskule innan 2031. Det er klart flest kandidatar frå dei faga der studentane oftast har generell studiekompetanse som går videre til universitets- eller høgskuleutdanning. Med denne bakgrunnen er dei allereie kvalifisert for opptak til ein slik utdanning, medan dei med til dømes fagbrev må i hovudsak ta ei heil toårig fagskuleutdanning for å kvalifisere til opptak ved eit universitet eller høgskule.

Om nivået på overgangar frå fagskule til universitet og høgskule kjem til å halde ved i dei komande åra er usikkert. Med dei komande endringane i nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk og gradar, som vil opne for fagskuleutdanning på same nivå

som i universitet og høgskular, er det grunn til å tru at dette bilete kan sjå annleis ut i 2031.

4 Fagskular og utdanningstilbod

Fagskulane skal kunne svare på kompetansebehova i arbeidsmarknaden gjennom praksisnære og fleksible utdanningar av høg kvalitet. Dei skal dekke langsiktige og varige kompetansebehov som til dømes maskinoffiser, lokførar eller elektroinstallatør, men samtidig dekke nye og skiftande behov som dukkar opp med til dømes ny teknologi.

Med den nye meldinga til Stortinget om høgare yrkesfagleg utdanning, *Fagfolk for ei ny tid - Med høgare yrkesfagleg utdanning* (Meld. St. 11 (2024-2025)), tek regjeringa til orde for at fagskulane får ei større og meir sentral rolle i utdannings- og kompetansepolitikken. Det er eit uttalt mål at fagskulane skal sikre fleire og meir kompetente kandidatar til norsk arbeidsliv. Dette krev solide fagskular med sterke fagmiljø og administrativ kapasitet som evnar å vere fleksible for å møte kompetansebehov i stadig endring, og samstundes skape gode rammer for læring i ulike livsfasar.

Vi ser framleis ein heil del endringar kvart år i fagskulelandskapet. Dei siste åra er det i hovudsak private fagskular som har samla seg til større einingar, samstundes som nye private fagskular har vorte oppretta. I tillegg er det ein fylkeskommunal fagskule som har vorte splitta opp som følgje av fylkesdeling. Fagskulane som slår seg saman ser framleis ut til å halde på dei ulike studiestadane, og i tillegg opprette nye.

Hausten 2024 tel vi 63 fagskular med aktive studentar. Desse fagskulane har 178 studiestader og 2 107 utdanningstilbod. Bak tala ser vi ein mangfaldig sektor, med store variasjonar innan storleik, geografisk spreiing, eigarform, faglege tilbod, med meir. I det vidare skal vi sjå nærare på institusjonane som utgjer sektoren.

4.1 Fagskular og studiestader

Det er institusjonelle endringar i høgare yrkesfagleg utdanning kvart år. Nye fagskular kjem til, nokre blir lagde ned, medan andre fagskular vert slått saman eller splitta opp. Talet på studiestadar endrar seg òg kvart år, og til og med i løpet av året. Difor opererer vi med eit augeblinksbilete på hausten når vi tel fagskular og studiestadar.

Eit mangfald av studiestader gjer utdanningstilboda lettare tilgjengeleg, og gjer det mogleg for fagskulane å svare på kompetansebehovet der det er, og i den perioden behovet er der. Vi ser fleire fagskular som opprettar nye studiestadar, og som samarbeider med studiesentera for å legge til rette for utdanningar på nye stader. Eit døme på dette er fagskulen Innlandet som har heile elleve studiestader berre i Innlandet fylke.

4.1.1 Endringar i institusjonsbilete i 2024

På teljetidspunktet hausten 2024, var det 63 fagskular som rapporterte aktivitet ved 178 studiestader. Dette er tre fleire fagskular enn dei 60 vi talde i 2023. Totalt fire nye fagskular rapporterte aktive studentar i 2024. Dette var Oslo Nye Fagskole AS, Norsk Fjellfagskole, Fagskolen i Finnmark og Brann- og redningsskolen. Fagskolen i Finnmark er skilt ut av Fagskolen i Nord, som held fram som eigen fagskule. I tillegg gjekk AOF Norge konkurs sommaren 2024, noko som gir ein netto vekst på tre fagskular.

Utanfor teljetidspunktet var det fleire institusjonelle endringar i løpet av 2024. Tabell 4.1 viser ein oversikt over endringane blant fagskulane i løpet av heile 2024. I tillegg til dei nye fagskulane, ser vi at dei to private fagskulane AOF Norge AS og International Stunt Academy AS gjekk konkurs.[10] Fagskolen Diakonova AS kjøpte Folkeuniversitetets Fagskole AS og fusjonerte ved årsskiftet 2024/2025. NKI Fagskoler AS og MedLearn AS vart kjøpt opp av eigaren av Fagskolen Kristiania AS, men ei samanslåing av fagskulane er ikkje venta før i løpet av 2025.

Tabell 4.1 Endringar i institusjonsbilete i 2024

Fagskular med endring i 2024	Eigarform	Merknad
Brann- og redningsskolen	Statleg	Ny
Fagskolen i Finnmark	Fylkeskommunal	Gjenoppretta
Norsk Fjellfagskole AS	Privat	Ny
Oslo Nye Fagskole	Privat	Ny
NKI Fagskoler AS	Privat	Oppkjøp
Medlearn AS	Privat	Oppkjøp
AOF Norge	Privat	Konkurs
International Stunt Academy AS	Privat	Konkurs
Folkeuniversitetets Fagskole AS	Privat	Oppkjøp og fusjon inn i Fagskolen Diakonova frå 1. jan 2025
Fagskolen AOF Vestlandet-Agder	Privat	Namneskifte til Fagskolen Tirna
AOF Østfold	Privat	Namneskifte til AOF Østlandet

Vedlegg: T4.1
Kjelde: HK-dir/DBH-HYU

4.1.2 Utvikling i talet på fagskular

I figur 4.1 får vi eit bilete av utviklinga i talet på fagskular, fordelt på offentleg og privat eigarskap. Av figuren ser vi ein nedgang i talet på fagskular over tid, samstundes som vi i kapittel 3.1 såg at studenttalet aukar. Nedgangen er særskilt markant dei første åra etter fagskulemeldinga i 2017. Det er i hovudsak i den offentlege delen av sektoren at talet på fagskular har gått ned. I den private delen av sektoren har talet på fagskular

[10] International Stunt Academy gjekk konkurs først rundt årsskiftet 2024/2025, og tel derfor med i det samla talet på fagskular med aktive studentar hausten 2024.

vore nokså jamt kring 45. Det har likevel skjedd store endringar i form av oppkjøp, konkursar og nyetableringar.

Figur 4.1 Fagskular etter eigarskap, 2017-2024

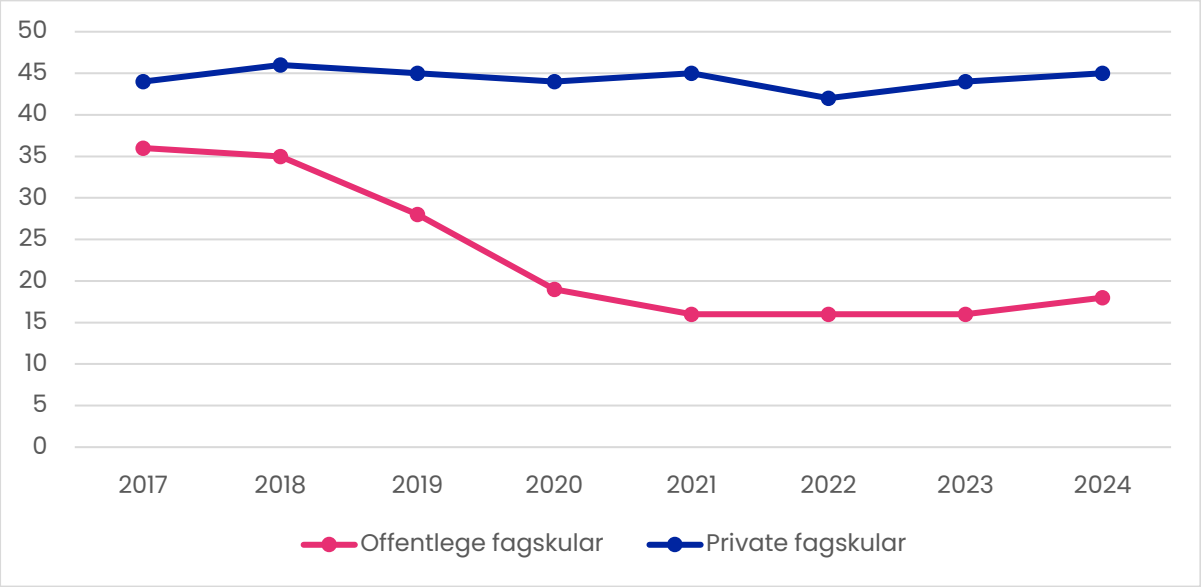

Vedlegg: F4.1
Kjelde: HK-dir/DBH-HYU

Når vi ser på dei offentlege fagskulane, har talet halde seg stabilt på 16 fagskular dei tre siste åra, men aukar til 18 i 2024. Auken skyldast etableringa av den nye statlege fagskulen Brann- og redningsskolen, og oppattrettinga av Fagskolen i Finnmark etter fylkesdelinga.

Av dei 18 offentlege fagskulane er det 12 fylkeskommunale, fem statlege, og éin som er eigd av dei regionale helseføretaka. Der vi i 2023 talde éin fylkeskommunal fagskule i kvart fylke har fylkesdelingane enda med to fagskular, Fagskulen Viken og Fagskulen Vestfold og Telemark, som er eigd av til saman fem ulike fylkeskommunar.

4.1.3 Utviking i talet på studiestader

I figur 4.2 ser vi utviklinga i studiestader ved offentlege og private fagskular. Figuren viser at talet på studiestader har endra seg over tid. Frå totalt sett 141 studiestader i 2017, har vi i dag 178 studiestader. Det er tre fleire enn i 2023, ein for kvar av dei tre nye fagskulane. Når fagskular vel å oppretthalde og opprette nye studiestader, kan vi gå ut frå at det heng saman med etterspurnaden etter kompetanse, og ønsket om å vere til stades der bedriftene og arbeidstakarane er.

Figur 4.2 Studiestader ved offentlege og private fagskular, 2017–2024

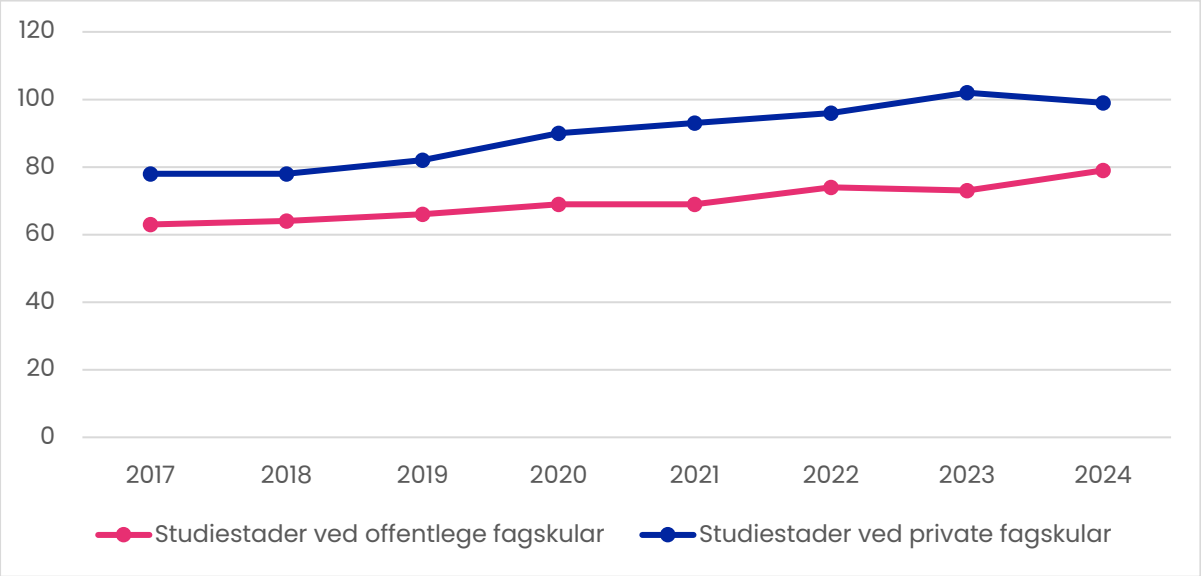

Vedlegg: F4.2
Kjelde: HK-dir/DBH-HYU

Som vi ser i figuren, har utviklinga i talet på studiestader vore nokolunde lik i offentleg og privat sektor over tid, og det totale talet studiestader aukar i takt med nyetableringar av fagskular og/eller studiestader. Der talet på studiestader i privat sektor gjorde eit lite hopp i fjor, og talet på studiestader i offentleg sektor gjekk ned, ser vi motsett utvikling i år. I 2024 er det totalt 79 offentlege og 99 private studiestader

4.2 Storleiken på fagskulane

Det er store skilnader mellom fagskulane. Nokre er store, med stor breidde i både tilbod og fagmiljø, medan andre er små og spissa. Til dømes hadde den minste fagskulen sju studentar, medan den største hadde nesten 4 000 studentar i 2024.

Vidare kan ein måle storleiken på fagskular etter ulike parameter. I tillegg til talet på studentar, altså talet på personar som tek utdanning, kan ein måle heiltidsekvivalentar (HTE, sjå kap. 3.1.2 for definisjon). Med heiltidsekvivalentar får vi eit tal på aktiviteten ved fagskulane som er samanliknbart på tvers av fagskular som har lange eller korte utdanningar, heiltids- eller deltidsstudentar.

Når vi ser på talet på studentar ved dei offentlege fagskulane, hausten 2024, er det Fagskolen Viken som har flest studentar med meir enn 2 700. Fagskolen Rogaland har 2 400 studentar, medan Fagskolen Vestland har litt over 2 000 studentar. Ser ein på

HTE endrar bilete seg noko. Fagskolen Viken (1 452 HTE) er framleis størst, medan Fagskolen Vestland (1 378 HTE) blir større enn Fagskolen Rogaland som har 1 129 HTE.

Tabell 4.2 Dei tre største offentlege og private fagskulane målt i studentar og heiltidsekvivalentar

		Studentar	Heiltidsekvivalentar
Offentlege fagskular	Fagskolen Viken	2 743	1 452
	Fagskolen Rogaland	2 432	1 129
	Fagskulen Vestland	2 046	1 378
Private fagskular	Noroff Fagskole AS	3 800	3 146
	Din kompetanse AS	2 033	1 016
	Fagskolen Kristiania AS	1 938	1 552

Vedlegg: T4.2
Kjelde: HK-dir/DBH-HYU

Blant dei private fagskulane er Noroff størst med 3 800 studentar og 3 146 HTE. Din kompetanse har 2 033 studentar men berre 1 016 HTE, noko som indikerer at alle studentane studerer på deltid. Fagskolen Kristiania har litt færre studentar (1 938) enn Din kompetanse men fleire HTE (1 552). For meir informasjon om forhaldet mellom studentar og HTE på dei ulike institusjonane, sjå vedlegg V3.

4.2.1 Fleire store fagskular

I figur 4.3 ser vi ei samanlikning av fagskular i fem ulike storleikskategoriar i åra 2017, 2021 og 2024. Eit heilt klart utviklingstrekk er utviklinga frå fire til 14 fagskular med fleire enn 1 000 studentar. Blant desse fagskulane er det ein fagskule med 3 800 studentar og fem med mellom 2 000 og 2 700 studentar. Totalt har desse 14 fagskulane (22 prosent av alle fagskulane) heile 79 prosent (26 700) av alle studentane.

Ei anna interessant endring er at talet på fagskular med færre enn 50 studentar er høgare i 2024 enn i 2021. Dette skuldast i hovudsak etableringa av fire nye fagskular. Elles er endringane mellom dei ulike storleiksgruppene eit resultat av at fagskular veks over i ein annan kategori, eller at dei slår seg saman og at det derfor vert færre slik som i gruppa 50-100.

Sjå elles vedlegg V3 for eit oversyn over studenttalet for alle fagskular hausten 2024.

Figur 4.3 Fagskular etter storleik målt i talet på studentar, haust 2017, 2021 og 2024

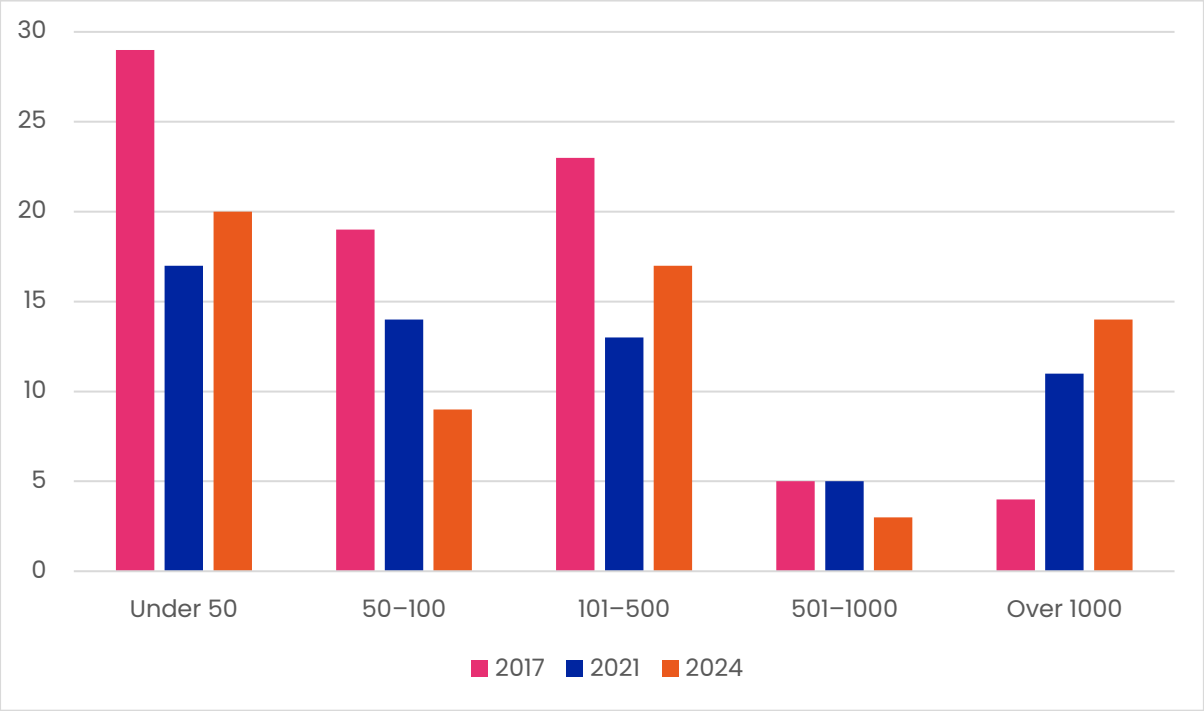

Vedlegg: F4.3
Kjelde: HK-dir/DBH-HYU

4.2.2 Tal på fagskular som tilbyr utdanningar i dei ulike fagområda

I figur 4.4 ser vi tal på offentlege og private fagskular med aktive studentar i dei ulike fagområda. Sidan 2017 har det som følgje av dei store konsolideringane i sektoren i åra etter, blitt færre fagskular med tilbod i dei fleste fagområda. På økonomi- og administrasjonsfag og fagområdet anna har det likevel blitt totalt sju fleire mellom 2017 og 2024. Frå 2021 ser vi ei dreiing mot at det blir fleire fagskular som tilbyr utdanningar i alle fagområde bortsett frå samferdsel. Noko av utviklinga skyldast tilfang av nye fagskular, medan noko skyldast at fagskular utvidar tilboda til område der dei tidlegare ikkje hadde utdanningar.

Det er totalt 25 fagskular med helse- og velferdsutdanningar, 13 offentlege og tolv private. Tekniske utdanningar vert tilbydt ved 28 fagskular. Av desse er 16 fagskular offentlege, medan tolv er private. Dette er ein auke på fire fagskular frå 2023.

Totalt 22 fagskular, 14 private og åtte offentlege, har tilbod i økonomi- og administrasjonsfag.

Figur 4.4 Fagskular etter fagområde og eigarskap, haust 2024

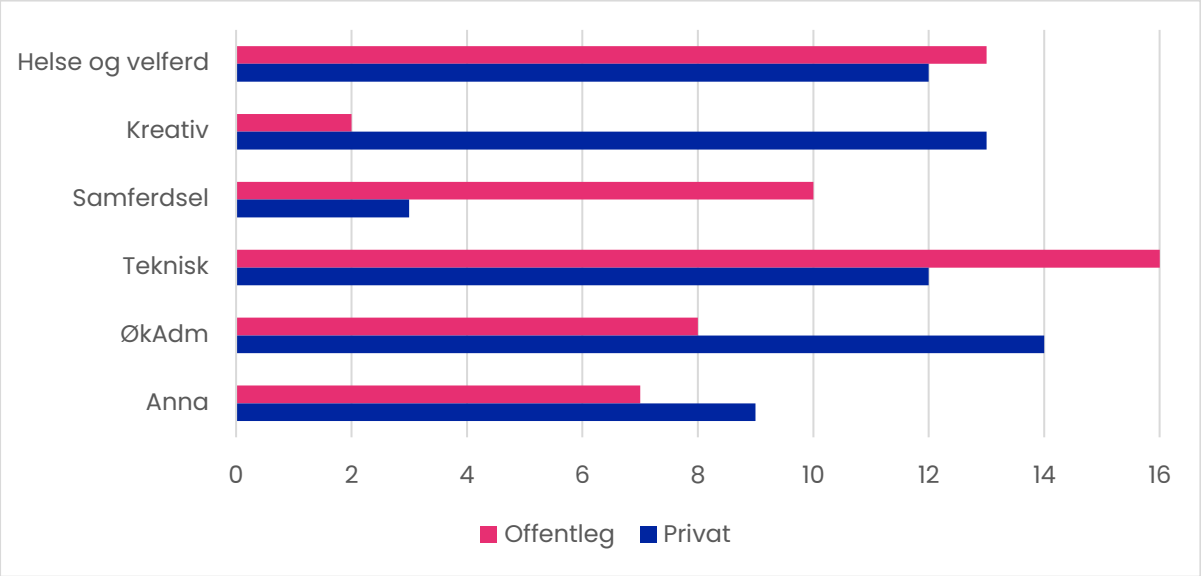

Merknad: Kategorien «Uoppgitt» er fjerna. Fagskulen Kristiania har rapportert tilbod som ikkje er registrert på fagområde.
Vedlegg: F4.4
Kjelde: HK-dir/DBH-HYU

Det er berre to offentlege fagskular som tilbyr kreative utdanningar, mot 13 private. I samferdselsutdanningar derimot dominerer dei offentlege med ti av totalt 13 fagskular. Dei offentlege har utdanningar i maritime fag og lokførarutdanning, medan dei private har utdanningar i luftfart. Det siste fagområdet, anna, omfattar til dømes utdanningar innan grøne fag, religion og skjønnhetspleie, og vert tilbydt ved ni private og sju offentlege fagskular.

I kapittel 4.5.2 ser vi på utviklinga i utdanningstilboda over tid. Sjå vedlegg V22 for meir data om fagskular etter fagområde og storleik i perioden 2017-2024.

4.3 Fagskular og studiestader i dei ulike fylka

I tabell 4.3 ser vi talet på fagskular og studiestader i dei ulike fylka. Den enkelte fagskule vert plassert i det fylket der hovudeininga er registrert, medan ein studiestad er alle stader undervisning vert gjennomført som ikkje er ved hovudeininga. I tillegg til studiestader med ordinære skolebygg, kan studiestader òg vere plassert i tilknyting til ei bedrift, på eit studiesenter, eit fartøyvernsenter, eller ved eit anna høveleg lokale i nærleiken av der studentane bur eller jobbar. Fleire fagskular, både offentlege og private, har studiestader i fleire fylke. Mellom anna har Fagskulen Innlandet, som har

hovudadministrasjonen i Innlandet, studiestader i sju fylke, medan Fagskolen Diakonova, som har hovudadministrasjon i Oslo, har studiestader i elleve fylke.

Tabell 4.3 Fagskular og studiestader per fylke, 2024

Fylke	Fagskular	Studiestader
Agder	4	14
Akershus	3	12
Buskerud	1	7
Finnmark	1	4
Innlandet	5	18
Møre og Romsdal	3	7
Nordland	3	16
Oslo	17	24
Rogaland	4	11
Telemark	1	4
Troms	1	6
Trøndelag	5	18
Vestfold	8	9
Vestland	4	21
Østfold	3	7
Totalt	**63**	**178**

Vedlegg: T4.3
Kjelde: HK-dir/DBH-HYU

Etter fylkesoppsplittingane av fylka Viken, Vestfold og Telemark og Troms og Finnmark ser vi endringar frå fjorårets bilete. Oslo er framleis fylket som har flest fagskular og studiestader med 17 fagskular og 24 studiestader. Det er fire fylke (Buskerud, Telemark, Troms og Finnmark) som berre har éin fagskule med hovudkontor i fylket. I dei resterande ni fylka ligg talet på fagskular mellom tre og fem.

Ser vi på talet på studiestader endrar bilete seg ein del, og nokre fylke med få fagskular har relativt mange studiestader. Til dømes er det 16 studiestader i Nordland, seks i Troms og fire i Finnmark. Vestland fylke, som berre har fire fagskular, har heile 21 studiestader, og Innlandet med fem fagskular har 18 studiestader. Dette speglar til ein viss grad busetting og geografi i dei ulike fylka.

I figur 4.5 får vi eit visuelt oversyn over den geografiske plasseringa av offentlege (blå) og private (raud) fagskular i 2024, og tilsvarande for fagskulane sine studiestader i figur 4.6. Storleiken på sirklane indikerer talet på fagskular og studiestadar i kommunen.

Den geografiske oversikta viser at det er dei offentlege fagskulane som er mest representert i distrikta, medan dei private studiestadene dominerer i dei bynære områda på austlandet. Det finst likevel private studiestader i alle fylka.

Figur 4.5 Geografisk plassering av offentlege og private fagskular, 2024

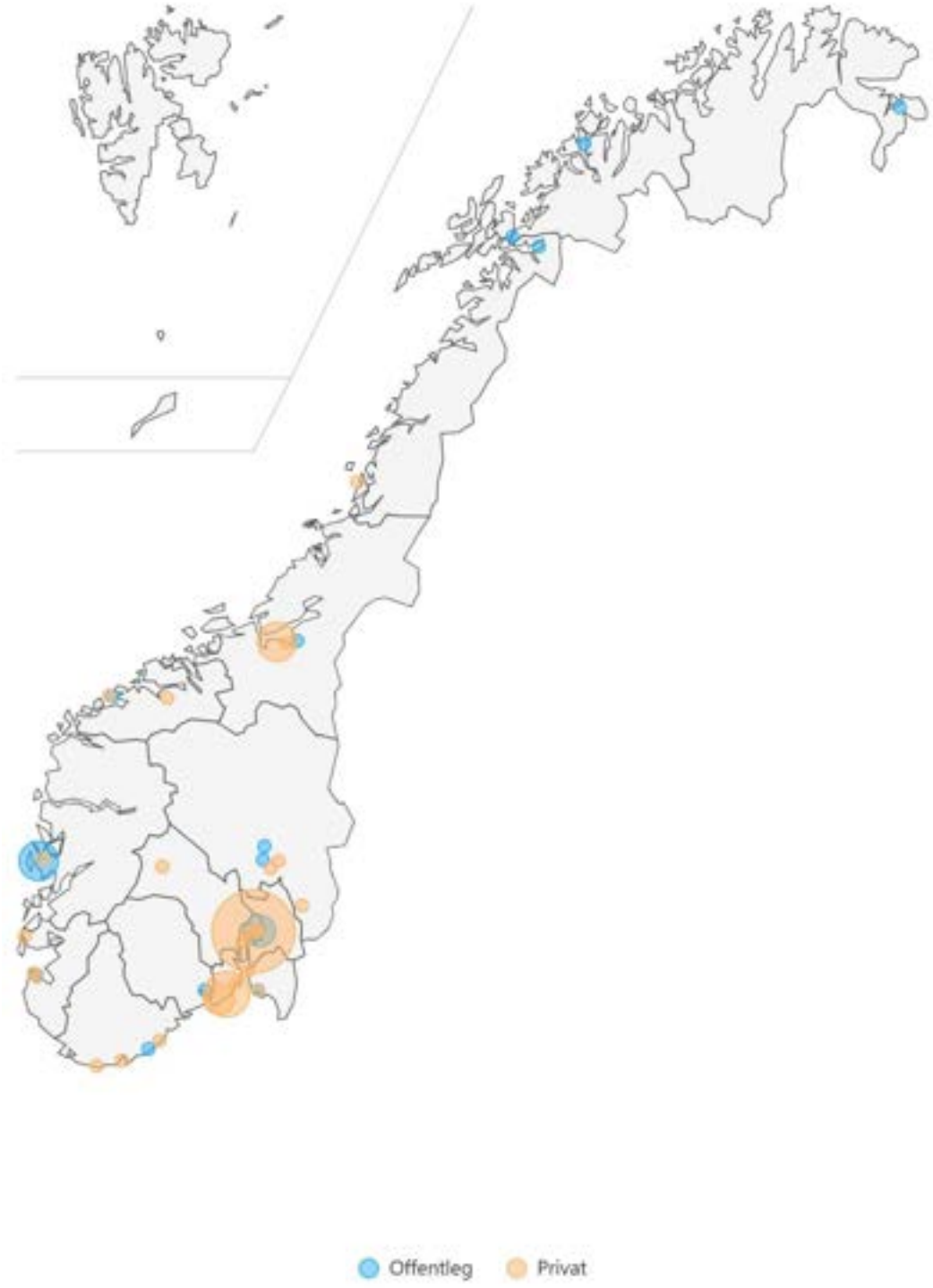

Merknad: Storleiken på ringane indikerer talet på fagskular i den einskilde kommune. For interaktivt kart sjå: https://dbh.hkdir.no/static/files/dokumenter/fagskole/2025/fagskule_kart.html
Kjelde: HK-dir/DBH-HYU

Figur 4.6 Geografisk plassering av studiestader ved offentlege og private fagskular, 2024

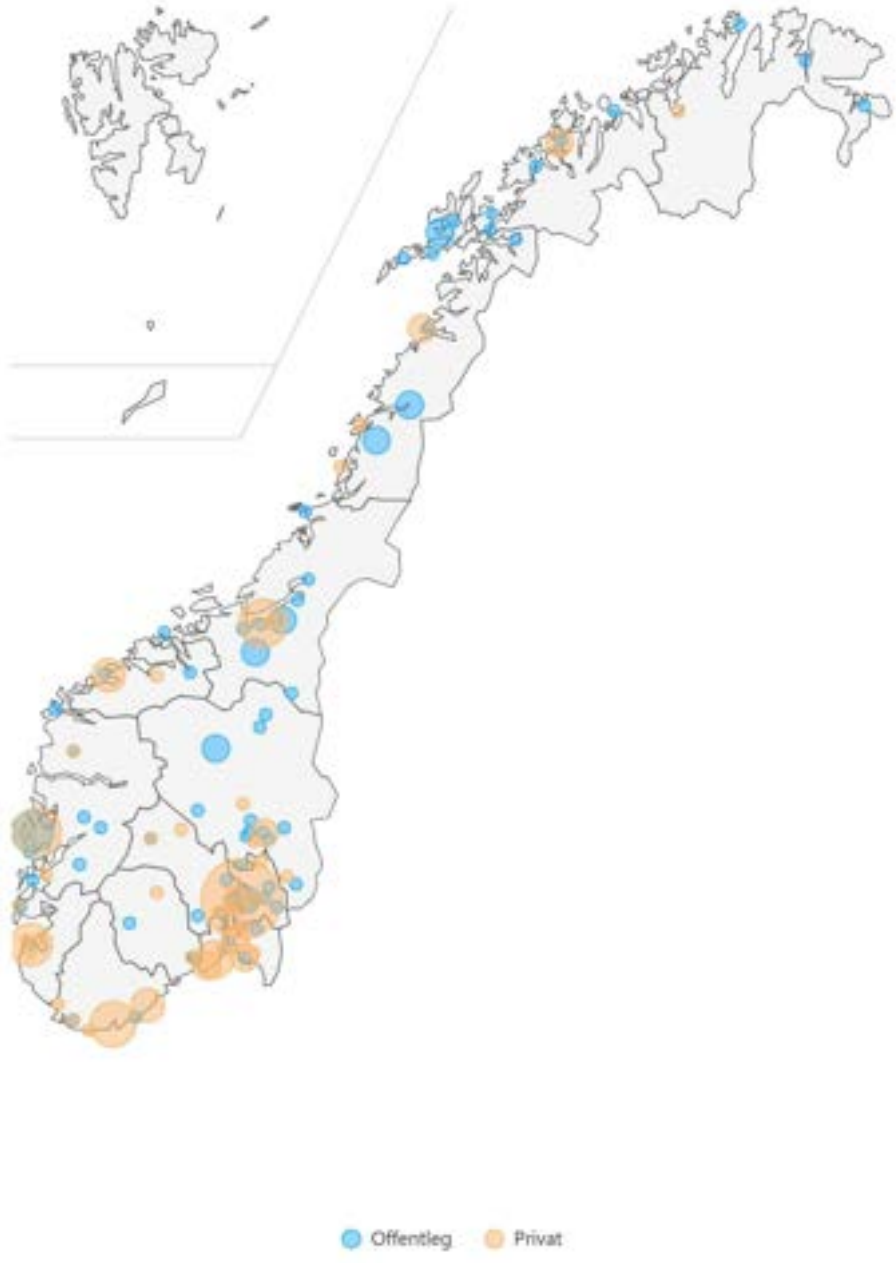

Merknad: Storleiken på ringane indikerer talet på studiestader i den einskilde kommune. For interaktivt kart sjå: dbh.hkdir.no/static/files/dokumenter/fagskole/2025/studiestad_kart.html
Kjelde: HK-dir/DBH-HYU

4.3.1 Geografi og variasjonar i storleiken på fagskular

I figur 4.7 får vi eit overblikk over korleis fagskular av ulik storleik fordeler seg på dei ulike fylka. Fagskulane er talt i alle fylke der dei har studiestad, og kategorisert etter den totale storleiken på fagskulen for å gi eit bilete av kva slags fagskular som har aktivitet i dei ulike fylka.

Eit hovudtrekk er at dei største fagskulane med over 1 000 studentar har studiestadar i alle fylke. Fagskular med mellom 501 og 1 000 studentar har studiestad i elleve av fylka. Dei minste fagskulane med færre enn 50 studentar finn vi i ti av fylka, men med ein stor grad av konsentrasjon i Oslo og dei sentrale austlandsområda.

Vedlegg V23 inneheld ytterlegare tal på fagskular etter fylke og eigarforhold i perioden 2017-2024.

Figur 4.7 Fagskular etter samla storleik fordelt på fylka der dei har ein eller fleire studiestader, haust 2024

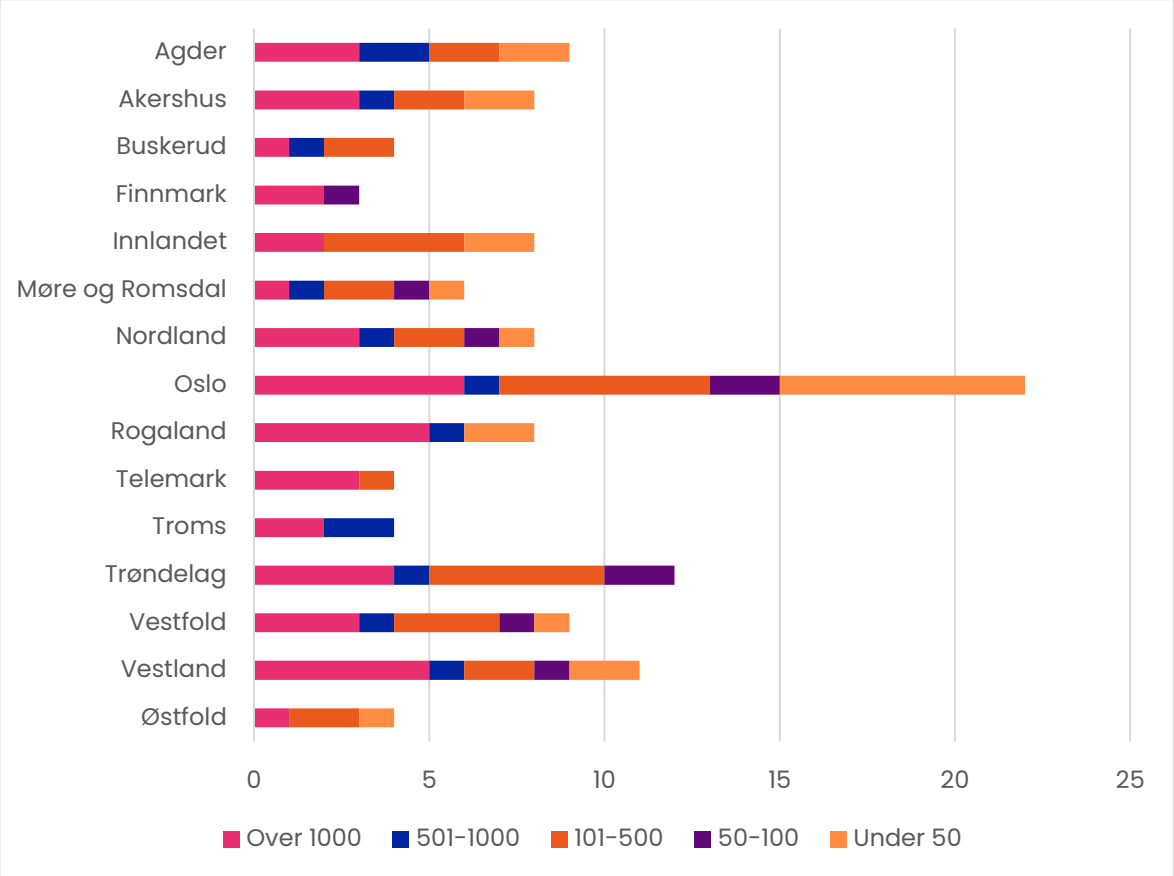

Merknad: Figuren viser fagskulane si samla størrelse, alle studiestader inkludert. Han viser då i kva fylke store og små fagskular er representert.
Vedlegg: F4.7
Kjelde: HK-dir/DBH-HYU

4.4 Fagområdeakkreditering

Fagområdeakkreditering er ein viktig indikator på kvalitet. Ei slik akkreditering inneber at NOKUT har godkjent at ein fagskule har høg nok kvalitet i både kvalitetssystema og fagmiljøa til sjølv å akkreditere og endre utdanningstilbod innanfor det akkrediterte fagområdet. Fagområdet som vert akkreditert må bestå av eitt eller fleire ulike utdanningstilbod. Området skal òg vere tett knytt til eitt eller fleire yrkesfelt, og det vert stilt klare krav til kva kompetanse fagskulen må ha for å kunne ivareta eit slikt ansvar.

Ei fagområdeakkreditering gjer det mogleg for ein fagskule å opprette nye utdanningar utan at utdanningane må verte godkjent av NOKUT, noko som forkortar tida som går frå utviklinga av utdanninga til uteksaminering av nye kandidatar innanfor det gitte fagområdet. På den måten betrar fagområdeakkrediteringane fagskulane si omstillingsevne i møte med endra kompetansebehov.

I 2024 hadde 15 fagskular fagområdeakkreditering på eitt eller fleire fagområde, sjå tabell 4.4. Totalt var det 33 fagområdeakkrediteringar i 2024. Dette inkluderer vedtaka som vart fatta i februar 2025. Det vil seie at det er ein auke på tre fagskular som har fagområdeakkreditering og heile 12 fagområdeakkrediteringar sidan 2023.

Til saman har desse 15 fagskulane meir enn 20 000 studentar, eller 11 156 heiltidsekvivalentar (sjå kapittel 3.1.2), og dekker med det over halvparten av sektoren.

Det er eit mål at fleire fagskular skal oppnå fagområdeakkreditering. I mars 2024 opna Stortinget for at fagskular kan verte institusjonsakkreditert, og med det få større fullmakter til å opprette og endre utdanningar innan alle fagområde (Innst. 290 L (2023-2024)). Endringa har som mål å forbetre fagskulane sin fleksibilitet og omstillingsevne.

Tabell 4.4 Fagskular med fagområdeakkrediteringar, 2024

Fagskule	Fagområde	Fagområdeakkrediteringar
AOF Vestlandet–Agder (Fagskolen Tirna)	Helse og oppvekst Økonomi og administrasjon	2
Fagskolen Aldring og helse	Helsefag	1
Fagskolen i Agder	Maritim Teknisk Helsefag	3
Fagskolen Innlandet	Teknologifag Helsefag Landbruksfag Bygg- og anleggsteknikk Økonomi, administrasjon og leiing	5
Fagskolen i Nord	Verkstadtekniske fag	1
Fagskolen i Viken	Helse Teknisk Økonomi, administrasjon, logistikk og reiseliv	3
Fagskolen Kristiania	Helse og oppvekst Design, kommunikasjon og teknologi Kommersiell scenekunst - tolking og formidling Økonomi og administrasjon	4
Fagskolen Møre og Romsdal	Teknisk	1
Fagskolen Rogaland	Helse og oppvekst Økonomi og administrasjon Teknisk Maritim	4
Fagskolen Vestfold og Telemark	Helse	1
Fagskulen Vestland	Tekniske fag Helsefag*	2
Folkeuniversitetets fagskole AS	Helsefag Økonomi, administrasjon og logistikk	2
MedLearn AS	Helse og oppvekst	1
Norges grønne fagskole – Vea	Grøne design og miljøfag	1
Nordland fagskole	Elektro* Helsefag*	2
	Totalt	**33**

Merknad: Dei tre fagområdeakkrediteringane merka med stjerne (*) fekk innstillinga i 2024, men endeleg vedtak først i februar 2025 då styremøte sett til desember 2024 vart utsett. AOF Norge som gjekk konkurs er ikkje tatt med i tabellen
Vedlegg: T4.4
Kjelde: NOKUT, HK-dir/DBH-HYU

4.5 Utdanningstilboda

Det er lovbestemt at høgare yrkesfagleg utdanning skal vere praksisnær og møte behovet for kvalifisert arbeidskraft i samfunnet (fagskolelova, §4). På grunn av den tette koplinga til arbeidslivet blir høgare yrkesfagleg utdanning ofte omtala som arbeidslivets skule. For å møte både lokale, regionale og nasjonale kompetansebehov, vert det tilbydd eit mangfald av utdanningstilbod innan høgare yrkesfagleg utdanning. Utdanningane vert utvikla i eit tett samarbeid med arbeidslivet. I dette kapittelet skal vi sjå på kva slags tilbod som finst, og kva som kjenneteiknar dei ulike fagområda sin tilbodsstruktur.

4.5.1 Tal på utdanningstilbod i sektoren

Høgare yrkesfaglege utdanningar skal vere tilgjengeleg i heile landet og tilpassa folk i arbeid. For å møte dette kan eitt og same utdanningstilbod vere tilbydd fleire stader, og med ulike variasjonar. Hausten 2024 vart det registrert 2 107 høgare yrkesfaglege utdanningstilbod. Dette er ein auke på 241 tilbod frå 2023. I desse tala er alle variasjonar av utdanningane registrert, noko som betyr at det som i innhald er ei og same utdanning kan bli tald fleire gonger fordi den vert tilbydd på ulike måtar. Til dømes kan ei utdanning vere tilbydd både som heiltids- og deltidsutdanning, eller på ein eller fleire av utdanningsformene; stadbasert, nettbasert med samling eller nettbasert. Utdanningstilbodet blir tald for kvar variant av tilbodet som har aktive studentar. Alle desse variasjonane er viktige for å synleggjere det breie spekteret i det samla tilbodet i høgare yrkesfagleg utdanning, og for studentane gjer desse variasjonane at tilboda vert meir tilgjengelege.

Når ein ser på unike tilbod, altså tek vekk alle variasjonane innanfor kvar utdanning, var det totalt 419 utdanningstilbod i 2024. Desse 419 tilboda vert altså tilbydd i 2 107 ulike variantar.

I tabell 4.5 ser vi både talet på unike utdanningstilbod og alle dei ulike variasjonane, fordelt på fagområde. Det er flest utdanningar innan tekniske utdanningar (806) etterfølgt av helse og velferd (583) og økonomi og administrasjon (445).

Tabell 4.5 Utdanningstilbod i høgare yrkesfagleg utdanning, haust 2024

Fagområde	Unike utdanningstilbod	Talet på utdanningstilbod med ulike variasjonar
Helse og velferd	101	583
Kreativ	47	145
Samferdsel	7	49
Teknisk	127	806
ØkAdm	89	445
Anna	47	73
Uoppgitt	1	6
Totalt	**419**	**2 107**

Vedlegg: T4.5
Kjelde: HK-dir/DBH-HYU

4.5.2 Utvikling i tal på utdanningstilbod over tid

I figur 4.8 ser vi korleis talet på utdanningstilbod med ulike variasjonar innanfor dei ulike fagområda har utvikla seg sidan 2017. Medan tala på utdanningstilbod innanfor fagområda samferdsel og kreativ har vore rimeleg stabile, er det ein markant auke innanfor tekniske fag, helse- og velferdsfag og økonomiske og administrative fag. Utviklinga for dei tekniske faga kan ein sjå i samanheng med endringar i kompetansebehova som følgje av megatrendar i samfunnet, som mellom anna teknologiutvikling og grøn omstilling (Kompetansebehovsutvalget, 2022). Det er òg i dette fagområda vi har sett størst vekst i studenttalet (figur 3.3), og endring i tilbodsstrukturen med mellom anna framvekst av korte og fleksible tilbod.

Utviklinga må òg sjåast som eit resultat av ein fagskulepolitikk med auka fokus på å styrke samarbeidet med arbeidslivet og få fleire nye utdanningar som svarar på dei nye kompetansebehova. Konkrete kompetansepolitiske tiltak, som mellom anna Industrifagskolen, Treparts bransjeprogram for kompetanseutvikling, Utviklingsmidlar til høgare yrkesfagleg utdanning, Ordning for fleksibel og desentralisert utdanning med meir, har ført til mellom anna utvikling av nye utdanningstilbod i samarbeid med arbeidslivet og til ein vekst i både tilbod og personar som tek tilboda.

Figur 4.8 Utdanningstilbod etter fagområde per år, haust 2017–2024

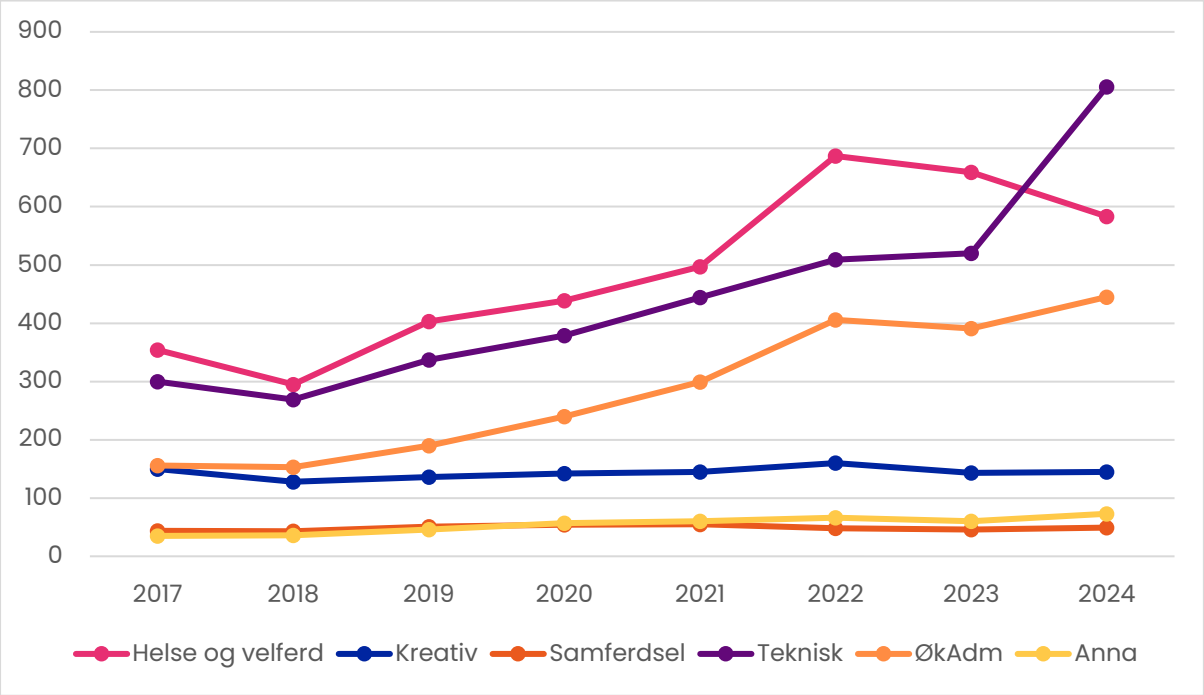

Merknad: Utdanningstilbod med uoppgitt fagfelt vises ikkje i figuren. Sjå vedlegg for tal på desse tilboda.
Vedlegg: F4.8
Kjelde: HK-dir/DBH-HYU

Figur 4.8 viser ein nedgang i utdanningstilbod innan helse- og velferdsfag dei to siste åra. Dette betyr ikkje at vi utdannar færre kandidatar med kompetanse på helse- og velferd. Som vi såg i kapittel 3.2 aukar talet på studentar som tek utdanningar i helse- og velferdsfag. Endringa i talet på helse- og velferdsutdanningane heng delvis saman med rapporteringstekniske grunnar, men òg nedlegging av tilbod grunna konkursar og oppkjøp. Når det kjem til det rapporteringstekniske, ser vi at fleire fagskular har gjort revideringar i både namn og innhald på eksisterande utdanningar, mellom anna etter revideringa av nasjonale planar. I ein overgangsfase vil det difor vere studentar som er tatt opp og fullfører løpet ved den «gamle utdanninga», parallelt med at det er tatt opp og registrert studentar på «ny utdanning». I denne overgangsfasen vil altså det som i praksis er ei og same utdanning kunne ha fått endringar i namn eller revidert innhald, og dermed bli talt fleire gonger, noko som vil gje eit unaturleg høgt tal på utdanningstilbod, noko vi ser særskilt i åra 2022 og 2023. I 2024 ser vi at fleire fagskular har fullført denne overgangsfasen – altså at studentar som var tatt opp ved utdanninga før endringane no er uteksaminerte. Når vi ser på registrerte utdanningstilbod er det grunn til å forvente at rapporteringstekniske grunnar vil påverke tala også komande år.

Tekstboks 3 Kompetansebehovsutvalet og digital omstilling

Kompetansebehovsutvalet skal gje sine beste faglege vurderingar av kompetansebehov for framtida. Regjeringa har bedt utvalet om å særleg sjå på korleis digital teknologi påverkar kompetansebehova i arbeidslivet og samfunnet.

Tidleg i juni 2025 inviterte utvalet aktørar frå arbeidsliv, forsking og utdanning til innspelsmøte. Her presenterte dei elleve påstandar om korleis digital teknologi kan påverke kompetansebehova, og kva som skal til for å lykkast med digital omstilling. Påstandane er baserte på utvalet sine førebelse analysar, og er ikkje uttrykk for dei endelege vurderingane.

Utvalet presenterte mellom anna to påstandar om utdanningssystemet som tilbydar av kompetanse:

Kunstig intelligens kan svekkje læringsprosessar dersom elevar og studentar overlèt kognitivt krevjande oppgåver til teknologien, i staden for å utvikle eigen kompetanse.

- For å støtte læring og sjølvregulering bør kunstig intelligens i utdanningssystemet først takast i bruk når elevar og studentar har utvikla kompetansen som er nødvendig for å bruke teknologien på ein kritisk og reflektert måte.
- Utdanningssystemet bør leggje vekt på å utvikle den digitale kompetansen til elevar og studentar framfor å auke bruken av digitale verktøy.

Lærarar og undervisarar må bli betre rusta til å styrkje den digitale kompetansen til elevar og studentar.

- Arbeidsgjevarar bør i større grad leggje til rette for at lærarar og undervisarar får høve til å utforske digitale verktøy og til å heve den digitale kompetansen sin.

Kompetansebehovsutvalet sin rapport kjem i desember 2025. Der kan ein sjå korleis påstandane har utvikla seg.

Kjelde: Kompetansebehovsutvalet, https://www.kompetansebehovsutvalget.no/

4.6 Gradar og studiepoeng

Utdanningstilboda i fagskulesektoren varierer i både omfang og form. Dei toårige utdanningane er på 120 studiepoeng eller meir, og gir høgare fagskulegrad, medan utdanningar på eitt til halvtanna år gir 60-90 studiepoeng og fagskulegrad. Utover desse tilboda er no det vanlegaste tilbodet dei kortare studietilboda på under 30 studiepoeng, vanlegvis på mellom fem og ti studiepoeng. Desse tilboda har vakse frem frå 2019, først etter ein unntaksbestemming i lova, men frå 2021 som ei permanent utviding av tilbodsstrukturen i høgare yrkesfagleg utdanning. Vi ser no ein auke i delen av desse tilboda frå fjorårets rapport. I tillegg kjem utdanning på mellom 30 og 59 studiepoeng, eller mellom eit halvt og eitt års studium. Dei fleste utdanningane vert tilbydd på deltid, og har derfor ein reell varigheit på nesten det dobbelte av den tida som talet på studiepoeng angir. I dette kapittelet vil vi sjå nærare på omfang før vi i kapittel 4.7 går vidare til form.

4.6.1 Variantar av utdanningstilbod, studiepoeng og gradar

Figur 4.9 viser den prosentvise fordelinga av utdanningstilbod i kategoriane høgare fagskulegrad, fagskulegrad, korte utdanningstilbod mellom 30 og 59 studiepoeng og kortare studietilbod under 30 studiepoeng. Hausten 2024 var det 2107 studietilbod, ein auke på 241 frå 2023. I figuren ser vi at 39 prosent av tilboda kvalifiserer til fagskulegrad, medan 22 prosent gir høgare fagskulegrad. Dei kortare studietilboda under 30 studiepoeng saman med kortare utdanningane på mellom 30 og 59 studiepoeng utgjer nesten 40 prosent av tilboda i sektoren.

Samanlikna med 2023 ser vi ein auke i delen kortare studietilbod under 30 studiepoeng på 10 prosentpoeng. Utdanningstilbod som gjev fagskulegrad har gått ned med sju prosentpoeng og korte utdanningstilbod med tre prosentpoeng sidan 2023. Den relative delen av høgare fagskulegrad ligg om lag på same nivå.

Figur 4.9 Fordelinga av studie- og utdanningstilbod etter omfang målt i studiepoeng, 2024

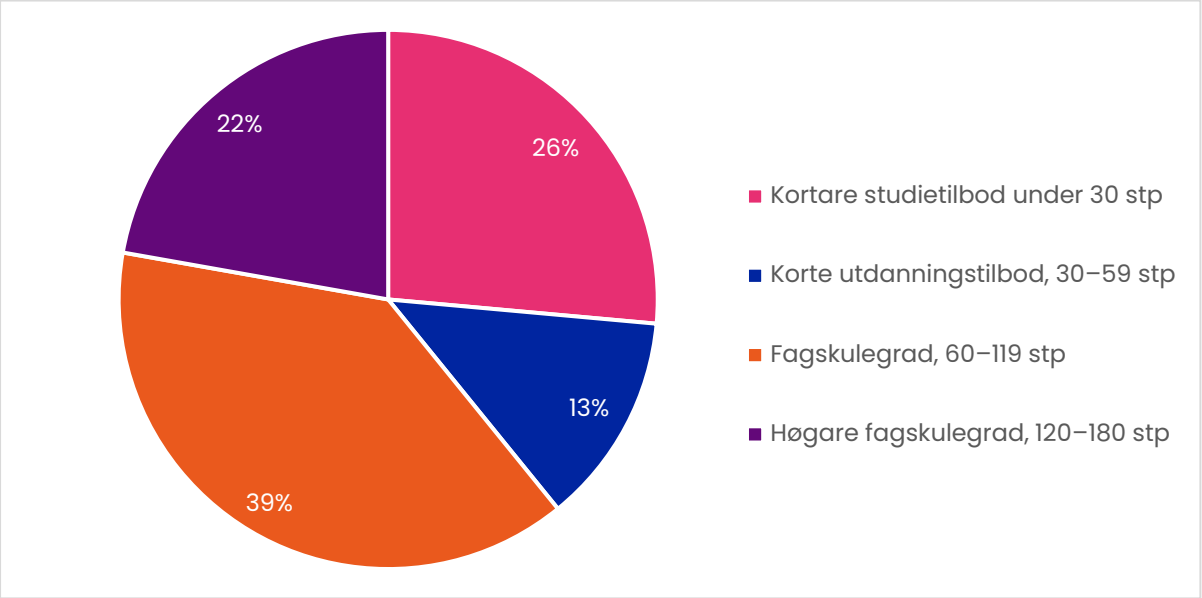

Vedlegg: F4.9
Kjelde: HK-dir/DBH-HYU

4.6.2 Høgare fagskulegradar og fagskulegradar

Figur 4.10 viser korleis utdanningstilbod av ulik lengde fordeler seg på dei ulike fagområda. Sjå òg vedlegg V25 for ytterlegare fordeling på fag. Innanfor samferdselsfaga og dei kreative faga er det ei overvekt av høgare fagskulegradar. Nesten 4 av 5 utdanningstilbod innanfor samferdselsfaga er høgare fagskulegradar. Også for tekniske fag er det ei overvekt av utdanningar som gjer høgare fagskulegrad. Dei tekniske faga har lang tradisjon for å tilby slike toårige gradsutdanningar, men dei siste åra har kortare studietilbod under 30 studiepoeng blitt stadig viktigare. Dette ser vi nærare på under.

I helse- og velferdsfag eksisterer det nesten ikkje høgare fagskulegradar, sjølv om det finst eksempel på at dette er under utvikling. I dette fagområdet er det klart flest utdanningstilbod på fagskulegrader på 60 studiepoeng. Også i økonomi- og administrasjonsfag er det ei stor overvekt av utdanningar som gjer fagskulegrad. I helse og velferd gjer over 70 prosent av utdanningane fagskulegrad, medan tilsvarande tal for økonomi og administrasjon er om lag 50 prosent.

I vedlegg V26 viser vi utdanningstilboda fordelt på fagområde og omfang i 2017-2024.

Figur 4.10 Utdanningstilbod etter fagområde og studiepoeng, haust 2024

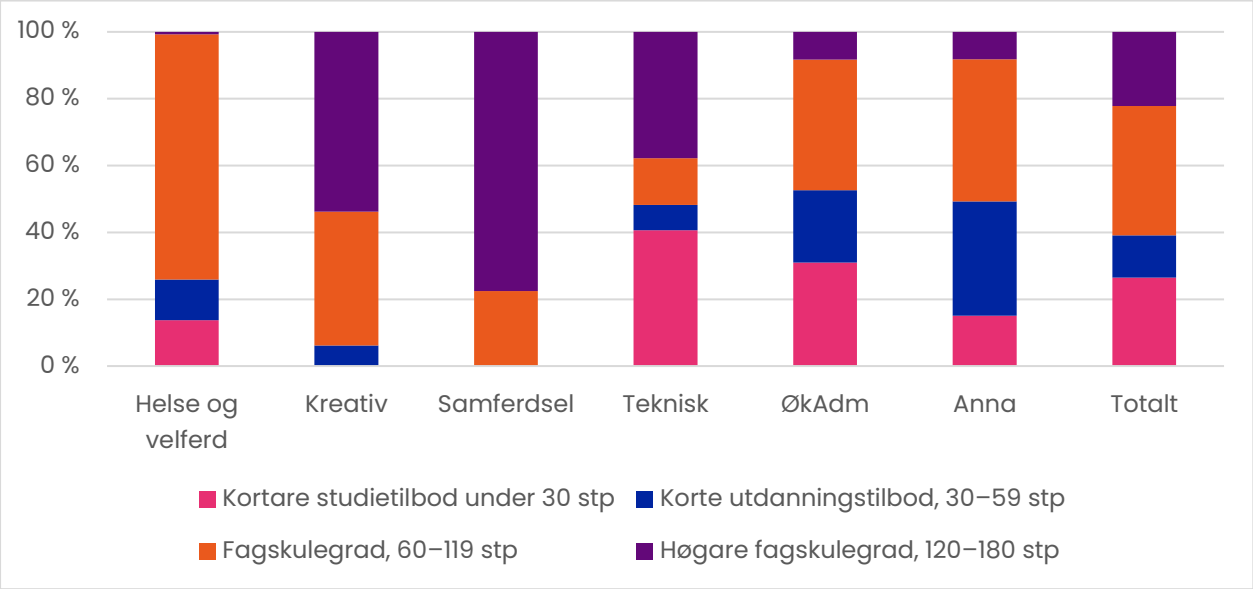

Merknad: Utdanningstilbod med uoppgitt fagfelt vises ikkje i figuren. Sjå vedlegg for tal på desse tilboda.
Vedlegg: F4.10
Kjelde: HK-dir/DBH-HYU

4.6.3 Dei korte tilboda

Som nemnt over skil vi mellom korte utdanningstilbod på mellom 30 og 59 studiepoeng, og kortare studietilbod på under 30 studiepoeng. Dei korte utdanningstilboda på mellom 30 og 59 studiepoeng finn vi i størst utstrekning i økonomi- og administrasjonsfaga (22 prosent) og helse- og velferdsfaga (12 prosent).

Kortare studietilbod under 30 studiepoeng finn vi flest av i dei tekniske faga, der 41 prosent av tilboda er slike kortare tilbod. Dette er ein markant auke frå 2023, då det tilsvarande talet var 21 prosent. Dei kortare studietilboda under 30 studiepoeng i tekniske fag har auka frå 290 til nærare 560 tilbod, og står for det meste av veksten i tilbod i dei tekniske faga som er vist i figur 4.8. Utviklinga er i stor grad stimulert gjennom tilskotsordningar som treparts bransjeprogram for kompetanse, og Industrifagskulen, som begge stiller krav om at tilboda skal være inntil 30 studiepoeng. Ordningane er utforma med partane i arbeidslivet som har peika på behov for slike kortare studietilbod, mellom anna på grunn av teknologiutvikling og det grøne skiftet. Det handlar òg om å legge utdanning til rette for ulike målgrupper, og for nokon er slike kortare studietilbod meir aktuelt og lettare å kombinere med livet elles, enn lengre utdanningar.

Også innanfor økonomiske og administrative fag er det ein stor auke i delen kortare studietilbod under 30 studiepoeng, frå 20 prosent i 2023 til 31 prosent i 2024. Utviklinga her er berre dels stimulert av tilskotsordningar som bransjeprogram og Industrifagskulen. Den desiderst største tilbydaren av slike kortare tilbod i økonomi- og administrasjonsfag er NKI fagskule som finansierer tilboda sine med skulepengar.

4.7 Utdanningstilbod på heiltid og deltid

Deltidsutdanningar utgjer eit stort fleirtal av utdanningstilboda i sektoren, og er eit særs viktig verkemiddel for å legge til rette for studiar ved sida av arbeid.

Figur 4.11 viser korleis delen av heiltids- og deltidsutdanningar er ulikt fordelt mellom dei ulike fagområda. Helse- og velferdsutdanningar vert tilbydd nesten berre på deltid. I dei tekniske faga og dei økonomiske- og administrative faga er det òg ei stor overvekt av deltidsutdanningar, men med eit langt høgre innslag av heiltidsutdanningar enn i helse- og velferdsfaga. I samferdsels- og kreative fag er tilboda nesten berre heiltidsutdanningar. I 2024 er det tre fagskular som har starta opp maritime utdanningar på deltid. Dette markerer ein tydeleg endring frå dei faglege tradisjonane. Om desse tilboda lykkast kan vi kome til å sjå større endringar i desse tilboda dei neste åra òg. Til dømes vil deltidsutdanningar truleg være meir attraktivt for eldre studentar enn dei vi tradisjonelt finn på dei maritime utdanningane.

Figur 4.11 Utdanningstilbod på heiltid og deltid etter fagområde, haust 2024

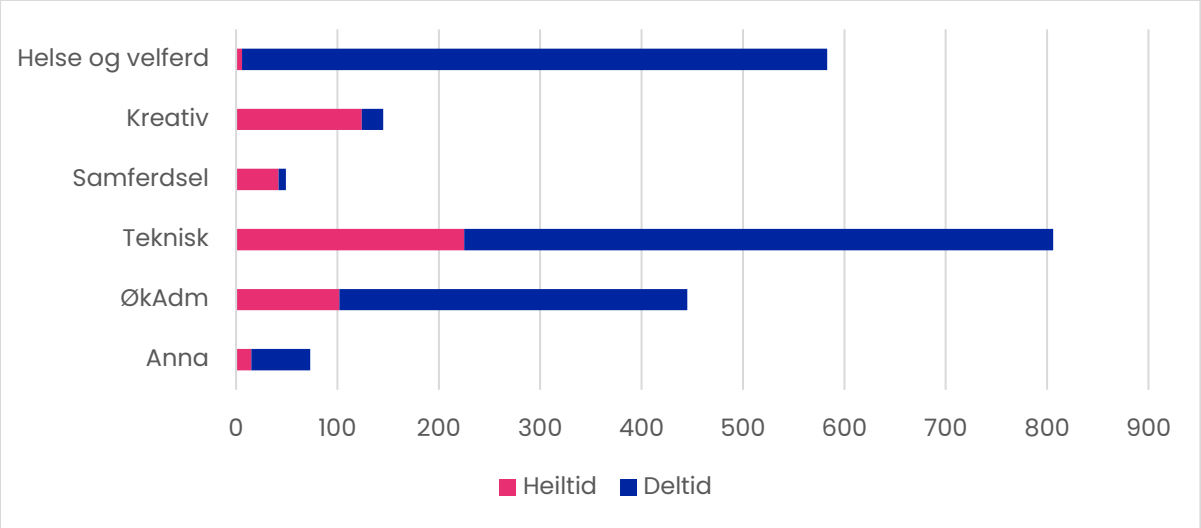

Merknad: Utdanningstilbod med uoppgitt fagfelt vises ikkje i figuren. Sjå vedlegg for tal på desse tilboda.
Vedlegg: F4.11
Kjelde: HK-dir/DBH-HYU

Den høge andelen deltidstilbod er truleg den viktigaste årsaka til at snittalderen i høgare yrkesfagleg utdanning er 34 år, som omtala i kapittel 3. Deltidsutdanningane legg til rette for at folk som står i arbeid kan ta ein utdanning. I kapittel 3.4 kan du lese meir om kjønn og alder fordelt på dei ulike fagområda. Der ser vi mellom anna at 80 prosent av studentane innan helse er over 30 år, noko som truleg ikkje ville vore tilfellet om utdanningane ikkje var på deltid.

4.8 Stadbaserte, nettbaserte og samlingsbaserte utdanningar

Utdanningstilbod blir tilbydt i tre ulike utdanningsformar i høgare yrkesfagleg utdanning. Det er nettbaserte tilbod, nettbaserte tilbod med fysiske samlingar (forenkla til samlingsbasert), og stadbaserte tilbod. Svært ofte vil ein finne at eitt og same utdanningstilbod vert tilbydt i fleire av utdanningsformene, avhengig av etterspurnaden.

Figur 4.12 Utdanningstilbod etter undervisningsformer, 2017-2024

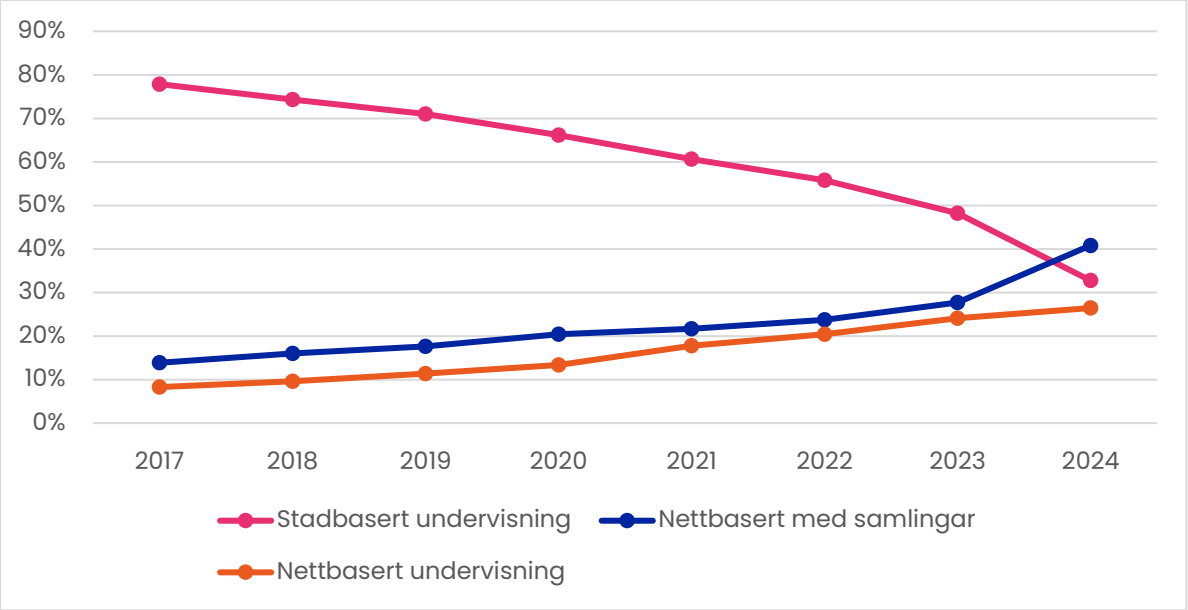

Vedlegg: F4.12
Kjelde: HK-dir/DBH-HYU

Figur 4.12 viser den relative fordelinga av utdanningstilbod mellom dei tre ulike utdanningsformane. Det har vert ein ganske tydeleg endring i tilbodsstrukturen sidan 2017. Dei stadbaserte tilboda har gått frå å utgjere oppunder 80 prosent av alle tilboda i 2017, til 33 prosent i 2024. Dei nettbaserte tilboda har auka frå åtte til 26 prosent, medan dei samlingsbaserte har gått frå 14 prosent til 41 prosent av det samla talet på utdanningstilbod. Denne utviklinga speglar sjølvsagt den teknologiske

utviklinga, men er òg eit uttrykk for ein fagskulesektor som tilpassar seg endra behov og etterspørsel. I vedleggstabellen til figuren (F4.12) kan ein sjå utviklinga i reelle tal òg. Der vil ein mellom anna sjå at talet på stadbaserte utdanningar hald fram med å auke fram til 2022, men med langt lågare vekst enn dei to andre utdanningsformane. Frå 2023 har det reelle talet på stadbaserte utdanningar gått ned.

Den høge delen nett- og samlingsbaserte tilbod viser at det er ein marknad for fleksible utdanningstilbod, og som vi kunne vise i figur 3.12 har det sidan 2017 vore kring 300 prosent auke i talet på studentar på desse tilboda. Det kan òg tenkast at det for fagskulane er enklare å skalere opp utdanningstilbod som er nettbaserte og ikkje krev like mykje fysisk infrastruktur.

Kombinasjonen av nettundervisning med fysiske samlingar kan i nokre tilfelle vere knytt til bruk av laboratorium, simulatorar eller liknande som ikkje lar seg løyse over nett. Fleire fagskular gir òg uttrykk for at fysiske samlingar gir betre resultat med tanke på fullføring, og at dei derfor satsar på denne utdanningsforma framfor reint nettbaserte.

Figur 4.13 viser at det er særleg mange samlingsbaserte tilbod i helse- og velferdsfaga og dei tekniske faga, men òg ein del i økonomi- og administrasjonsfaga. Bilete vi ser i figuren er truleg eit resultat både av kva som blir etterspurt av dei som er i målgruppa for faga, og av eigenarten til dei ulike faga. Medan nokre utdanningar har mykje teori, har andre utdanningar med meir praksis eller krav til handtering av utstyr. Studentar på helsefagutdanningane har til dømes ofte praksis og rettleiing på arbeidsplassen sin, og kan elles få undervisning på nett. Men det er ei oppfatning at mange fagskular legg opp til fysiske samlingar, mellom anna fordi det styrker oppfølginga (Andresen, Silje & Breines, Markus Roos, 2024).

Sjå vedleggstabell V24 for utviklinga per fagområde frå 2017-2024.

Figur 4.13 Utdanningstilbod innan ulike utdanningsformer etter fagområde, 2024

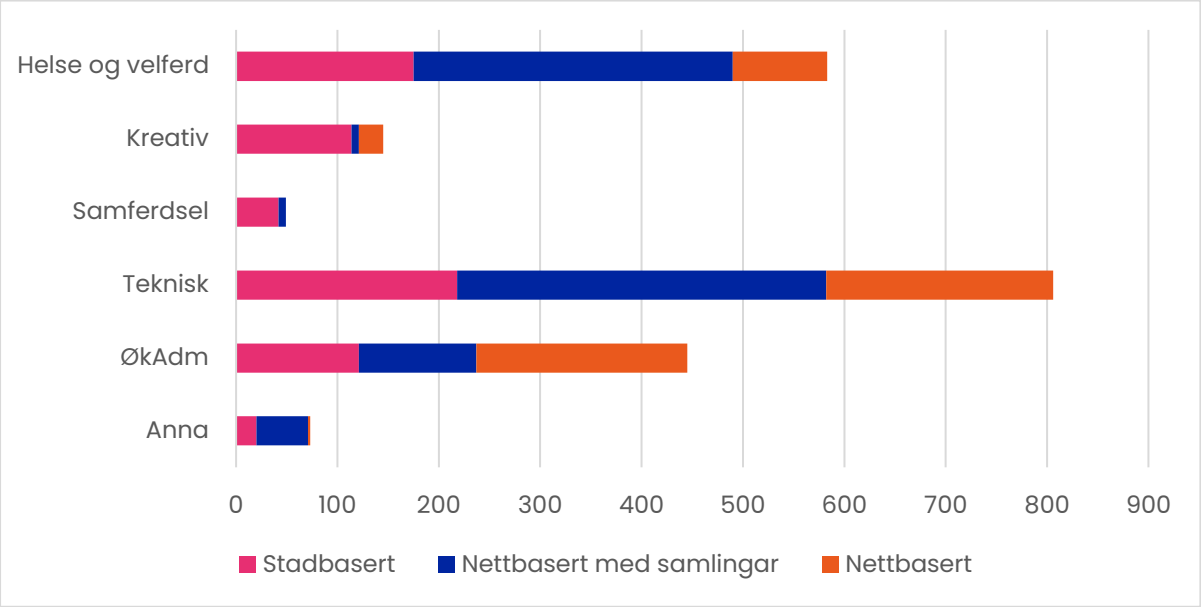

Vedlegg: F4.13
Kjelde: HK-dir/DBH-HYU

Utviklinga i fagskulesektoren viser ei stadig større breidde i tilbod og organisering, der utdanningane i aukande grad blir tilpassa både fagleg eigenart, kompetansebehova i arbeidslivet og behova til studentane. Det

store talet på samlingsbaserte tilbod, særleg innan helse- og velferdsfag og tekniske fag, reflekterer ei tilpassing til både praksisnære læringsformer og ønska om tettare oppfølging. Dette illustrerer korleis fagskulane kombinerer fagleg relevans med fleksibilitet. Sektoren som heilskap har vorte meir mangfaldig og spesialisert, samstundes som fleire institusjonar har vorte større og meir robuste. I takt med auka fagområdeakkreditering og fleire digitale og fleksible utdanningsformer, ser vi konturane av ein sektor som er i utvikling – med ambisjonar om å møte både arbeidslivets krav og studentane sine behov på ein meir heilskapleg måte.

5 Finansiering av høgare yrkesfagleg utdanning

Både offentlege og private fagskular vert i stor grad finansierte av statlege tilskot, men skulepengefinansierte utdanningar utgjer òg ein vesentleg del av sektoren.

Fylkeskommunane forvaltar det statlege driftstilskotet til fagskulane. Stortinget har fastsett følgande mål for dei utdanningstilboda som vert finansiert av dette tilskotet:

- høg kvalitet i høgare yrkesfagleg utdanning
- relevant høgare yrkesfagleg utdanning som svarer på kompetansebehova i arbeidslivet
- god tilgang til høgare yrkesfagleg utdanning i heile landet
- effektiv og veldriven fagskulesektor

Fylkeskommunane lyser kvart år ut driftsmidlar til fagskulane på grunnlag av løyvingane i statsbudsjettet. Kor mykje som vert lyst ut kvart år vil avhenge av om det er midlar til nye studieplassar å fordele, og kor mykje av midlane som er bundne til tilbod som allereie er i gang. Fylkeskommunane har ansvar for å sikre at det vert tilbydd høgare yrkesfagleg utdanning i samsvar med behova for kompetanse lokalt, regionalt og nasjonalt, jamfør fagskoleloven (2018, § 3). Dette er viktig for rolla til fylkeskommunane som kompetansepolitisk aktør. Det varierer mellom fylka korleis dei arbeider for å kartlegge behova til arbeidslivet, og gjer prioriteringar på faglege tilbod i høgare yrkesfagleg utdanning. Den nye meldinga til Stortinget, *Fagfolk for en ny tid – med høyere yrkesfaglig utdanning* (Meld. St. 11 (2024-2025)) inneheld ein del tiltak som vil ha konsekvensar for finansieringa av fagskulane og fylkeskommunane sin forvaltning i framtida.

I tillegg til statleg styring gjennom driftstilskot kjem styring gjennom prosjektbaserte midlar. Eit døme på dette er bransjeprogramma for kompetanse, som bidreg til å utvikle målretta tilbod retta mot konkrete bransjar. Eit anna døme er utviklingsmidlane, som bidreg til auka fokus på kvalitetsfremjande tiltak og utvikling av nye utdanningstilbod.

I 2024 vart det brukt i underkant av 2,8 milliardar kroner på høgare yrkesfagleg utdanning når vi reknar med alle dei ulike statlege og fylkeskommunale tilskota, og skulepengar.[11] Om lag halvparten av desse midlane kjem i form av tilskot frå

[11] Tala som er oppgitt i rapporten er basert på budsjettvedtak av statlege tilskot, og vedtak om tildelingar i ulike tilskotsordningar. Tala på skulepengar og fylkeskommunale frie inntekter er basert på innrapporteringar til DBH-HYU frå høvesvis fagskular og fylkeskommunar. Nokre fylkeskommunar gir indirekte tilskot til fagskular i form av gratis husleige og diverse tenester som ikkje blir rapportert til DBH-HYU, og derfor ikkje rekna med her.

Kunnskapsdepartementet som fylkeskommunane forvaltar, medan ein tredel kjem i form av skulepengar. Resten er midlar frå fylkeskommunane, frå statlege tilskotsordningar, og direktetildelingar til nokre statlege fagskular.

Figur 5.1 Finansieringskjelder 2024

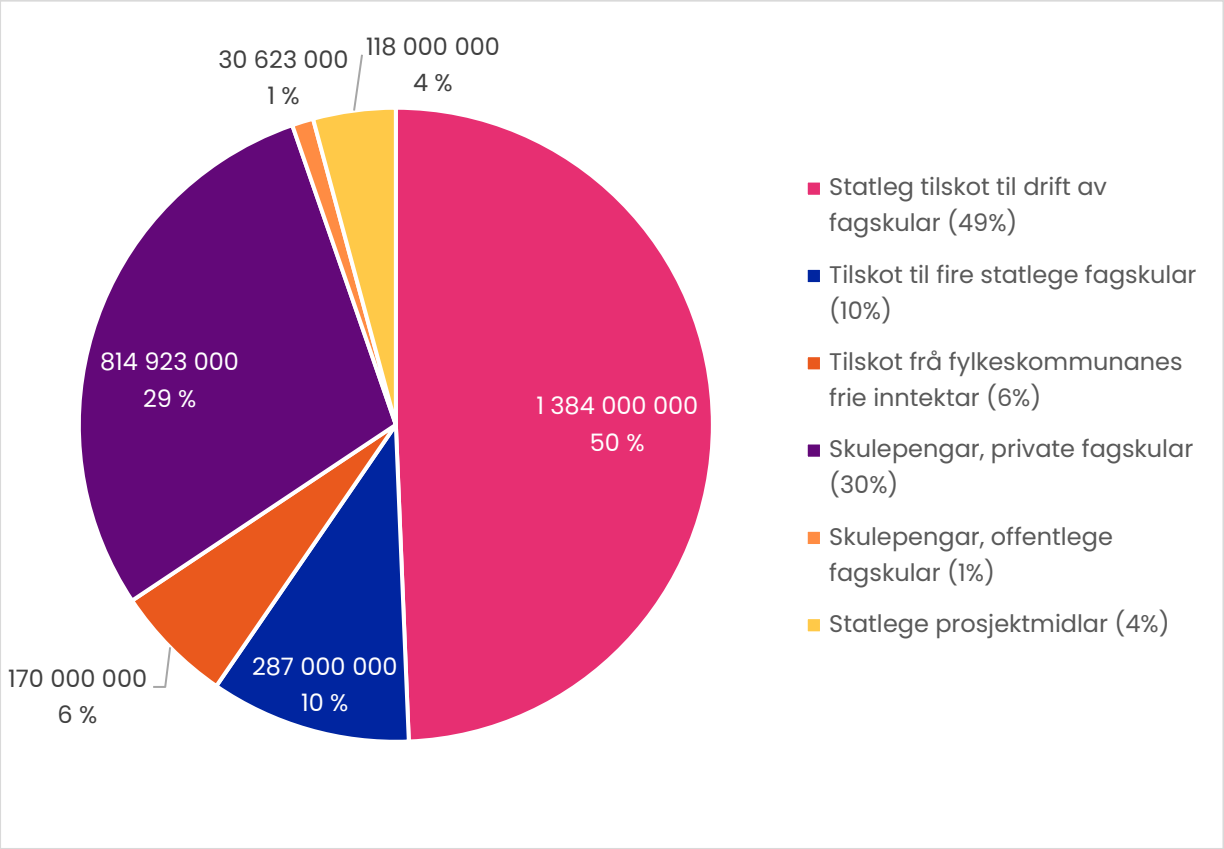

Vedlegg: F5.1
Kjelde: HK-dir/DBH-HYU

5.1 Statleg tilskot til drift av fagskular

I 2024 vart i underkant av 1,4 milliardar kroner løyvd av Stortinget over Kunnskapsdepartementets budsjett til drift av høgare yrkesfagleg utdanning. Midlane forvaltast i hovudsak av fylkeskommunane, og fagskulane kan kvart år søke fylkeskommunane om tilskot til drift av utdanningstilboda. Om lag 58 millionar kroner av dette tilskotet er øyremerka ordninga Industrifagskulen og forvaltast av HK-dir. Det statlege tilskotet til drift er den største av finansieringskjeldene for fagskulane og utgjorde om lag halvparten av den samla finansieringa av sektoren i 2024.

Ein del av dei statlege driftsmidlane er øyremerka nokre spesifikke fagskular eller utdanningstilbod, i hovudsak fagskular som har tilbod i kreative fag og religion. Desse totalt 12 fagskulane fekk eit øyremerka tilskot etter vedtak i Stortinget i 2019. I 2024 fekk desse fagskulane i underkant av 80 millionar kroner. Samla hadde desse fagskulane i underkant av 600 studentar hausten 2024. Ni av desse tolv fagskulane har færre enn 50 studentar.

Ein del av det statlege tilskotet blir tildelt Industrifagskulen, som er ei ordning for finansiering av kortare studietilbod retta mot industri og bygg. Denne ordninga omfatta 42,5 millionar kroner i 2024. Utover midlane til Industrifagskulen og spesifikke private fagskular, var det i overkant av 1,3 milliard kroner av driftsmidlane over Kunnskapsdepartementets budsjett som vart forvalta av fylkeskommunane i 2024. I kapittel 5.6 ser vi nærare på heiltidsekvivalentar og studiepoengproduksjonen for offentleg finansierte og skulepengefinansierte tilbod. Sjå òg vedlegg *Fylkesoversikter*, med tal for kvart fylke.

5.2 Fylkeskommunane sine frie inntekter

Fylkeskommunane kan òg bruke av dei frie inntektene sine til fagskulane. Med frie inntekter meiner vi her overføringar frå Kommunal- og distriktsdepartementets budsjett, som ikkje er øyremerka drift av fagskular. Fylkeskommunane tildelte totalt 169,6 millionar kroner frå dei frie inntektene til drift av fagskular i 2024, som vist i tabell 5.1. Dette er ein liten reduksjon i høve til åra før, men det er store skilnader i omfanget mellom dei ulike fylka.

Den største skilnaden ligg i kva fylkeskommunane rapporterer til DBH-HYU og ikkje. Nokre fylkeskommunar gir tilskot til eigen fagskule for at dei sjølv skal betale til dømes husleige, og rapporterer dette tilskotet til DBH-HYU. Andre fylkeskommunar gir gjerne indirekte tilskot til eigen fagskule i form av gratis husleige, HR- og IT-tenester og liknande, og rapporterer derfor ikkje noko til DBH-HYU. Tala på tilskot frå fylkeskommunane sine frie inntekter er derfor ikkje egna til å gjere samanlikningar på tvers av fylkeskommunar, men heller for å sjå utviklinga over tid for dei einskilde fylkeskommunane og i det totale beløpet som blir rapportert.

Tabell 5.1 Tilskot til fagskular frå fylka sine frie inntekter rapportert til DBH-HYU, 2024

Fylkeskommune	Rapportert tilskot frå fylka sine frie inntekter
Agder fylkeskommune	11 785 000
Akershus fylkeskommune	5 073 000
Buskerud fylkeskommune	21 607 000
Finnmark fylkeskommune	0
Innlandet fylkeskommune	0
Møre og Romsdal fylkeskommune	33 900 000
Nordland fylkeskommune	20 881 965
Oslo fylkeskommune	0
Rogaland fylkeskommune	668 000
Telemark fylkeskommune	0
Troms fylkeskommune	30 983 000
Trøndelag fylkeskommune	23 520 000
Vestfold fylkeskommune	0
Vestland fylkeskommune	21 213 000
Østfold fylkeskommune	0
Totalsum	**169 630 965**

Merknad: Fylka har ulik praksis på korleis dei støttar eigen fagskule økonomisk med til dømes husleige og administrative tenester. Dette påverkar om og kva dei rapporterer til DBH-HYU. Tala er derfor ikkje egna til å samanlikne på tvers av fylka.
Vedlegg: T5.1
Kjelde: HK-dir/DBH-HYU

Sjølv om det samla tilskotet i 2024 er nokon lunde på same nivå som i 2023 er det store endringar i dei ulike fylka. I to av fylka som vart splitta opp, Viken og Troms og Finnmark, var det ein samla reduksjon i tilskot frå frie inntekter på 37,7 millionar kronar. Samstundes var det ein auke i rapportert bruk av frie inntekter frå fire andre fylkeskommunar på til saman 40,4 millionar kronar. Det er særleg Agder, Møre og Romsdal, Nordland og Trøndelag som rapporterer betydeleg høgare bruk av frie inntekter i 2024, medan Rogaland har redusert tilskotet sitt frå nesten 6 millionar kronar i 2023 til 670 000 kroner.[12]

5.3 Skulepengar

Skulepengar utgjorde om lag 845,5 millionar kroner i 2024. Med skulepengar meiner vi betaling for sjølve utdanningstilbodet, og ikkje semesteravgift, læremateriell, samskipnadsavgift eller liknande. Mesteparten av skulepengane, 829,1 millionar kroner, kom frå betaling for utdanningstilbod frå 30 studiepoeng og over. Knapt 16,5 millionar kroner kom frå betaling for kortare tilbod under 30 studiepoeng. I det vidare ser vi på desse gruppene kvar for seg i samsvar med korleis studentane blir talde i

[12] Så vidt vi veit er desse endringane reelle endringar i tilskot, og ikkje berre endra rapporteringspraksis hos fylka.

kapittel 3. For tilbod på 30 studiepoeng og over ser vi nærmare på studentar som betalte skulepengar hausten 2024. Betaling frå desse studentane utgjer om lag 429,8 millionar kroner av dei totalt 829,1 millionar kronene som blei betalt av denne gruppa studentar i løpet av heile 2024. For tilbod under 30 studiepoeng ser vi på tal for heile 2024.

5.3.1 Skulepengar på utdanningstilbod på 30 studiepoeng og over

Hausten 2024 var det totalt omlag 13 900 studentar som betalte skulepengar for utdanningstilbod frå og med 30 studiepoeng, ein auke på litt over 2 200 studentar. Det er særleg talet på studentar på delvis offentleg finansierte tilbod som aukar, med litt over 1 900 studentar (48 prosent) frå om lag 4 000 i 2023. Det er særleg utviklinga ved Fagskolen Rogaland som slår ut her. Der blei det frå skuleeigarsida avgjort at den fylkeskommunale fagskulen skulle ta skulepengar for utdanningstilboda.

Litt over 7 900 studentar gjekk på utdanningstilbod som var fullfinansiert av skulepengar eller andre eksterne tilskot. Dette er ein moderat auke på nesten 300 studentar frå 2023, og rundt 600 studentar frå 2022. Veksten kjem i hovudsak ved Gokstad Akademiet og NKI, men fleire andre fagskular har òg ein liten vekst. Samtidig har nokon fagskular, særleg Noroff med 220 færre studentar, hatt ein reduksjon i studenttalet som utliknar noko av veksten til dei andre.

Gjennomsnittleg betaling i haustsemesteret for desse 7 900 studentane på utdanningstilbod som er fullfinansiert av skulepengar var på 49 600 kroner i 2024.[13]

Dei 6 000 studentane på utdanningstilbod frå og med 30 studiepoeng som er delvis offentleg finansierte, betalte i snitt 6 000 kroner. Det er store skifter frå år til år i grunnlaget for dei delvis offentleg finansierte tilboda. Til dømes gjekk Fagskolen Viken frå å ha relativt mange delvis offentleg finansierte studentar eitt år til ingen det neste året, som følgje av ein avgjerd om å innføre eit gratisprinsipp. I 2024 blei skulepengar innført for store delar av utdanningane ved Fagskulen Rogaland. Slike store skifter frå år til år medfører at talet på studentar i denne kategorien, og kva dei betalar, kan variere til dels mykje.

Samstundes har talet på studentar på utdanningar på 30 studiepoeng og over som *ikkje* betaler skulepengar, auka med færre enn 100 studentar sidan 2023. Det vil seie at veksten i den offentleg finansierte delen av sektoren dels har kome i tilbod under 30 studiepoeng, og dels i dei delvis offentleg finansierte tilboda. I tillegg har konkursen til

[13] Dette snittet inkluderer luftfartsfaga som er særleg dyre og trekker snittet opp. Utan luftfartsfaga, som omfattar om lag 416 studentar, er snittbetalinga for dei resterande 7 500 studentane 37 000 kroner.

AOF Norge, som tidlegare år hadde mellom 400 og 700 studentar på hausten, heilt klart gitt eit utslag her.

5.3.2 Skulepengar på studietilbod under 30 studiepoeng

Kortare studietilbod under 30 studiepoeng skil seg frå resten av tilboda ved at studentane oftare er meldt opp til fleire kortare tilbod i løpet av eit år. Totalt blei det betalt 16,5 millionar kroner i skulepengar på slike kortare studietilbod. Dei om lag 2 700 individa på slike kortare studietilbod i 2024 var til saman meldt opp til litt over 3 600 slike kortare studietilbod. Av desse var om lag 2 460 av oppmeldingane til fullstendig offentleg finansierte tilbod, 120 til delvis offentleg finansierte, og litt fleire enn 1 000 til tilbod fullfinansiert av skulepengar. Snittbetalinga for dei delvis offentleg finansierte tilboda var 4 500 kroner, medan tilbod som var fullfinansiert av skulepengar hadde ein snittbetaling på 15 400 kroner.

Tal frå Lånekassen på utbetalingar av stipend og lån tyder på at det meste av skulepengane på tilbod som er fullfinansiert av skulepengar, betalast av studenten sjølv (Meld. St. 11 (2024-2025), s. 124). Den største fagskulen på slike kortare, skulepengefinansierte studietilbod under 30 studiepoeng er NKI Fagskule som har nesten 660 studentar på tilbod mellom 5 og 15 studiepoeng. Totalt 6,9 millionar kroner av dei totalt 16,5 millionane som vart betalt i skulepengar for slike tilbod i 2024 kom frå NKI.

Det er òg enkelte døme på at arbeidsgivarar betaler for skulepengefinansierte tilbod. Til dømes finansierer Caverion ein utdanning på 20 studiepoeng for 55 studentar ved Fagskolen Innlandet i 2024. Totalt fem millionar kroner av dei totalt 16,9 millionar kronene som blei betalt i skulepengar for kortare studietilbod under 30 studiepoeng vart betalt av Caverion. Det finst fleire eksempel, men vi har ikkje data som skil mellom kva studentar og bedrifter betaler.

5.4 Dei statlege fagskulane

I 2024 var det fem statlege fagskular: Noregs grøne fagskule – Vea, Dykkarutdanninga ved Høgskulen på Vestlandet og Norsk fagskule for lokomotivførarar, Sjøforsvarets fagskule og Brann- og redningsskulen.

Dei to siste er dei nyaste statlege fagskulane. Sjøforsvarets fagskule er førebels organisert som ei forsøksordning knytt til Forsvarets fag- og funksjonsutdanning, og hadde berre åtte studentar hausten 2024. Fagskulen vert finansiert av Forsvarsdepartementet, men det er ikkje spesifisert kor mykje midlar som går til drifta av fagskulen. Brann- og redningsskulen vert finansiert over budsjettet til Justis- og beredskapsdepartementet med totalt 140 millionar kroner til drift av fagskulen i 2024.

Dei tre resterande statlege fagskulane, Vea, dykkarutdanninga og lokførarskulen, fekk totalt 146,6 millionar kroner i 2024. Norsk fagskule for lokomotivførarar vert finansiert over budsjettet til Samferdselsdepartementet, og fekk om lag 84 millionar av desse pengane. Noregs grøne fagskule – Vea fekk om lag 35 millionar, medan Dykkarutdanninga ved Høgskulen på Vestlandet fekk 27,3 millionar kroner,[14] begge finansiert over budsjettet til Kunnskapsdepartementet.

5.5 Ulike statlege prosjektmidlar

Kvart år vert det lyst ut midlar til ulike prosjekt i høgare yrkesfagleg utdanning. I 2024 vart det tildelt 115 millionar kroner til fagskular gjennom ulike prosjektbaserte ordningar. Tabell 5.2 gir eit overblikk over kva slags ordningar som inngår i dette talet.

Tabell 5.2 Statlege prosjektmidlar tildelte i 2024

Prosjektmidlar	Tilskot	Kort omtale
Utviklingsmidlar for høgare yrkesfagleg utdanning	86 millionar kroner	Tildeling til 63 prosjekt ved 21 fagskular. Fagskulane fekk midlar til å 1) utvikle nye utdanningar i samarbeid med arbeidslivet, 2) få på plass nødvendig utstyr for å kunne tilby utdanningar som gir kompetanse og ferdigheiter som arbeidslivet treng, 3) utforske og ta i bruk digital teknologi i læring og undervisning for slik å auke læringsutbytet til studentane, og 4) tilby kompetanseheving for lærarar for å sikre undervisning av høg kvalitet.
Treparts bransjeprogram for kompetanse	21,9 millionar kroner	Ordninga dekker fleire ulike bransjar, og ulike utdanningsnivå. For fagskulesektoren handlar det om korte, fleksible utdanningstilbod inntil 30 studiepoeng.
Erasmus +	12,2 millionar kroner	Tilskot frå EU sitt utdanningsprogram til internasjonale samarbeidsprosjekt og mobilitet for mellom anna tilsette og studentar.
Senter for framifrå høgare yrkesfagleg utdanning	6 millionar kroner	Senter for framifrå høgare yrkesfagleg utdanning er ei forsøksordning etablert i 2022. To sentre vart tildelt ein slik senterstatus, og tolv millionar kroner kvar fordelt på fire år. Formålet med sentra er at dei skal vere spydspissar i sektoren, og bidra til kvalitetsutvikling.
Tilskot til oppvekstutdanningar frå Utdanningsdirektoratet	3,1 millionar kroner	Udir ga tilskot til utdanningstilbod i oppvekstfag ved ein fagskule.

Vedlegg: T5.2
Kjelde: HK-dir/DBH-HYU

[14] Dette talet er ikkje direkte samanliknbart med tala oppgitt for denne fagskulen tidlegare år. I talet for i år er det inkludert fleire typar utgifter som tidlegare ikkje var tald med. Talet er derfor om lag fire millionar kroner høgare enn for tidlegare år.

5.6 Heiltidsekvivalentar og studiepoengproduksjon etter finansieringskjelder

I starten av kapittel 5 er det greia ut om dei ulike finansieringskjeldene og volumet av desse i kroner. I dette avsnittet skal vi sjå nærare på utviklinga over tid med fokus på endringar i omfang i heiltidsekvivalentar og på utvalde variablar som utdanningsform, andel av heiltid og opptaksgrunnlag. Samla sett er utgjer dei 34 000 studentane 21 215 heiltidsekvivalentar, det vil seie tilsvarande studentar på fulltids studiar.

Alle utdanningstilbod er anten heilt offentleg finansiert, delvis offentleg finansiert, eller fullfinansiert av skulepengar eller andre eksterne tilskot. Av totalt 21 215 heiltidsekvivalentar var 53 prosent, om lag 11 200 heiltidsekvivalentar, på utdanningstilbod som var fullstendig offentleg finansiert i 2024. Tilsvarande var 18 prosent, eller 3 760 heiltidsekvivalentar, på tilbod som var delvis offentleg finansiert. Totalt er altså 71 prosent av alle heiltidsekvivalentar i sektoren knytt til heilt eller delvis offentleg finansiert utdanningstilbod, medan 29 prosent, 6 230 heiltidsekvivalentar, finst ved tilbod som er fullfinansiert av skulepengar eller andre eksterne tilskot. Dei aller fleste heiltidsekvivalentane på skulepengefinansierte tilbod finst i den private delen av sektoren, medan heiltidsekvivalentane på dei heilt og delvis offentlege finansierte utdanningstilboda er fordelt med 63 prosent i offentlege og 37 prosent i private fagskular.

Den relative fordelinga av heiltidsekvivalentar på utdanningar med dei ulike finansieringskjeldene har vore nokså jamn sidan 2017, men ein liten dreiing i retning av stadig større del heiltidsekvivalentar knytt til tilbod som er *delvis* offentleg finansiert, og litt mindre del heiltidsekvivalentar på tilbod som er finansiert av skulepengar eller heilt offentleg finansiert.

Totalt har talet på heiltidsekvivalentar auka med 86 prosent sidan 2017, mykje på grunn av auka statleg tilskot til fagskulane. Dei fullstendig offentleg finansierte utdanningstilboda har auka ned 4 800 (75 prosent) heiltidsekvivalentar, mens dei delvis offentleg finansierte utdanningstilboda har auka med 2 350 (167 prosent) heiltidsekvivalentar. Dei skulepengefinansierte utdanningstilboda har auka med nesten 2 700 heiltidsekvivalentar, og har ein like stor relativ vekst som dei fullstendig offentleg finansierte tilboda på 75 prosent.

Figur 5.2 Tal på heiltidsekvivalentar etter finansieringsform per år. 2017–2024.

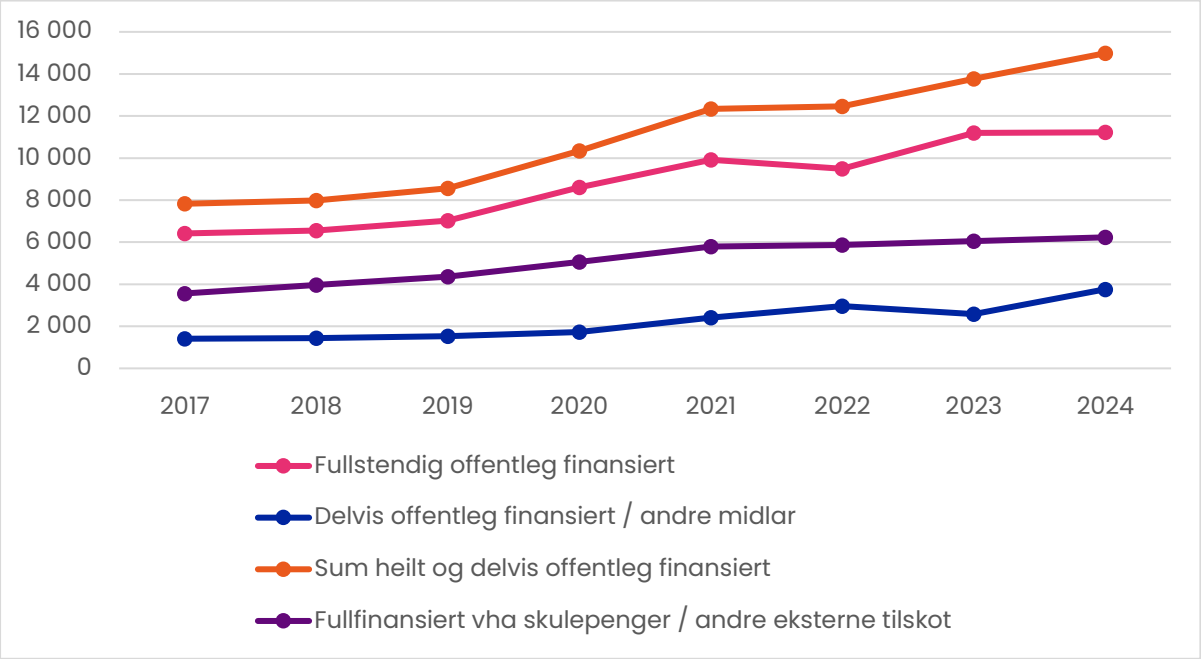

Vedlegg: F5.2
Kjelde: HK-dir/DBH-HYU

I fortsettinga av denne analysen deler vi finansieringskjeldene opp i *to* kategoriar:

- *Heilt og delvis offentleg finansiert* omfattar utdanningstilbod som er fullfinansiert og delfinansiert av offentlege midlar.[15]
- *Skulepengefinansierte* omfattar utdanningstilbod som er fullfinansiert av skulepengar eller andre ikkje-offentlege tilskot.

5.6.1 Den offentleg finansierte høgare yrkesfaglege utdanninga

Talet på heiltidsekvivalentar i utdanningar som er heilt og delvis offentleg finansierte har auka med til saman 91 prosent, frå 7 827 til nesten 14 995, sidan 2017. Desse finn vi som sagt i både offentleg og privat sektor fordelt på alle fagområde. Det er dei tekniske faga som har desidert størst andel av dei offentleg finansierte heiltidsekvivalentane. Det er òg dette fagområdet som har lengst tradisjonar for fagskuleutdanning.

[15] Dei delvis offentleg finansierte utdanningane er inkludert i denne kategorien fordi tilboda i all hovudsak har ein relativt liten andel skulepengar i høve til den offentlege finansieringa.

Figur 5.3 viser korleis veksten i talet på heiltidsekvivalentar i dei offentleg finansierte utdanningane endrar seg frå 2017 til 2024 i dei ulike fagområda. Det er særleg utdanningar i tekniske fag og helse- og velferdsfaga som har fått ein stor vekst i heiltidsekvivalentar sidan 2017. I Økonomi- og administrasjonsfaga har det òg vert ein stor auke, men frå eit svært lågt nivå.

I dei tekniske faga er det spesielt data/IT-faga som har vakse mykje med offentleg finansiering. Meir enn kvar tredje nye heiltidsekvivalent i dei offentleg finansierte tekniske faga finn vi på utdanningstilbod i data/IT-fag. I tillegg har det vore ein god vekst i utdanningar i både bygg- og anlegg, industri/kjemi og elektro/energi, sjå vedlegg V27.

I helse- og velferdsfaga er det oppvekstutdanningar som har hatt den største veksten i både reelle (1 108) og relative tal (474 prosent), men rett nok frå eit lågt nivå. I helseutdanningar har talet på heiltidsekvivalentar auka med 64 prosent til nesten 2 500 heiltidsekvivalentar i 2024.

I økonomi- og administrasjonsfaga er det særleg leiarutdanningar som aukar frå 50 heiltidsekvivalentar i 2017 til 880 i 2024. I tillegg kjem kontorfag og marknadsføring med ein vekst på over 200 heiltidsekvivalentar kvar.

Figur 5.3 Heiltidsekvivalentar per fagområde i 2017 og 2024, heilt og delvis offentleg finansiert

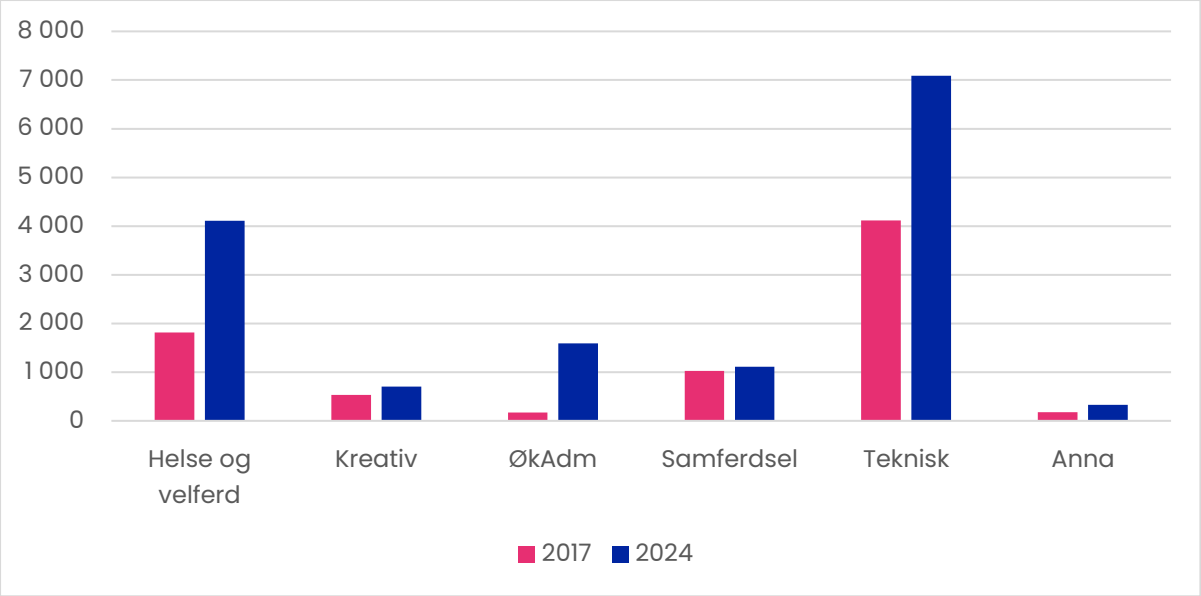

Vedlegg: F5.3
Kjelde: HK-dir/DBH-HYU

Vekst gjennom nye studieplassar

Av den samla veksten på 9 825 heiltidsekvivalentar sidan 2017 (sjå figur 5.2 over) har 73 prosent (7 157) kome som følgje av auka tilskot. Frå 2017 til 2024 auka dette tilskotet frå om lag 785 millionar kroner omrekna til 2024-kroner,[16] til 1,4 milliardar kroner i 2024, ein realvekst på 78 prosent.

I perioden 2018-2024 har Stortinget løyvd midlar til 3 238 nye, toårige studieplassar i høgare yrkesfagleg utdanning; 638 plassar i 2018, 1 600 i 2020, 500 i 2023 og 500 plassar i 2024. I tillegg kom det 498 eittårige studieplassar til ordninga Industrifagskulen i 2021.[17] Totalt har det i desse åra kome 3 736 nye studieplassar, sjå figur 5.4. Dei toårige studieplassane inngår i driftsmidlane som fylkeskommunane forvaltar, medan dei eittårige studieplassane er øyremerka ordninga Industrifagskulen som HK-dir forvaltar.

Figur 5.4 Nye studieplassar 2018–2024

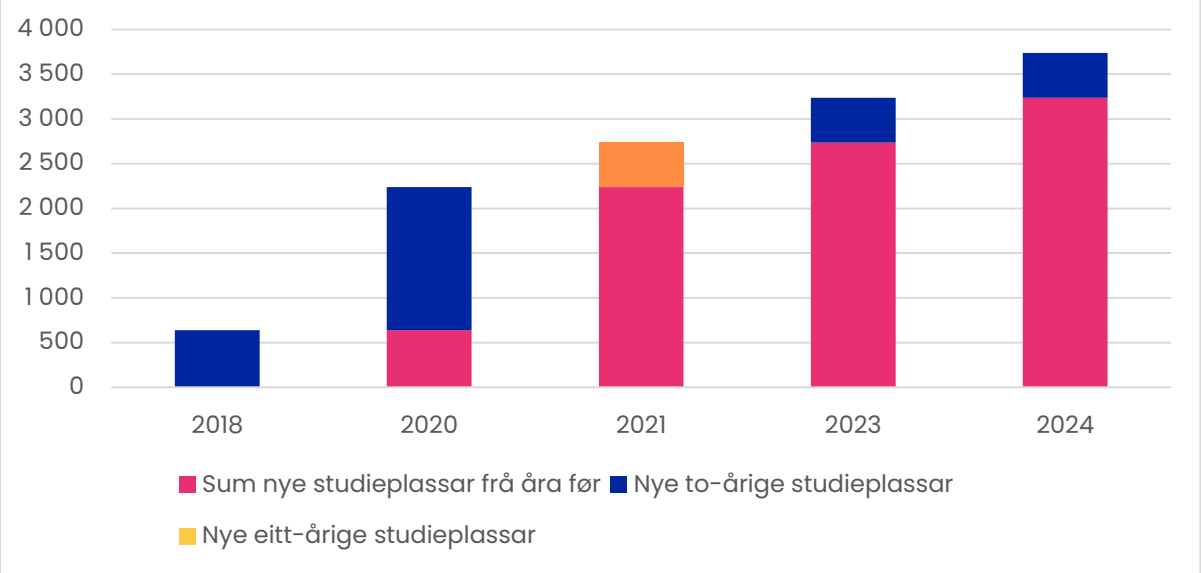

Vedlegg: F5.4
Kjelde: HK-dir/DBH-HYU

Toårige studieplassar betyr i denne samanhengen at tilskotet til fylkeskommunane vert berekna med utgangspunkt i at det skal vere økonomisk grunnlag for å starte eit

[16] Omrekna frå 619 millionar 2017-kroner til 2024-kroner på grunnlag av konsumprisindeksen i SSB sin priskalkulator.
[17] I 2025 kom tilskot til ytterlegare 1 000 nye studieplassar, 900 toårige og 100 eittårige. Desse er ikkje med i oversikta sidan rapporten berre omhandlar utviklinga i sektoren til og med 2024.

kull med studentar på eit toårig utdanningstilbod haustsemesteret (som då vert finansiert i to år), og i tillegg eit nytt kull hausten etter (som òg vert finansiert for toårig utdanning). Sjølv om ein studieplass vert finansiert som ein fulltids toårig studieplass, blir tilskotet i stor grad brukt til å finansiere fleire studentar på deltidstilbod og kortare tilbod, noko som betyr at talet på studentar aukar meir enn talet på nye studieplassar.

For å analysere effekten av dei nye studieplassane vil vi sjå på samanhengen mellom kor mange heiltidsekvivalentar dei nye studieplassane reknast som, og utviklinga i det faktiske talet på heiltidsekvivalentar i utdanningstilboda som er heilt eller delvis offentleg finansiert. Figur 5.5 viser den forventa auken i heiltidsekvivalentar som følgje av nye studieplassar (blå linje) og den reelle auken ved fagskulane (raud linje). Tala viser at fagskulane aukar studiekapasiteten og klarer å rekruttere nye studentar heilt i tråd med den forventa veksten.

Figur 5.5 Forventa og faktisk vekst i heiltidsekvivalentar i utdanningstilbod finansierte av driftstilskotet frå Kunnskapsdepartementet og fylka sine frie inntekter, 2017–2024

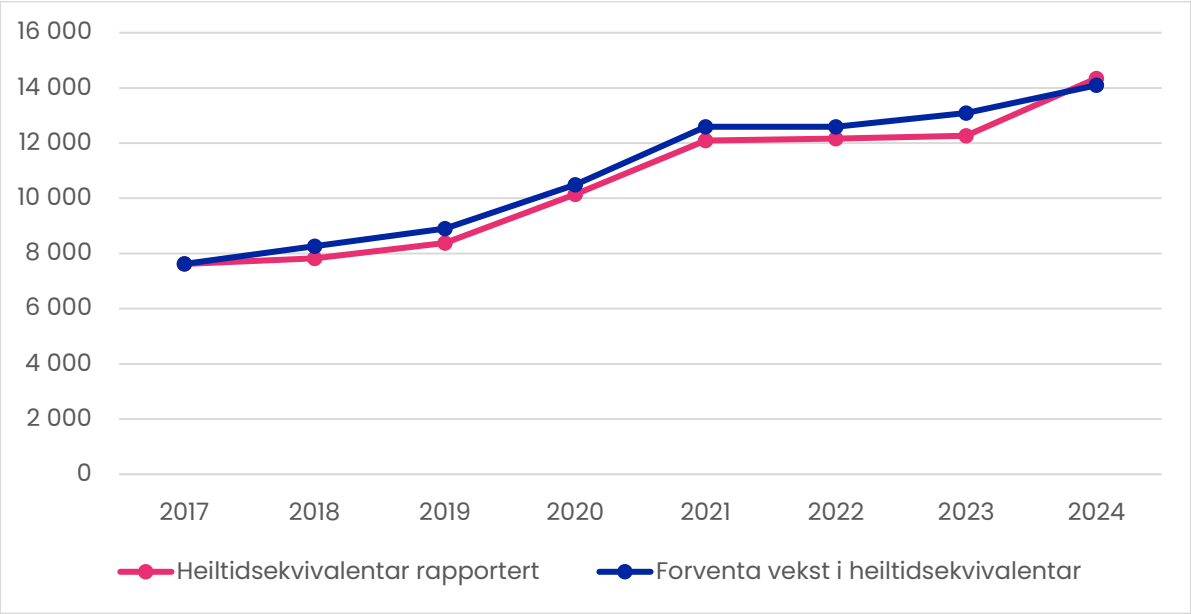

Merknad: Tala viser utviklinga i rapporterte heiltidsekvivalentar for utdanningstilbod finansiert med tilskot frå kapittel 240 post 60 i statsbudsjettet, det vil seie dei ordinære driftsmidlane forvalta av fylkeskommunane samt tilskot til Industrifagskulen som blir forvalta av HK-dir og tilskot frå fylka sine frie inntekter.
Vedlegg: F5.5
Kjelde: HK-dir/DBH-HYU

Utviklinga viser at fagskulane klarer å auke kapasiteten og rekrutteringa i takt med satsinga på auka tilskot til drift. Den forventa veksten er knytt til talet på studieplassar slik dei er definert og finansiert over Kunnskapsdepartementets årlege budsjett. Auken i tilskotet kan brukast til å finansiere utdanningar som er både dyrare og billegare enn det Kunnskapsdepartementet legg til grunn i satsen for studieplassar. Det er opp til fylkeskommunane å definere ein sats for studieplassar for dei ulike utdanningstilboda. Det er derfor ikkje gitt at den forventa auken i heiltidsekvivalentar samsvarer med korleis fylkeskommunane forvaltar tilskotet.

Til grunn for utviklinga i heiltidsekvivalentar ligg òg tilskotet frå fylkeskommunane sine frie inntekter som omtala i avsnitt 5.2. Dette kjem ikkje fram av figuren over. I same periode som staten har fasa inn dei om lag 3 700 studieplassane, har tilskotet frå dei fylkeskommunale frie inntektene auka med 65 millionar kroner, eit beløp som svarar til om lag 600 heiltidsekvivalentar med satsen KD la til grunn for studieplassane i 2024. Fagskulane har vist til kor avhengige dei er av dei fylkeskommunale frie inntektene når dei hevdar at den statlege satsen for nye studieplassar er for låg, og studieplassane ikkje er å rekne som fullfinansiert frå statens side (Deloitte, 2022). Utan det auka tilskotet frå dei fylkeskommunale frie inntektene i same periode ville ikkje samsvaret mellom forventa og faktisk vekst i heiltidsekvivalentane vore så tett kopla som figur 5.5 viser.

Offentleg finansierte utdanningar er stort sett på deltid

For å svare på behovet arbeidslivet har for kompetanse må høgare yrkesfagleg utdanning vere tilpassa personar i ulike livsfasar og arbeidstilhøve. Difor må utdanningane vere kjenneteikna av høg grad av fleksibilitet. Dei offentlege midlane finansierer mest deltidsutdanningar og 69 prosent av heiltidsekvivalentane på offentleg finansierte utdanningstilbod er knytt til deltidsutdanningar, mens 31 prosent er på heiltidsutdanningar, sjå vedlegg V29.

Frå stadbasert til samlingar og nett på offentleg finansierte utdanningar

I dei offentleg finansierte utdanningstilboda har det skjedd store endringar i den relative fordelinga av heiltidsekvivalentar mellom stad, nett- og samlingsbaserte utdanningar berre dei siste sju åra. Delen heiltidsekvivalentar knytt til offentleg finansierte utdanningar som er stadbaserte har gått ned frå 68 prosent i 2017 til 37 prosent i 2024, sjå vedlegg V28. Endringa skyldast ikkje færre heiltidsekvivalentar knytt til stadbaserte tilbod, men at veksten har kome i dei andre utdanningsformane. Dei samlingsbaserte tilboda har auka sin del av heiltidsekvivalentane frå 25 prosent i 2017 til 49 prosent i 2024, ein auke på over 5 300 heiltidsekvivalentar. Dei nettbaserte tilboda hadde seks prosent av heiltidsekvivalentane på offentleg finansierte tilbod i 2017, mot 14 prosent i 2024. Denne utviklinga heng naturleg nok saman med

moglegheitene som ny teknologi har gitt. Samstundes har det vore eit høgt fokus på livslang læring, og både frå politisk hald og frå arbeidslivet har det vore eit fokus på behovet for utdanningsmoglegheiter for vaksne folk som står i arbeid fordi arbeidskvardagen endrar seg og krev ny og endra kompetanse. Dette kan vi anta har styrt tilboda i retning meir fleksible utdanningsformar.

Yrkesfagleg kompetanse som opptak til offentleg finansiert utdanning

Det er yrkesfagleg kompetanse som er det viktigaste opptaksgrunnlaget for dei offentleg finansierte studieplassane, og studentane som vart tatt opp på grunnlag av yrkesfagleg kompetanse står for heile 70 prosent av heiltidsekvivalentane i 2024. Studentar som vart tatt opp på grunnlag av realkompetansevurdering står for 17 prosent av heiltidsekvivalentane, medan studentar med generell studiekompetanse som opptaksgrunnlag svarar til 9 prosent av heiltidsekvivalentane. I høve til 2019 har den relative delen heiltidsekvivalentar med generell studiekompetanse og yrkesfagleg kompetanse gått ned, og delen med realkompetansevurdering gått tilsvarande opp. Sjå kapittel 3.6 for meir om utviklinga i opptaksgrunnlag.

Auka studiepoengproduksjon med nye studieplassar

Det er ikkje berre i talet på heiltidsekvivalentar at dei nye studieplassane har gitt effekt. Figur 5.6 viser den forventa utviklinga i produserte 60-studiepoengeiningar (SPE), gitt at alle heiltidsekvivalentane faktisk tar totalt 60 studiepoeng kvart år (blå linje). Den raude linja viser den faktiske utviklinga i avlagde studiepoengeiningar i offentleg finansierte utdanningar. Den forventa utviklinga i SPE samvarierer med den forventa utviklinga i heiltidsekvivalentar vist i figur 5.5 over, men ligg eitt år bak i utviklinga. Dette heng saman med at det tar minst eitt år frå studentar blir rapportert og talt som heiltidsekvivalentar, til dei har avlagt eksamenar og resultata rapportert til DBH-HYU.

Gitt at auken i heiltidsekvivalentar samsvarer med auken i nye studieplassar, kan ein òg vente at produksjonen av studiepoeng aukar tilsvarande, gitt at fagskulane får studentane til å fullføre utdanningane.

Figur 5.6 Studiepoengeiningar i offentleg finansierte utdanningstilbod, 2017-2024

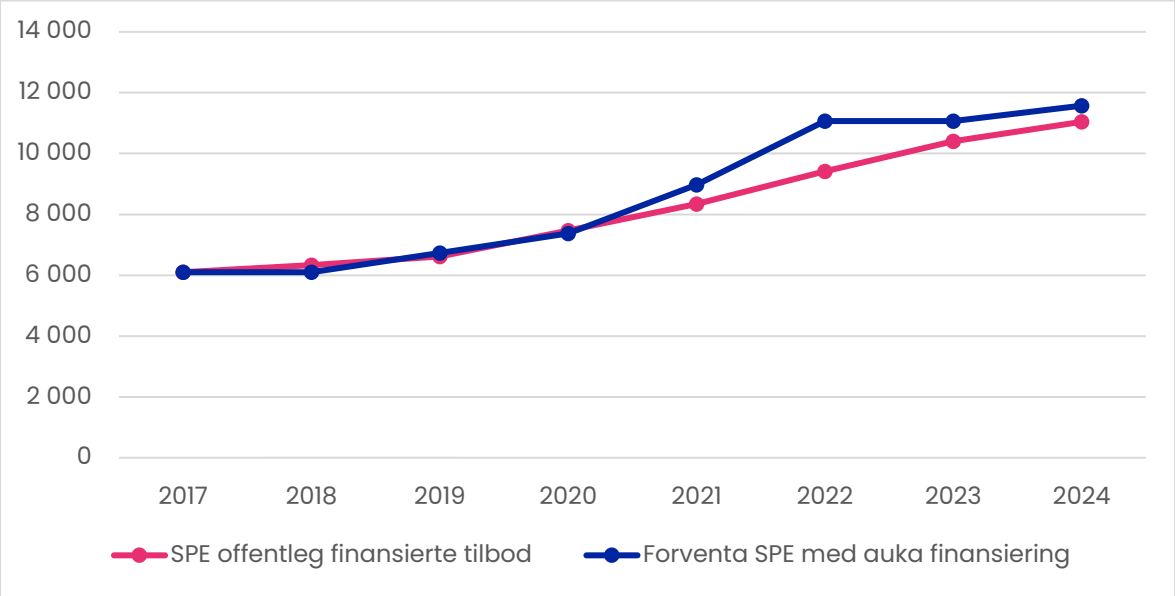

Merknad: Offentleg finansierte utdanningar med unntak av dei statlege fagskulane som får tilskot direkte over statsbudsjettet.
Vedlegg: F5.6
Kjelde: HK-dir/DBH-HYU

Tala i figur 5.6 viser at utviklinga i studiepoengeiningar ved fagskulane aukar jamt, og heilt i tråd med dei auka forventningane som følgjer av nye studieplassar. Det betyr at fagskulane ikkje berre klarer å auke rekrutteringa i tråd med forventningane, men at dei òg klarer å få dei fleste til å følgje forventa progresjon i utdanninga. I 2017 vart det produsert rett i underkant av 6 100 SPE i dei offentleg finansierte fagskuleutdanningane. I 2024 vart det avlagt i underkant av 11 050 SPE ved offentleg finansierte utdanningar.[18] Det er om lag 4 950 fleire SPE enn i 2017, ein auke på 81 prosent. Tala tydar altså framleis på at utviklinga i den offentleg finansierte delen av sektoren er i tråd med den finansielle utviklinga, noko samvariasjonen mellom dei to linjene tydeleg viser.

Nivået på SPE ligg likevel noko lågare enn forventa. Det «manglar» kring 530 SPE (10 prosent) i høve til venta vekst på 5 474 sidan 2017. Dette kan skuldast fleire ting, mellom anna forseinkingar knytt til implementering av studieplassar, lite bruk av «overbooking» for å ta høgde for naturleg fråfall, utfordringar med å rekruttere studentar, eller at utdanningane kostar meir enn det som vert lagt til grunn når ein set

[18] Ekskludert dei statlege utdanningstilboda som får tilskot utanom fylkeskommunane.

forventningar til eit visst antal SPE. I figur 5.5 over så vi at fagskulane i 2024 for første gong hadde fleire heiltidsekvivalentar enn forventa, noko som kan tolkast som at dei i større grad enn tidlegare «overbooker» studentar og på den måten tar høgde for noko naturleg fråfall. Dette kan på sikt gje resultat i form av endå høgare andel produserte SPE i høve til forventa.

Fullføring i dei offentleg finansierte utdanningstilboda

I kapittel 3.8 omtalar vi den faktiske studiepoengproduksjon i høve til dei forventa avlagde studiepoenga for alle studentane. Der forklarar vi òg korfor vi omtalar fullføring som produserte studiepoengeiningar som del av kva som var forventa, basert på oppmeldingar. I dette kapitelet ser vi berre på dei offentleg finansierte utdanningstilboda.

Vi ser av tabell 5.3 at med unntak av studieåret 20-21, så vart over 80 prosent av alle forventa studiepoengeiningar på offentleg finansierte utdanningar avlagde kvart studieår tilbake til 2017. Andelen faktisk produserte studiepoeng i høve til forventa på dei offentleg finansierte utdanningane ligg gjennomgåande eit par prosentpoeng høgare enn for sektoren samla sett.

Tabell 5.3 Forventa og produserte studiepoengeiningar, studieåra 2017/18-2023/24, offentleg finansierte tilbod

Studieår	Forventa studiepoengeiningar	Produserte studiepoengeiningar	Andel av forventa
Studieåret 17-18	14 987	13 242	88 %
Studieåret 18-19	15 470	13 170	85 %
Studieåret 19-20	16 874	14 336	85 %
Studieåret 20-21	21 016	16 305	78 %
Studieåret 21-22	23 154	18 760	81 %
Studieåret 22-23	23 927	19 964	83 %
Studieåret 23-24	26 910	22 005	82 %

Vedlegg: T5.3
Kjelde: HK-dir/DBH-HYU

5.6.2 Den skulepengefinansierte høgare yrkesfaglege utdanninga

Samla sett har talet på heiltidsekvivalentar i den skulepengefinansierte delen av sektoren auka med 75 prosent mellom 2017 og 2024, frå 3 563 til 6 230 heiltidsekvivalentar.

Figur 5.7 viser fordelinga av heiltidsekvivalentar på skulepengefinansierte utdanningstilbod i 2017 og 2024. I 2017 var det i hovudsak kreative utdanningar og økonomi- og administrasjonsfag som var skulepengefinansiert. I tillegg var det nokon

heiltidsekvivalentar knytt til samferdselfag (luftfart) og tekniske fag, men i relativt lite omfang.

Figur 5.7 Heiltidsekvivalentar per fagområde i 2017 og 2024, skulepengefinansiert

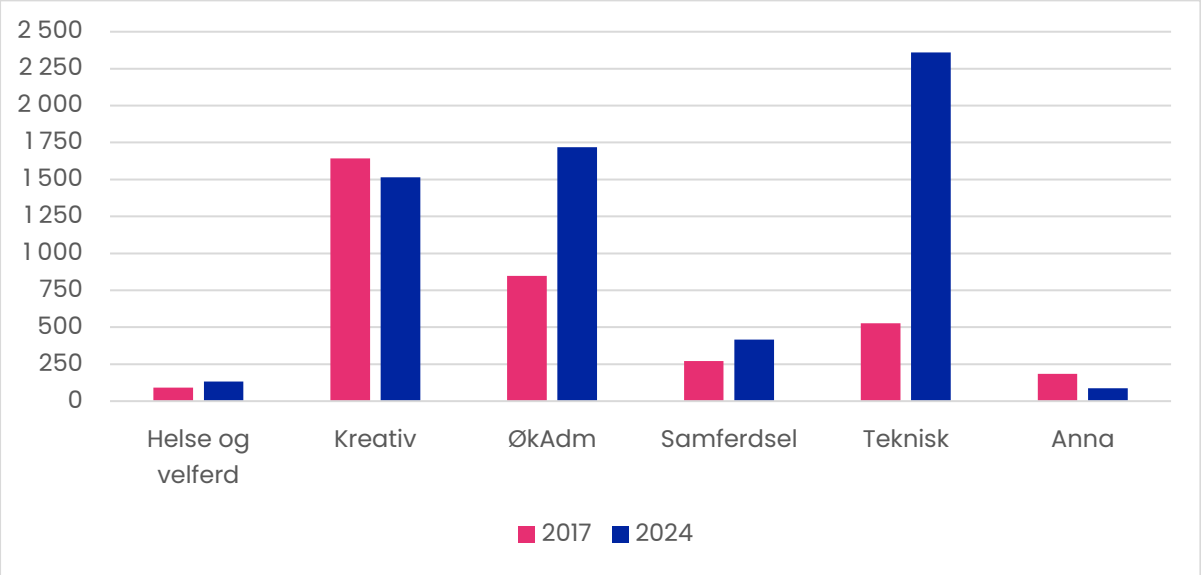

Vedlegg: F5.7
Kjelde: HK-dir/DBH-HYU

I dei tekniske faga er det i all hovudsak data/IT-fag som står for utviklinga med ein auke på nesten 348 prosent (1 833) frå 2017 til 2024, til totalt 2 359 heiltidsekvivalentar. Det er i all hovudsak Noroff som står for denne utviklinga i dei skulepengefinansierte tekniske faga.

Dei skulepengefinansierte kreative utdanningstilboda har hatt ein nedgang i heiltidsekvivalentar på åtte prosent sidan 2017, frå 1 643 til 1 514 heiltidsekvivalentar. Denne utviklinga må sjåast i samband med at det samstundes har vore ein vekst i offentleg finansiering av kreative utdanningar på litt over 170 heiltidsekvivalentar. Her ser vi truleg eit utslag av at enkelte utdanningar går frå å vere skulepengefinansierte til å bli offentleg finansierte.

I dei skulepengefinansierte økonomi- og administrasjonsfaga har det vore ein auke i heiltidsekvivalentar på 103 prosent, til 1 719 heiltidsekvivalentar, parallelt med auken i dei offentleg finansierte tilboda. I den skulepengefinansierte delen av økonomi- og administrasjonsfaga er det marknadsføring og lønn og rekneskap som aukar mest frå 2017. Ein tydeleg skilnad frå dei offentleg finansierte utdanningane er at det er generell studiekompetanse som er det viktigaste opptaksgrunnlaget for dei

skulepengefinansierte utdanningane i økonomi- og administrasjonsfaga. Heile 47 prosent av alle heiltidsekvivalentane her er knytt til generell studiekompetanse som opptaksgrunnlag, mens 35 prosent er knytt til realkompetanse og 15 prosent til yrkesfagleg kompetanse. Det kan derfor sjå ut som om dei skulepengefinansierte tilboda i dette fagområdet i stor grad rekrutterer ein litt anna målgruppe enn dei offentleg finansierte tilboda.

Heiltidsekvivalentar i skulepengefinansierte samferdselsfag gjeld berre luftfartsutdanningar. Heiltidsekvivalentar her har auka med 54 prosent, frå 271 til 416.

Skulepengefinansierte utdanningar er i hovudsak heiltidsutdanningar

Heile 70 prosent (4 388) av heiltidsekvivalentane i den skulepengefinansierte delen av fagskulesektoren er knytt til heiltidsutdanningar. Dette er ein nedgang på seks prosentpoeng sidan 2017, noko som betyr at andelen deltidsutdanningar har auka noko i same periode. I 2024 utgjer deltidsutdanningar 30 prosent (1 842) av dei skulepengefinansierte heiltidsekvivalentane. Dei fleste som betaler for utdanninga si får truleg lån til skulepengane gjennom Lånekassen (Meld. St. 11 (2024-2025)), sjå vedlegg V29.

Nettbaserte utdanningar dominerer skulepengefinansierte tilbod

Nettbasert undervisning er den viktigaste utdanningsforma i denne delen av sektoren med 63 prosent av heiltidsekvivalentane. Ein relativt høg andel av desse er òg heiltidsutdanningar. Dette er særleg vanleg i data/IT-fag. Berre tre prosent av heiltidsekvivalentane er knytt til samlingsbaserte tilbod.

Dei skulepengefinansierte stadbaserte utdanningstilboda har 35 prosent av heiltidsekvivalentane. Her har det skjedd ei stor endring sidan 2017 då heile 70 prosent av alle heiltidsekvivalentane på skulepengefinansierte tilbod var knytt til stadbaserte utdanningar. Denne utviklinga må sjåast dels som eit resultat av den teknologisk utviklinga vi har sett, og at fagskulane som leverer skulepengefinansierte utdanningar har vore gode på å ta i bruk denne teknologien. Utviklinga er truleg òg eit resultat av typen tilbod som har vore tilbydd mot skulepengar. Det er i høg grad data/IT-fag som omtala over. I tillegg er det openbart at det er tilbod som ikkje krev tilgang på fysisk infrastruktur som laboratorium, simulatorar og liknande, slik som er tilfelle i mange andre utdanningar, sjå vedlegg V28.

Generell studiekompetanse er det viktigaste opptaksgrunnlaget

I den skulepengefinansierte delen av høgare yrkesfagleg utdanning er det generell studiekompetanse som er det viktigaste opptaksgrunnlaget, og 56 prosent av alle heiltidsekvivalentar er knytt til dette opptaksgrunnlaget. Samstundes er heile 29 prosent av heiltidsekvivalentane knytt til realkompetansevurdering som

opptaksgrunnlag, medan 12 prosent er knytt til yrkesfagleg kompetanse. Se kapittel 3.6 for meir om realkompetansevurdering som opptaksgrunnlag, og utfordringane med å vite kva tala seier oss.

Fullføring i dei skulepengefinansierte tilboda

På dei utdanningane som er finansiert av skulepengar, har produserte studiepoengeiningar som del av forventa, variert mellom 74 og 82 prosent i perioden 2017–2024. Andel produserte SPE av forventa var lågast i studieåret 2017-2018. Frå 2020 til 2023 har andelen vore på sitt høgaste, mellom 80-82 prosent. I 2024 vart 76 prosent av forventa studiepoeng produsert.

Svingingane i fullføring i den skulepengefinansierte delen av sektoren er noko ulik frå den offentleg finansierte. Han svingar meir, og ligg på eit litt lågare nivå. Det kan, som vi tidlegare har nemnt, henge saman med både fagområda som vert tilbydt, og undervisningsform. Det er til dømes høgare andel produserte SPE i dei tekniske faga (79 prosent) enn i økonomi- og administrasjonsfaga (66 prosent) og fagområdet anna (60 prosent).

Tabell 5.4 Forventa og produserte studiepoengeiningar, studieåra 2017/18-2023/24, skulepengefinansierte tilbod

Studieår	Forventa studiepoengeiningar	Produserte studiepoengeiningar	Andel av forventa
Studieåret 17-18	7 078	5 214	74 %
Studieåret 18-19	7 814	6 428	82 %
Studieåret 19-20	8 766	6 739	77 %
Studieåret 20-21	10 331	8 477	82 %
Studieåret 21-22	11 584	9 285	80 %
Studieåret 22-23	11 795	9 507	81 %
Studieåret 23-24	12 330	9 397	76 %

Vedlegg: T5.4
Kjelde: HK-dir/DBH-HYU

6 Fylkesvise sektorbilete

6.1 Fylkeskommunane som kompetansepolitisk aktør

Fylkeskommunane har det kompetansepolitiske ansvaret og forvaltar dei statlege midlane til drift av fagskular. Dei skal bidra med analysar av kompetansebehov, og fordele tilskot til fagskular slik at dei kan gi utdanningar som svarar på dei kompetansebehova som er i tråd med dei prioriterte områda. Samstundes er det ein heil del utdanningstilbod som blir finansiert gjennom skulepengar, og noko som finansierast av arbeidslivet sjølv.

I dette kapittelet presenterer vi sektorbilete med nøkkeltal om yrkesfagleg utdanning i kvar enkelt fylkeskommune. Tala omfattar mellom anna studenttal, utdanningstilbod og finansiering, og gir eit samla bilete av utviklinga i sektoren dei tre siste åra.

I sektorbileta tel vi fagskular som har studiestad i den enkelte fylkeskommune, og alle tal gjeld studiestadene i den aktuelle fylkeskommunen.

I vedlegg til rapporten, *Fylkesoversikter – statistikk og omtale av dei einskilde fylka*, presenterer vi eit utval av statistikk om høgare yrkesfagleg utdanning i kvar enkelt fylkeskommune. Tala omfattar mellom anna studenttal, heiltidsekvivalentar, utdanningstilbod og finansiering, og gir eit meir heilskapleg bilete av utviklinga i sektoren frå 2019 til 2024. Det blir òg gitt korte kommentarar til utviklingstrekk og særlege forhold i den enkelte regionen, men ikkje inngåande analyser. Tala som presenterast i vedlegget er meint å gje fylkeskommunane, fagskulane og andre interessentar i dei ulike regionane eit innblikk i kva statistikk som finst, og korleis den kan brukast i det kompetansepolitiske arbeidet og forvaltninga av høgare yrkesfagleg utdanning.

6.2 Agder

Fagskular	2022	2023	2024
Tal på skular	7	6	9
Fagskular med offentleg eigarskap	1	1	1
Av desse fylkeskommunalt eigarskap	1	1	1
Fagskular med privat eigarskap	6	5	8
Fagskular med færre enn 50 studentar i fylket	3	1	4
Fagskular med mellom 50 og 500 studentar i fylket	2	3	3
Fagskular med fleire enn 500 studentar i fylket	2	2	2
Utdanningstilbod i fylket etter fagområde (FKF)	**2022**	**2023**	**2024**
Helse og velferd	16	14	17
Kreativ	17	18	15
Samferdsel	3	5	8
Teknisk	38	44	61
Økonomi- og administrasjon	10	11	11
Anna	2	1	2
Finansiering	**2022**	**2023**	**2024**
Statlege tilskot til drift forvalta av fylkeskommunen	71 172 000	74 751 000	84 019 000
Tilskot frå fylkeskommunens frie inntekter	502 500	2 900 000	11 785 000

Studentar	Offentleg finansiert	Delvis offentleg finansiert	Finansiert av skulepengar	Totalt i 2024
Studentar	1 157	60	3 429	4 646
Studentar ved offentlege fagskular	773			773
Studentar ved private fagskular	384	60	3 429	3 873
Kvinner	461	38	1 533	2 032
Menn	696	22	1 896	2 614
Snitt skulepengar per student på 30 studiepoeng og over i haustsemesteret (u/luftfartsfaga)	.	53 415	35 265	35 592
Snitt skulepengar per student på 30 studiepoeng og over i haustsemesteret (m/luftfartsfaga)	.	53 415	44 909	45 056
Studentar fordelt på fagområde (FKF)	**Offentleg finansiert**	**Delvis offentleg finansiert**	**Finansiert av skulepengar**	**Totalt i 2024**
Helse og velferd	377	.	.	377
Kreativ	.	.	567	567
Samferdsel	115	.	157	272
Teknisk	529	.	2 436	2 965
Økonomi- og administrasjon	136	3	269	408
Anna	.	57	.	57
Totalt	1 157	60	3 429	4 646
Opptaksgrunnlag	**Offentleg finansiert**	**Delvis offentleg finansiert**	**Finansiert av skulepengar**	**Totalt i 2024**
Yrkesfagleg kompetanse	992	4	370	1 366
Generell studiekompetanse	46	55	1 898	1 999
Realkompetanse	118	.	1 115	1 233
Anna kompetansegrunnlag	.	.	.	.
Høgare yrkesfagleg utdanning	.	.	.	.
Spesielle opptakskrav	.	.	.	.
Utanlandsk utdanningsbakgrunn	1	1	46	48
Totalt	1 157	60	3 429	4 646

Vedlegg: *S1*

6.3 Akershus

Fagskular	2022	2023	2024
Tal på skular	.	.	8
Fagskular med offentleg eigarskap	.	.	2
Av desse fylkeskommunalt eigarskap	.	.	2
Fagskular med privat eigarskap	.	.	6
Fagskular med færre enn 50 studentar i fylket	.	.	5
Fagskular med mellom 50 og 500 studentar i fylket	.	.	2
Fagskular med fleire enn 500 studentar i fylket	.	.	1
Utdanningstilbod i fylket etter fagområde (FKF)	**2022**	**2023**	**2024**
Helse og velferd	.	.	21
Kreativ	.	.	3
Samferdsel	.	.	15
Teknisk	.	.	5
Økonomi- og administrasjon	.	.	74
Anna	.	.	2
Finansiering	**2022**	**2023**	**2024**
Statlege tilskot til drift forvalta av fylkeskommunen	.	.	37 558 000
Tilskot frå fylkeskommunens frie inntekter	.	.	5 073 000

Studentar	Offentleg finansiert	Delvis offentleg finansiert	Finansiert av skulepengar	Totalt i 2024
Studentar	325	251	1 051	1 627
Studentar ved offentlege fagskular	269	21	.	290
Studentar ved private fagskular	56	230	1 051	1 337
Kvinner	193	179	709	1 081
Menn	132	72	342	546
Snitt skulepengar per student på 30 studiepoeng og over i haustsemesteret	.	6 013	22 154	17 370
Studentar fordelt på fagområde (FKF)	**Offentleg finansiert**	**Delvis offentleg finansiert**	**Finansiert av skulepengar**	**Totalt i 2024**
Helse og velferd	186	109	.	295
Kreativ		68	.	68
Samferdsel	.	.	.	.
Teknisk	64	.	59	123
Økonomi- og administrasjon	47	53	986	1 086
Anna	28	21	.	49
Uoppgitt	.	.	6	6
Totalt	325	251	1 051	1 627
Opptaksgrunnlag	**Offentleg finansiert**	**Delvis offentleg finansiert**	**Finansiert av skulepengar**	**Totalt i 2024**
Yrkesfagleg kompetanse	226	102	269	597
Generell studiekompetanse	11	61	421	493
Realkompetanse	86	37	325	448
Anna kompetansegrunnlag	.	.	.	.
Høgare yrkesfagleg utdanning	1	.	2	3
Spesielle opptakskrav	1	51	.	52
Utanlandsk utdanningsbakgrunn	.	.	34	34
Totalt	325	251	1 051	1 627

Vedlegg: S2

6.4 Buskerud

Fagskular	2022	2023	2024
Tal på skular	.	.	4
Fagskular med offentleg eigarskap	.	.	2
Av desse fylkeskommunalt eigarskap	.	.	1
Fagskular med privat eigarskap	.	.	2
Fagskular med færre enn 50 studentar i fylket	.	.	1
Fagskular med mellom 50 og 500 studentar i fylket	.	.	2
Fagskular med fleire enn 500 studentar i fylket	.	.	1
Utdanningstilbod i fylket etter fagområde (FKF)	**2022**	**2023**	**2024**
Helse og velferd	.	.	18
Kreativ	.	.	.
Samferdsel	.	.	.
Teknisk	.	.	45
Økonomi- og administrasjon	.	.	11
Anna	.	.	.
Uoppgitt	.	.	1
Finansiering	**2022**	**2023**	**2024**
Statlege tilskot til drift forvalta av fylkeskommunen	.	.	76 334 000
Tilskot frå fylkeskommunens frie inntekter	.	.	21 607 000

Studentar	Offentleg finansiert	Delvis offentleg finansiert	Finansiert av skulepengar	Totalt i 2024
Studentar	1 439	126	84	1 649
Studentar ved offentlege fagskular	1 422	.	.	1 422
Studentar ved private fagskular	17	126	84	227
Kvinner	291	91	.	382
Menn	1 148	35	84	1 267
Snitt skulepengar per student på 30 studiepoeng og over i haustsemesteret (u/luftfartsfaga)	.	2 442	22 680	9 468
Studentar fordelt på fagområde (FKF)	**Offentleg finansiert**	**Delvis offentleg finansiert**	**Finansiert av skulepengar**	**Totalt i 2024**
Helse og velferd	146	75	.	221
Kreativ	.	.	.	.
Samferdsel	.	.	.	.
Teknisk	1 175	.	84	1 259
Økonomi- og administrasjon	109	51	.	160
Anna		.	.	.
Uoppgitt	9	.	.	9
Totalt	1 439	126	84	1 649
Opptaksgrunnlag	**Offentleg finansiert**	**Delvis offentleg finansiert**	**Finansiert av skulepengar**	**Totalt i 2024**
Yrkesfagleg kompetanse	1 108	63	70	1 241
Generell studiekompetanse	75	16		91
Realkompetanse	246	23	8	277
Anna kompetansegrunnlag	.	.	.	.
Høgare yrkesfagleg utdanning	7	.	6	13
Spesielle opptakskrav	.	23	.	23
Utanlandsk utdanningsbakgrunn	3	1	.	4
Totalt	1 439	126	84	1 649

Vedlegg: *S3*

6.5 Finnmark

Fagskular	2022	2023	2024
Tal på skular	.	.	3
Fagskular med offentleg eigarskap	.	.	2
Av desse fylkeskommunalt eigarskap	.	.	2
Fagskular med privat eigarskap	.	.	1
Fagskular med færre enn 50 studentar i fylket	.	.	2
Fagskular med mellom 50 og 500 studentar i fylket	.	.	1
Fagskular med fleire enn 500 studentar i fylket	.	.	.
Utdanningstilbod i fylket etter fagområde (FKF)	**2022**	**2023**	**2024**
Helse og velferd	.	.	1
Kreativ	.	.	
Samferdsel	.	.	1
Teknisk	.	.	2
Økonomi- og administrasjon	.	.	.
Anna	.	.	1
Finansiering	**2022**	**2023**	**2024**
Statlege tilskot til drift forvalta av fylkeskommunen	.	.	4 739 000
Tilskot frå fylkeskommunens frie inntekter	.	.	.

Studentar	Offentleg finansiert	Delvis offentleg finansiert	Finansiert av skulepengar	Totalt i 2024
Studentar	90	8	.	98
Studentar ved offentlege fagskular	65	8	.	73
Studentar ved private fagskular	25	.	.	25
Kvinner	36	5	.	41
Menn	54	3	.	57
Snitt skulepengar per student på 30 studiepoeng og over i haustsemesteret (u/luftfartsfaga)	.	2 500	.	2 500
Studentar fordelt på fagområde (FKF)	**Offentleg finansiert**	**Delvis offentleg finansiert**	**Finansiert av skulepengar**	**Totalt i 2024**
Helse og velferd	25	.	.	25
Kreativ	.	.	.	.
Samferdsel	21	.	.	21
Teknisk	44	.	.	44
Økonomi- og administrasjon	.	.	.	.
Anna	.	8	.	8
Totalt	90	8	.	98
Opptaksgrunnlag	**Offentleg finansiert**	**Delvis offentleg finansiert**	**Finansiert av skulepengar**	**Totalt i 2024**
Yrkesfagleg kompetanse	50	7	.	57
Generell studiekompetanse	.	.	.	.
Realkompetanse	40	1	.	41
Anna kompetansegrunnlag	.	.	.	.
Høgare yrkesfagleg utdanning	.	.	.	.
Spesielle opptakskrav	.	.	.	.
Utanlandsk utdanningsbakgrunn	.	.	.	.
Totalt	90	8		98

Vedlegg: S4

6.6 Innlandet

Fagskular	2022	2023	2024
Tal på skular	4	6	8
Fagskular med offentleg eigarskap	2	2	3
Av desse fylkeskommunalt eigarskap	1	1	2
Fagskular med privat eigarskap	2	4	5
Fagskular med færre enn 50 studentar i fylket	2	4	5
Fagskular med mellom 50 og 500 studentar i fylket	1	1	2
Fagskular med fleire enn 500 studentar i fylket	1	1	1
Utdanningstilbod i fylket etter fagområde (FKF)	**2022**	**2023**	**2024**
Helse og velferd	18	24	31
Kreativ	2	2	2
Samferdsel	.	.	.
Teknisk	32	34	34
Økonomi- og administrasjon	5	7	9
Anna	10	12	16
Finansiering	**2022**	**2023**	**2024**
Statlege tilskot til drift forvalta av fylkeskommunen	92 908 000	100 381 000	118 294 000
Tilskot frå fylkeskommunens frie inntekter	.	.	.

Studentar	Offentleg finansiert	Delvis offentleg finansiert	Finansiert av skulepengar	Totalt i 2024
Studentar	776	1 509	55	2 340
Studentar ved offentlege fagskular	692	1 456	55	2 203
Studentar ved private fagskular	84	53	.	137
Kvinner	424	281	3	708
Menn	352	1 228	52	1 632
Snitt skulepengar per student på 30 studiepoeng og over i haustsemesteret	.	5 111	.	5 111
Studentar fordelt på fagområde (FKF)	**Offentleg finansiert**	**Delvis offentleg finansiert**	**Finansiert av skulepengar**	**Totalt i 2024**
Helse og velferd	429	41	.	470
Kreativ	.	31	.	31
Samferdsel	.	.	.	.
Teknisk	270	1 033	55	1 358
Økonomi- og administrasjon	33	251	.	284
Anna	44	153	.	197
Totalt	776	1 509	55	2 340
Opptaksgrunnlag	**Offentleg finansiert**	**Delvis offentleg finansiert**	**Finansiert av skulepengar**	**Totalt i 2024**
Yrkesfagleg kompetanse	658	1 121	48	1 827
Generell studiekompetanse	16	121	.	137
Realkompetanse	102	201	7	310
Anna kompetansegrunnlag	.	.	.	.
Høgare yrkesfagleg utdanning	.	47	.	47
Spesielle opptakskrav	.	17	.	17
Utanlandsk utdanningsbakgrunn	.	2	.	2
Totalt	776	1 509	55	2 340

Vedlegg: S5

6.7 Møre og Romsdal

Fagskular	2022	2023	2024
Tal på skular	4	4	6
Fagskular med offentleg eigarskap	2	2	2
Av desse fylkeskommunalt eigarskap	1	2	2
Fagskular med privat eigarskap	2	2	4
Fagskular med færre enn 50 studentar i fylket	3	3	4
Fagskular med mellom 50 og 500 studentar i fylket	1	1	2
Fagskular med fleire enn 500 studentar i fylket	.	.	.
Utdanningstilbod i fylket etter fagområde (FKF)	**2022**	**2023**	**2024**
Helse og velferd	2	1	4
Kreativ	1	1	1
Samferdsel	4	4	4
Teknisk	8	9	10
Økonomi- og administrasjon	.	.	2
Anna	.	.	.
Finansiering	**2022**	**2023**	**2024**
Statlege tilskot til drift forvalta av fylkeskommunen	50 168 000	51 486 000	57 192 000
Tilskot frå fylkeskommunens frie inntekter	16 078 000	18 000 000	33 900 000

Studentar	Offentleg finansiert	Delvis offentleg finansiert	Finansiert av skulepengar	Totalt i 2024
Studentar	461	87	.	548
Studentar ved offentlege fagskular	436	.	.	436
Studentar ved private fagskular	25	87	.	112
Kvinner	81	23	.	104
Menn	380	64	.	444
Snitt skulepengar per student på 30 studiepoeng og over i haustsemesteret	.	9 734	.	9 734
Studentar fordelt på fagområde (FKF)	**Offentleg finansiert**	**Delvis offentleg finansiert**	**Finansiert av skulepengar**	**Totalt i 2024**
Helse og velferd	48	52	.	100
Kreativ	.	12	.	12
Samferdsel	212	.	.	212
Teknisk	201	.	.	201
Økonomi- og administrasjon	.	23	.	23
Anna	.	.	.	.
Totalt	461	87	.	548
Opptaksgrunnlag	**Offentleg finansiert**	**Delvis offentleg finansiert**	**Finansiert av skulepengar**	**Totalt i 2024**
Yrkesfagleg kompetanse	353	14	.	367
Generell studiekompetanse	52	12	.	64
Realkompetanse	56	60	.	116
Anna kompetansegrunnlag	.	.	.	.
Høgare yrkesfagleg utdanning	.	1	.	1
Spesielle opptakskrav	.	.	.	.
Utanlandsk utdanningsbakgrunn	.	.	.	.
Totalt	461	87	.	548

Vedlegg: S6

6.8 Nordland

Fagskular	2022	2023	2024
Tal på skular	5	5	8
Fagskular med offentleg eigarskap	2	2	4
Av desse fylkeskommunalt eigarskap	2	2	3
Fagskular med privat eigarskap	3	3	4
Fagskular med færre enn 50 studentar i fylket	4	3	4
Fagskular med mellom 50 og 500 studentar i fylket	1	2	4
Fagskular med fleire enn 500 studentar i fylket	.	.	.
Utdanningstilbod i fylket etter fagområde (FKF)	**2022**	**2023**	**2024**
Helse og velferd	14	15	15
Kreativ	1	2	2
Samferdsel	3	3	4
Teknisk	3	3	3
Økonomi- og administrasjon	12	4	6
Anna	2	3	4
Finansiering	**2022**	**2023**	**2023**
Statlege tilskot til drift forvalta av fylkeskommunen	33 772 000	35 323 000	39 730 000
Tilskot frå fylkeskommunens frie inntekter	9 035 000	10 390 000	20 881 965

Studentar	Offentleg finansiert	Delvis offentleg finansiert	Finansiert av skulepengar	Totalt i 2024
Studentar	636	121	.	757
Studentar ved offentlege fagskular	554	19	.	573
Studentar ved private fagskular	82	102	.	184
Kvinner	218	62	.	280
Menn	418	59	.	477
Snitt skulepengar per student på 30 studiepoeng og over i haustsemesteret	.	6 235	.	6 235
Studentar fordelt på fagområde (FKF)	**Offentleg finansiert**	**Delvis offentleg finansiert**	**Finansiert av skulepengar**	**Totalt i 2024**
Helse og velferd	190	32	.	222
Kreativ	43	.	.	43
Samferdsel	106	.	.	106
Teknisk	256	.	.	256
Økonomi- og administrasjon	25	23	.	48
Anna	16	66	.	82
Totalt	636	121	.	757
Opptaksgrunnlag	**Offentleg finansiert**	**Delvis offentleg finansiert**	**Finansiert av skulepengar**	**Totalt i 2024**
Yrkesfagleg kompetanse	509	83	.	592
Generell studiekompetanse	63	4	.	67
Realkompetanse	62	19	.	81
Anna kompetansegrunnlag	.	.	.	.
Høgare yrkesfagleg utdanning	.	.	.	.
Spesielle opptakskrav	.	15	.	15
Utanlandsk utdanningsbakgrunn	2	.	.	2
Totalt	636	121	.	757

Vedlegg: S7

6.9 Oslo

Fagskular	2022	2023	2024
Tal på skular	19	22	22
Fagskular med offentleg eigarskap	2	2	2
Av desse fylkeskommunalt eigarskap	1	1	1
Fagskular med privat eigarskap	17	20	20
Fagskular med færre enn 50 studentar i fylket	7	7	7
Fagskular med mellom 50 og 500 studentar i fylket	9	11	10
Fagskular med fleire enn 500 studentar i fylket	3	4	5
Utdanningstilbod i fylket etter fagområde (FKF)	**2022**	**2023**	**2024**
Helse og velferd	46	55	62
Kreativ	33	33	33
Samferdsel	1	1	2
Teknisk	22	25	34
Økonomi- og administrasjon	67	71	77
Anna	10	10	9
Uoppgitt	1	3	1
Finansiering	**2022**	**2023**	**2024**
Statlege tilskot til drift forvalta av fylkeskommunen	174 718 000	196 302 000	220 617 000
Tilskot frå fylkeskommunens frie inntekter	.		

Studentar	Offentleg finansiert	Delvis offentleg finansiert	Finansiert av skulepengar	Totalt i 2024
Studentar	4 523	510	2 675	7 708
Studentar ved offentlege fagskular	1 088		43	1 131
Studentar ved private fagskular	3 435	510	2 632	6 577
Kvinner	3 158	366	1 985	5 509
Menn	1 365	144	690	2 199
Snitt skulepengar per student på 30 studiepoeng og over i haustsemesteret	.	24 964	40 548	38 009
Studentar fordelt på fagområde (FKF)	**Offentleg finansiert**	**Delvis offentleg finansiert**	**Finansiert av skulepengar**	**Totalt i 2024**
Helse og velferd	3 144	13	145	3 302
Kreativ	69	319	724	1 112
Samferdsel	123	.	.	123
Teknisk	851	.	235	1 086
Økonomi- og administrasjon	246	173	1 433	1 852
Anna	.	5	138	143
Uoppgitt	90	.	.	90
Totalt	4 523	510	2 675	7 708
Opptaksgrunnlag	**Offentleg finansiert**	**Delvis offentleg finansiert**	**Finansiert av skulepengar**	**Totalt i 2024**
Yrkesfagleg kompetanse	3 208	109	407	3 724
Generell studiekompetanse	406	223	1 496	2 125
Realkompetanse	876	36	680	1 592
Anna kompetansegrunnlag	.	.	.	.
Høgare yrkesfagleg utdanning	23		4	27
Spesielle opptakskrav	.	141	.	141
Utanlandsk utdanningsbakgrunn	10	1	88	99
Totalt	4 523	510	2 675	7 708

Vedlegg: *S8*

6.10 Rogaland

Fagskular	2022	2023	2024
Tal på skular	7	8	8
Fagskular med offentleg eigarskap	1	1	1
Av desse fylkeskommunalt eigarskap	1	1	1
Fagskular med privat eigarskap	6	7	7
Fagskular med færre enn 50 studentar i fylket	3	4	4
Fagskular med mellom 50 og 500 studentar i fylket	2	2	2
Fagskular med fleire enn 500 studentar i fylket	2	2	2
Utdanningstilbod i fylket etter fagområde (FKF)	**2022**	**2023**	**2024**
Helse og velferd	36	38	30
Kreativ	3	3	3
Samferdsel	2	2	2
Teknisk	30	48	44
Økonomi- og administrasjon	11	18	29
Anna	.	.	.
Finansiering	**2022**	**2023**	**2024**
Statlege tilskot til drift forvalta av fylkeskommunen	96 616 000	105 004 000	119 926 000
Tilskot frå fylkeskommunens frie inntekter	2 378 000	5 957 688	668 000

Studentar	Offentleg finansiert	Delvis offentleg finansiert	Finansiert av skulepengar	Totalt i 2024
Studentar	1 832	1 761	118	3 711
Studentar ved offentlege fagskular	752	1 680		2 432
Studentar ved private fagskular	1 080	81	118	1 279
Kvinner	1 017	894	46	1 957
Menn	815	867	72	1 754
Snitt skulepengar per student på 30 studiepoeng og over i haustsemesteret	.	1 667	47 924	4 572
Studentar fordelt på fagområde (FKF)	**Offentleg finansiert**	**Delvis offentleg finansiert**	**Finansiert av skulepengar**	**Totalt i 2024**
Helse og velferd	592	686	.	1 278
Kreativ	.	43	22	65
Samferdsel	.	98	.	98
Teknisk	551	643	79	1 273
Økonomi- og administrasjon	689	291	17	997
Anna	.	.	.	.
Totalt	1 832	1 761	118	3 711
Opptaksgrunnlag	**Offentleg finansiert**	**Delvis offentleg finansiert**	**Finansiert av skulepengar**	**Totalt i 2024**
Yrkesfagleg kompetanse	959	1 359	21	2 339
Generell studiekompetanse	111	36	41	188
Realkompetanse	760	243	56	1 059
Anna kompetansegrunnlag	.	.	.	.
Høgare yrkesfagleg utdanning	2	119		121
Spesielle opptakskrav	.	.	.	.
Utanlandsk utdanningsbakgrunn	.	4	.	4
Totalt	1 832	1 761	118	3 711

Vedlegg: S9

6.11 Telemark

Fagskular	2022	2023	2024
Tal på skular	.	.	4
Fagskular med offentleg eigarskap	.	.	2
Av desse fylkeskommunalt eigarskap	.	.	2
Fagskular med privat eigarskap	.	.	2
Fagskular med færre enn 50 studentar i fylket	.	.	3
Fagskular med mellom 50 og 500 studentar i fylket	.	.	.
Fagskular med fleire enn 500 studentar i fylket	.	.	1
Utdanningstilbod i fylket etter fagområde (FKF)	**2022**	**2023**	**2024**
Helse og velferd	.	.	6
Kreativ	.	.	.
Samferdsel	.	.	.
Teknisk	.	.	22
Økonomi- og administrasjon	.	.	.
Anna	.	.	.
Uoppgitt	.	.	3
Finansiering	**2022**	**2023**	**2024**
Statlege tilskot til drift forvalta av fylkeskommunen	.	.	51 917 000
Tilskot frå fylkeskommunanes frie inntekter	.	.	.

Studentar	Offentleg finansiert	Delvis offentleg finansiert	Finansiert av skulepengar	Totalt i 2024
Studentar	1 284	6	24	1 314
Studentar ved offentlege fagskular	1 232	6	24	1 262
Studentar ved private fagskular	52	.	.	52
Kvinner	260	3	1	264
Menn	1 024	3	23	1 050
Snitt skulepengar per student på 30 studiepoeng og over i haustsemesteret	.	3 000	.	3 000
Studentar fordelt på fagområde (FKF)	**Offentleg finansiert**	**Delvis offentleg finansiert**	**Finansiert av skulepengar**	**Totalt i 2024**
Helse og velferd	119	.	.	119
Kreativ	.	.	.	.
Samferdsel	.	.	.	.
Teknisk	1 121	6	24	1 151
Økonomi- og administrasjon	.	.	.	.
Anna	.	.	.	.
Uoppgitt	44	.	.	44
Totalt	1 284	6	24	1 314
Opptaksgrunnlag	**Offentleg finansiert**	**Delvis offentleg finansiert**	**Finansiert av skulepengar**	**Totalt i 2024**
Yrkesfagleg kompetanse	1 132	6	24	1 162
Generell studiekompetanse	.	.	.	.
Realkompetanse	152	.	.	152
Anna kompetansegrunnlag	.	.	.	.
Høgare yrkesfagleg utdanning	.	.	.	.
Spesielle opptakskrav	.	.	.	.
Utanlandsk utdanningsbakgrunn	.	.	.	.
Totalt	1 284	6	24	1 314

Vedlegg: *S10*

6.12 Troms

Fagskular	2022	2023	2024
Tal på skular	.	.	4
Fagskular med offentleg eigarskap	.	.	2
Av desse fylkeskommunalt eigarskap	.	.	2
Fagskular med privat eigarskap	.	.	2
Fagskular med færre enn 50 studentar i fylket	.	.	3
Fagskular med mellom 50 og 500 studentar i fylket	.	.	.
Fagskular med fleire enn 500 studentar i fylket	.	.	1
Utdanningstilbod i fylket etter fagområde (FKF)	**2022**	**2023**	**2024**
Helse og velferd	.	.	9
Kreativ	.	.	.
Samferdsel	.	.	2
Teknisk	.	.	15
Økonomi- og administrasjon	.	.	.
Anna	.	.	2
Finansiering	**2022**	**2023**	**2024**
Statlege tilskot til drift forvalta av fylkeskommunen	.	.	59 571 000
Tilskot frå fylkeskommunens frie inntekter	.	.	30 983 000

Studentar	Offentleg finansiert	Delvis offentleg finansiert	Finansiert av skulepengar	Totalt i 2024
Studentar	869	26	.	895
Studentar ved offentlege fagskular	839	8	.	847
Studentar ved private fagskular	30	18	.	48
Kvinner	132	22	.	154
Menn	737	4	.	741
Snitt skulepengar per student på 30 studiepoeng og over i haustsemesteret	.	kr 2 608	.	kr 2 608
Studentar fordelt på fagområde (FKF)	**Offentleg finansiert**	**Delvis offentleg finansiert**	**Finansiert av skulepengar**	**Totalt i 2024**
Helse og velferd	95	18	.	113
Kreativ	.	.	.	.
Samferdsel	67	.	.	67
Teknisk	696	.	.	696
Økonomi- og administrasjon	.	.	.	.
Anna	11	8	.	19
Totalt	869	26	.	895
Opptaksgrunnlag	**Offentleg finansiert**	**Delvis offentleg finansiert**	**Finansiert av skulepengar**	**Totalt i 2024**
Yrkesfagleg kompetanse	748	8	.	756
Generell studiekompetanse	.	.	.	.
Realkompetanse	121	3	.	124
Anna kompetansegrunnlag	.	.	.	.
Høgare yrkesfagleg utdanning	.	.	.	.
Spesielle opptakskrav	.	15	.	15
Utanlandsk utdanningsbakgrunn	.	.	.	.
Totalt	869	26	.	895

Vedlegg: S11

6.13 Trøndelag

Fagskular	2022	2023	2023
Tal på skular	**13**	**13**	**12**
Fagskular med offentleg eigarskap	4	4	4
Av desse fylkeskommunalt eigarskap	3	4	4
Fagskular med privat eigarskap	9	9	8
Fagskular med færre enn 50 studentar i fylket	7	4	3
Fagskular med mellom 50 og 500 studentar i fylket	5	8	8
Fagskular med fleire enn 500 studentar i fylket	1	1	1
Utdanningstilbod i fylket etter fagområde (FKF)	**2022**	**2023**	**2023**
Helse og velferd	20	26	20
Kreativ	4	3	5
Samferdsel	4	4	8
Teknisk	52	50	55
Økonomi- og administrasjon	18	14	16
Anna	3	3	5
Uoppgitt	.	.	.
Finansiering	**2022**	**2023**	**2023**
Statlege tilskot til drift forvalta av fylkeskommunen	116 816 000	126 079 000	142 483 000

Studentar	Offentleg finansiert	Delvis offentleg finansiert	Finansiert av skulepengar	Totalt i 2024
Studentar	2 026	122	218	2 366
Studentar ved offentlege fagskular	1 358	6	.	1 364
Studentar ved private fagskular	668	116	218	1 002
Kvinner	646	66	117	829
Menn	1 380	56	101	1 537
Snitt skulepengar per student på 30 studiepoeng og over i haustsemesteret	.	2 901	48 239	27 445
Studentar fordelt på fagområde (FKF)	**Offentleg finansiert**	**Delvis offentleg finansiert**	**Finansiert av skulepengar**	**Totalt i 2024**
Helse og velferd	546	22	.	568
Kreativ	32	.	72	104
Samferdsel	213	.	.	213
Teknisk	1 089	6	97	1 192
Økonomi- og administrasjon	52	94	49	195
Anna	94	.	.	94
Totalt	2 026	122	218	2 366
Opptaksgrunnlag	**Offentleg finansiert**	**Delvis offentleg finansiert**	**Finansiert av skulepengar**	**Totalt i 2024**
Yrkesfagleg kompetanse	1 505	76	17	1 598
Generell studiekompetanse	176	17	82	275
Realkompetanse	274	8	48	330
Anna kompetansegrunnlag	.	.	.	.
Høgare yrkesfagleg utdanning	36	.	1	37
Spesielle opptakskrav	34	20	69	123
Utanlandsk utdanningsbakgrunn	1	1	1	3
Totalt	2 026	122	218	2 366

Vedlegg: S12

6.14 Vestfold

Fagskular	2022	2023	2024
Tal på skular	.	.	9
Fagskular med offentleg eigarskap	.	.	2
Av desse fylkeskommunalt eigarskap	.	.	7
Fagskular med privat eigarskap	.	.	7
Fagskular med færre enn 50 studentar i fylket	.	.	1
Fagskular med mellom 50 og 500 studentar i fylket	.	.	7
Fagskular med fleire enn 500 studentar i fylket	.	.	1
Utdanningstilbod i fylket etter fagområde (FKF)	**2022**	**2023**	**2024**
Helse og velferd	.	.	18
Kreativ	.	.	1
Samferdsel	.	.	4
Teknisk	.	.	27
Økonomi- og administrasjon	.	.	24
Anna	.	.	.
Finansiering	**2022**	**2023**	**2024**
Statlege tilskot til drift forvalta av fylkeskommunen	.	.	75 513 000
Tilskot frå fylkeskommunens frie inntekter	.	.	.

Studentar	Offentleg finansiert	Delvis offentleg finansiert	Finansiert av skulepengar	Totalt i 2024
Studentar	1 365	47	657	2 069
Studentar ved offentlege fagskular	326	.	.	326
Studentar ved private fagskular	1 039	47	657	1 743
Kvinner	756	11	244	1 011
Menn	609	36	413	1 058
Snitt skulepengar per student på 30 studiepoeng og over i haustsemesteret (u/luftfartsfaga)	.	2 964	26 315	23 774
Snitt skulepengar per student på 30 studiepoeng og over i haustsemesteret (m/luftfartsfaga)	.	2 964	135 161	126 169
Studentar fordelt på fagområde (FKF)	**Offentleg finansiert**	**Delvis offentleg finansiert**	**Finansiert av skulepengar**	**Totalt i 2024**
Helse og velferd	284	.	135	419
Kreativ	95	.	.	95
Samferdsel	37	.	259	296
Teknisk	599	16	21	636
Økonomi- og administrasjon	350	31	242	623
Anna	.	.	.	.
Totalt	1 365	47	657	2 069
Opptaksgrunnlag	**Offentleg finansiert**	**Delvis offentleg finansiert**	**Finansiert av skulepengar**	**Totalt i 2024**
Yrkesfagleg kompetanse	545	24	19	588
Generell studiekompetanse	213	2	338	553
Realkompetanse	607	21	226	854
Anna kompetansegrunnlag	.	.	.	.
Høgare yrkesfagleg utdanning	.	.	1	1
Spesielle opptakskrav	.	.	2	2
Utanlandsk utdanningsbakgrunn	.	.	71	71
Totalt	1 365	47	657	2 069

Vedlegg: *S13*

6.15 Vestland

Fagskular	2022	2023	2024
Tal på skular	11	11	11
Fagskular med offentleg eigarskap	5	5	5
Av desse fylkeskommunalt eigarskap	2	2	1
Fagskular med privat eigarskap	6	6	7
Fagskular med færre enn 50 studentar i fylket	6	6	5
Fagskular med mellom 50 og 500 studentar i fylket	4	4	5
Fagskular med fleire enn 500 studentar i fylket	1	1	1
Utdanningstilbod i fylket etter fagområde (FKF)	**2022**	**2023**	**2024**
Helse og velferd	15	17	15
Kreativ	13	14	13
Samferdsel	5	5	5
Teknisk	38	37	39
Økonomi- og administrasjon	6	6	10
Anna	5	5	7
Finansiering	**2022**	**2023**	**2024**
Statlege tilskot til drift forvalta av fylkeskommunen	156 706 000	168 248 000	187 569 000
Tilskot frå fylkeskommunens frie inntekter	22 979 000	21 611 215	21 213 000

Studentar	Offentleg finansiert	Delvis offentleg finansiert	Finansiert av skulepengar	Totalt i 2024
Studentar	1 181	1 390	307	2 878
Studentar ved offentlege fagskular	822	1 281		2 103
Studentar ved private fagskular	359	109	307	775
Kvinner	463	209	155	827
Menn	718	1 181	152	2 051
Snitt skulepengar per student på 30 studiepoeng og over i haustsemesteret	.	3 926	61 312	14 307
Studentar fordelt på fagområde (FKF)	**Offentleg finansiert**	**Delvis offentleg finansiert**	**Finansiert av skulepengar**	**Totalt i 2024**
Helse og velferd	277	2	.	279
Kreativ	.	58	244	302
Samferdsel	213	.	.	213
Teknisk	456	1 231	56	1 743
Økonomi- og administrasjon	196	51	7	254
Anna	39	48	.	87
Totalt	1 181	1 390	307	2 878
Opptaksgrunnlag	**Offentleg finansiert**	**Delvis offentleg finansiert**	**Finansiert av skulepengar**	**Totalt i 2024**
Yrkesfagleg kompetanse	880	1 226	26	2 132
Generell studiekompetanse	75	13	240	328
Realkompetanse	217	89	41	347
Anna kompetansegrunnlag	.	.	.	.
Høgare yrkesfagleg utdanning	1	1	.	2
Spesielle opptakskrav	8	58	.	66
Utanlandsk utdanningsbakgrunn	.	3	.	3
Totalt	1 181	1 390	307	2 878

Vedlegg: S14

6.16 Østfold

Fagskular	2022	2023	2024
Tal på skular	.	.	4
Fagskular med offentleg eigarskap	.	.	1
Av desse fylkeskommunalt eigarskap	.	.	1
Fagskular med privat eigarskap	.	.	3
Fagskular med færre enn 50 studentar i fylket	.	.	2
Fagskular med mellom 50 og 500 studentar i fylket	.	.	1
Fagskular med fleire enn 500 studentar i fylket	.	.	1
Utdanningstilbod i fylket etter fagområde (FKF)	**2021**	**2022**	**2023**
Helse og velferd	.	.	41
Kreativ	.	.	.
Samferdsel	.	.	.
Teknisk	.	.	15
Økonomi- og administrasjon	.	.	7
Anna	.	.	2
Uoppgitt	.	.	2
Finansiering	**2021**	**2022**	**2023**
Statlege tilskot til drift forvalta av fylkeskommunen	.	.	69 226 000
Tilskot frå fylkeskommunens frie inntekter	.	.	.

Studentar	Offentleg finansiert	Delvis offentleg finansiert	Finansiert av skulepengar	Totalt i 2024
Studentar	1 394	7	9	1 410
Studentar ved offentlege fagskular	1 023	.	.	1 023
Studentar ved private fagskular	371	7	9	387
Kvinner	815	5	8	828
Menn	579	2	1	582
Snitt skulepengar per student på 30 studiepoeng og over i haustsemesteret	.	19 000	53 400	38 350
Studentar fordelt på fagområde (FKF)	**Offentleg finansiert**	**Delvis offentleg finansiert**	**Finansiert av skulepengar**	**Totalt i 2024**
Helse og velferd	682	.	.	682
Kreativ	.	.	.	.
Samferdsel	.	.	.	.
Teknisk	496	.	.	496
Økonomi- og administrasjon	163	.	9	172
Anna	15	7	.	22
Uoppgitt	38	.	.	38
Totalt	1 394	7	9	1 410
Opptaksgrunnlag	**Offentleg finansiert**	**Delvis offentleg finansiert**	**Finansiert av skulepengar**	**Totalt i 2024**
Yrkesfagleg kompetanse	1 096	1	1	1 098
Generell studiekompetanse	29	5	3	37
Realkompetanse	267	.	5	272
Anna kompetansegrunnlag	.	.	.	.
Høgare yrkesfagleg utdanning	.	.	.	.
Spesielle opptakskrav	.	.	.	.
Utanlandsk utdanningsbakgrunn	2	1		3
Totalt	1 394	7	9	1 410

Vedlegg: *S15*

Figurliste

Figur 3.1 Studentar og heiltidsekvivalentar etter eigarskap, 2017–2024 19
Figur 3.2 Studentar på fagskulegrad, korte utdanningstilbod og kortare studietilbod 2017-2024 22
Figur 3.3 Studentar per fagområde, 2017–2024 26
Figur 3.4 Andel studentar etter fagområde, 2017–2024 28
Figur 3.5 Studentar etter studiefylke og eigarskap, 2024 30
Figur 3.6 Andel studentar etter registrert bustadfylke og utdanningsform, 2024 33
Figur 3.7 Andel studentar, fordelt på fagområde og fylke, 2024 34
Figur 3.8 Andel studentar etter alder og kjønn 2024 36
Figur 3.9 Andel studentar etter fagområde og alder, 2024 39
Figur 3.10 Andel studentar etter kjønn og fagområde, 2017–2024 42
Figur 3.11 Studentar på heiltid og deltid etter fagområde, 2024 43
Figur 3.12 Studentar etter utdanningsform, 2017–2024 45
Figur 3.13 Nye studentar etter opptaksgrunnlag, 2017–2024 48
Figur 3.14 Nye studentar etter opptaksgrunnlag per fagområde, 2024 50
Figur 3.15 Nye studentar ved studiestart etter opptaksgrunnlag og alder, haust 2024 52
Figur 3.16 Nye studentar tatt opp på grunnlag av realkompetanse fordelt på fagområde, 2017–2024 54
Figur 3.17 Uteksaminerte studentar per fagområde, 2017–2024 56
Figur 3.18 Uteksaminerte studentar frå kortare studietilbod, korte utdanningstilbod og fagskulegrad per fagområde, 2024 57
Figur 3.19 Studentar ved fagskular som tidlegare har vore registrerte som student ved eit universitet eller høgskule, 2017-2024 63
Figur 4.1 Fagskular etter eigarskap, 2017-2024 69
Figur 4.2 Studiestader ved offentlege og private fagskular, 2017–2024 70
Figur 4.3 Fagskular etter storleik målt i talet på studentar, haust 2017, 2021 og 2024 72
Figur 4.4 Fagskular etter fagområde og eigarskap, haust 2024 73
Figur 4.5 Geografisk plassering av offentlege og private fagskular, 2024 75
Figur 4.6 Geografisk plassering av studiestader ved offentlege og private fagskular, 2024 76
Figur 4.7 Fagskular etter samla storleik fordelt på fylka der dei har ein eller fleire studiestader, haust 2024 77
Figur 4.8 Utdanningstilbod etter fagområde per år, haust 2017–2024 82
Figur 4.9 Fordelinga av studie- og utdanningstilbod etter omfang målt i studiepoeng, 2024 85
Figur 4.10 Utdanningstilbod etter fagområde og studiepoeng, haust 2024 86
Figur 4.11 Utdanningstilbod på heiltid og deltid etter fagområde, haust 2024 87
Figur 4.12 Utdanningstilbod etter undervisningsformer, 2017-2024 88
Figur 4.13 Utdanningstilbod innan ulike utdanningsformer etter fagområde, 2024 90
Figur 5.1 Finansieringskjelder 2024 92
Figur 5.2 Tal på heiltidsekvivalentar etter finansieringsform per år. 2017–2024. 99
Figur 5.3 Heiltidsekvivalentar per fagområde i 2017 og 2024, heilt og delvis offentleg finansiert 100
Figur 5.4 Nye studieplassar 2018–2024 101
Figur 5.5 Forventa og faktisk vekst i heiltidsekvivalentar i utdanningstilbod finansierte av driftstilskotet frå Kunnskapsdepartementet og fylka sine frie inntekter, 2017–2024 102
Figur 5.6 Studiepoengeiningar i offentleg finansierte utdanningstilbod, 2017-2024 105
Figur 5.7 Heiltidsekvivalentar per fagområde i 2017 og 2024, skulepengefinansiert 107

Tabelliste

Tabell 3.1 Studentar på kortare studietilbod, korte utdanningstilbod og fagskulegradar, 2019 og 2024 23
Tabell 3.2 Studentar på heiltid og deltid etter alder, 2024 44
Tabell 3.3 Oppmeldingar til kortare studietilbod under 30 studiepoeng fordelt på fagområde, 2022, 2023 og 2024 47
Tabell 3.4 Studentar som starta på helse- og velferdsutdanning i HYU hausten 2024, med fullført utdanning frå eit universitet eller høgskule frå tidlegare 55
Tabell 3.5 Forventa og produserte studiepoengeiningar, studieåra 2017/18-2023/24 59
Tabell 3.6 Forventa og produserte studiepoengeiningar etter fagområde, studieåret 2023/24 60
Tabell 3.7 Forventa og produserte studiepoengeiningar etter utdanningstype, studieåret 2023/24 61
Tabell 3.8 Andel forventa og avlagde studiepoengeiningar etter heiltids- og deltidsutdanningar, studieåret 2023/24 61
Tabell 3.9 Fagskulekandidatar med fullført utdanningstilbod over 30 studiepoeng, seinare registrerte ved UH-institusjon, 2017-2024 64
Tabell 3.10 Fagskulekandidatar med fullført utdanningstilbod over 30 studiepoeng, seinare registrerte ved UH-institusjon, fordelt på fagområde for fagskuleutdanninga. 2024 65
Tabell 4.1 Endringar i institusjonsbilete i 2024 68
Tabell 4.2 Dei tre største offentlege og private fagskulane målt i studentar og heiltidsekvivalentar 71
Tabell 4.3 Fagskular og studiestader per fylke, 2024 74
Tabell 4.4 Fagskular med fagområdeakkrediteringar, 2024 79
Tabell 4.5 Utdanningstilbod i høgare yrkesfagleg utdanning, haust 2024 81
Tabell 5.1 Tilskot til fagskular frå fylka sine frie inntekter rapportert til DBH-HYU, 2024 94
Tabell 5.2 Statlege prosjektmidlar tildelte i 2024 97
Tabell 5.3 Forventa og produserte studiepoengeiningar, studieåra 2017/18-2023/24, offentleg finansierte tilbod 106
Tabell 5.4 Forventa og produserte studiepoengeiningar, studieåra 2017/18-2023/24, skulepengefinansierte tilbod 109

Vedlegg: Datagrunnlag for figurar og tabellar

Datagrunnlag for alle figurar og tabellar kan bli lasta ned frå https://vedlegg.hkdir.no/TRHYU/2025.

Under er ei liste med lenker til fleire tabellar og tidsseriar som ikkje er viste i sjølve rapporten.

V1. Studentar og heiltidsekvivalentar etter finansieringsform, haust 2017-2024
V2. Studentar, heiltidsekvivalentar og studiepoengeiningar ved offentlege og private fagskular, 2017-2024
V3. Studentar og heiltidsekvivalentar ved offentlege og private fagskular, fordelt på institusjonar, 2017-2024
V4. Studiepoengeiningar ved offentlege og private fagskular, fordelt på institusjonar, 2017-2024
V5. Studentar fordelt på fagområde og eigarskap, 2017-2024
V6. Studiepoengeiningar etter eigarskap og fagområde, 2017-2024
V7. Studentar per studiefylke i offentlege og private fagskular, 2017-2024
V8. Studentar etter studiefylke og finansieringsform, 2017-2024
V9. Studentar etter bustadfylke og finansieringsform, 2017-2024
V10. Studentar etter studiefylke og utdanningsform, 2017-2024
V11. Studentar etter utdanningstilbod og alder, 2017-2024
V12. Studentar etter utdanningsform, heiltid, deltid og alder, 2024
V13. Studentar på heiltid og deltid etter fagområde, 2017–2024
V14. Andel studentar på tekniske fag etter kjønn og alder, 2017–2024
V15. Andel studentar på helse og velferd etter kjønn og alder, 2017–2024
V16. Studentar etter fagområde og opptaksgrunnlag, 2017–2024
V17. Uteksaminerte studentar etter fagområde og alder, vår 2024
V18. Uteksaminerte studentar etter fagområde, studiepoeng og alder, vår 2024
V19. Avsluttande vurdering av emne, fordelt på eigarskap. Strykprosent og absolutte tal, vår 2017–2024
V20. Strykprosent i avsluttande vurdering av emnar fordelt på fagområde og eigarskap, 2017–2024
V21. Studentar etter statsborgarskap, 2017–2024
V22. Fagskular etter fagområde og storleik, 2017–2024
V23. Fagskular etter fylke og eigarforhold, 2017–2024
V24. Utdanningstilbod etter fagområde og utdanningsform, 2017–2023
V25. Utdanningstilbod etter fagområde og studiepoeng, 2024
V26. Utdanningstilbod etter fagområde og studiepoeng, haust 2017–2024
V27. Heiltidsekvivalentar per fagområde og fag i 2017 og 2024, heilt og delvis offentleg finansiert
V28. HTE finansiering og utdanningsform, 2017-2024
V29. HTE finansiering og deltid, 2017-2024

Vedlegg: Fylkesoversikter - statistikk og omtale av dei einskilde fylka.

I dette vedlegget presenterer vi eit utval av statistikk om høgare yrkesfagleg utdanning i kvar enkelt fylkeskommune. Tala omfattar mellom anna studenttal, heiltidsekvivalentar, type utdanningar, tilskot og studiepoengproduksjon. Utvalet av statistikk er meint å gi eit overordna bilde av utviklinga i sektoren frå 2019 til 2024 i kvart enkelt fylke. Det blir òg gitt korte kommentarar til utviklingstrekk, men ikkje inngåande analyser. Tala som presenterast er meint å gje fylkeskommunane, fagskulane og andre interessentar i dei ulike regionane eit innblikk i kva statistikk som finst, og korleis den kan brukast i det kompetansepolitiske arbeidet og forvaltninga av høgare yrkesfagleg utdanning.

Sjå og last ned vedlegget som PDF.

Referansar

Alne, Ragnar, Solbue, Kari, & Høst, Håkon. (2023). *Høy arbeidsmarkedsrelevans i fagskoleutdanningene Kandidatundersøkelse for fagskoleutdannede i 2019 og 2020* (NIFU-rapport 2023:3). Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (NIFU). https://nifu.brage.unit.no/nifu-xmlui/bitstream/handle/11250/3054384/NIFUrapport2023-3.pdf?sequence=1

Andresen, Silje & Breines, Markus Roos. (2024). *Fagskoler i en brytningstid Muligheter og begrensninger ved nettbaserte utdanningstilbud* (Fafo-rapport 2024:46). https://www.fafo.no/zoo-publikasjoner/fagskoler-i-en-brytningstid

Deloitte. (2022). *Evaluering av fagskolemeldingen. Andre delrapport – finansieringssystemet*. https://nor.deloitte.com/rs/712-CNF-326/images/Fagskolemeldingenandre-delrapport-finansieringssystemet.pdf

Finnmark fylkeskommune. (2024). *Kvalitetsmelding 2024 For videregående opplæring i Finnmark. Skoleåret 2023/2024. Lærlingeåret 2023*. https://www.ffk.no/_f/p1/i2c5b075a-1b9c-4fe5-b0d7-8ad0c62be588/kvalitetsmelding-2024.pdf

Furholt, Jon & Børing, Pål. (2024). *NHOs kompetansebarometer 2023: Ei kartlegging av kompetansebehovet til NHOs medlemsbedrifter i 2023* (NIFU-rapport: 2024:3). https://www.nifu.no/rapporter/nhos-kompetansebarometer-2023-ei-kartlegging-av-kompetansebehovet-til-nhos-medlemsbedrifter-i-2023/

HK-dir. (2025). *Tilstandsrapport for høyere utdanning 2025* (06/2025). Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse. https://hkdir.no/rapporter-undersokelser-og-statistikk/tilstandsrapport-for-hoyere-utdanning-2025

Høst, Håkon, Furholt, Jon, & Lyckander, Rønnaug H. (2025). *Hvordan samarbeider fagskolene med arbeidslivet om utdanningene? Del 2: Helse- og oppvekstutdanninger* (NIFU-rapport; 2025:6). Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning. https://nifu.brage.unit.no/nifu-xmlui/handle/11250/3186935

Korseberg, L., Wiborg, V., Eide, T., Olsen, D. S. & Holtermann, H. (2022). *Utdanning uavhengig av bosted og livssituasjon? Sluttrapport for evaluering av tilskuddsordninger for fleksible utdanningstilbud* (NIFU-rapport 2022:28; Nummer NIFU-rapport 2022:28). NIFU. https://nifu.brage.unit.no/nifu-xmlui/handle/11250/3038477

Meld. St. 11 (2024-2025). *Fagfolk for en ny tid—Med høyere yrkesfaglig utdanning*. Kunnskapsdepartementet. https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-11-20242025/id3091513/

Meld. St. 14 (2022–2023). (2023). *Utsyn over kompetansebehovet i Norge*. Kunnskapsdepartementet. https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-14-20222023/id2967608/

NOKUT. (2024). *Studiebarometeret for fagskolestudenter 2024: Hovedtendenser* (6/2024). Nasjonalt organ for kvalitet i utdanninga. https://www.nokut.no/globalassets/studiebarometeret/2024/fagskole/studiebarometeret_for_fagskoler_2024_hovedtendenser_6-2024.pdf

NOU 2023: 4. (2023). *Tid for handling Personellet i en bærekraftig helse- og omsorgstjeneste*. Helse- og omsorgsdepartementet. https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2023-4/id2961552/

Rege, Maren, Hernes, Sigrid, Wahl, Einar Stoltenberg, Erraia, Jonas, Aslesen, Sander, Winje, Even, & Cappelen, Andreas. (2024). *Eksportmeldingen 2024*. Menon Economics. https://menon.no/prosjekter/eksportmeldingen-2024

Statistisk sentralbyrå. (2024). *Regionale befolkningsframskrivinger. 14289: Framskrevet antall fødte og døde, nettoinnvandring og innenlands nettoinnflytting, i 9 alternativer (K) 2024—2050* [Statistikk]. https://www.ssb.no/statbank/table/14289/

SØA. (2020). *Næringsstrukturen i Vestfold og Telemark* [Rapport 21-2020]. Samfunnsøkonomisk analyse AS. https://www.vestfoldfylke.no/globalassets/vt/navarende-sider---ikke-ror-unntatt-faktafredag/01_dokumenter/rapporter-og-prosjekter/kompetanse/r31-2020-naringsstrukturen-i-vestfold-og-telemark-endelig.pdf

Vaaland, Mattis. (2023, 7. september). Ledige utvikler-jobber stuper, men én gruppe kan juble. *Kode24*. https://www.kode24.no/artikkel/ledige-utviklerjobber-stuper-men-n-gruppe-kan-juble/80152357

Direktoratet for høgare utdanning og kompetanse
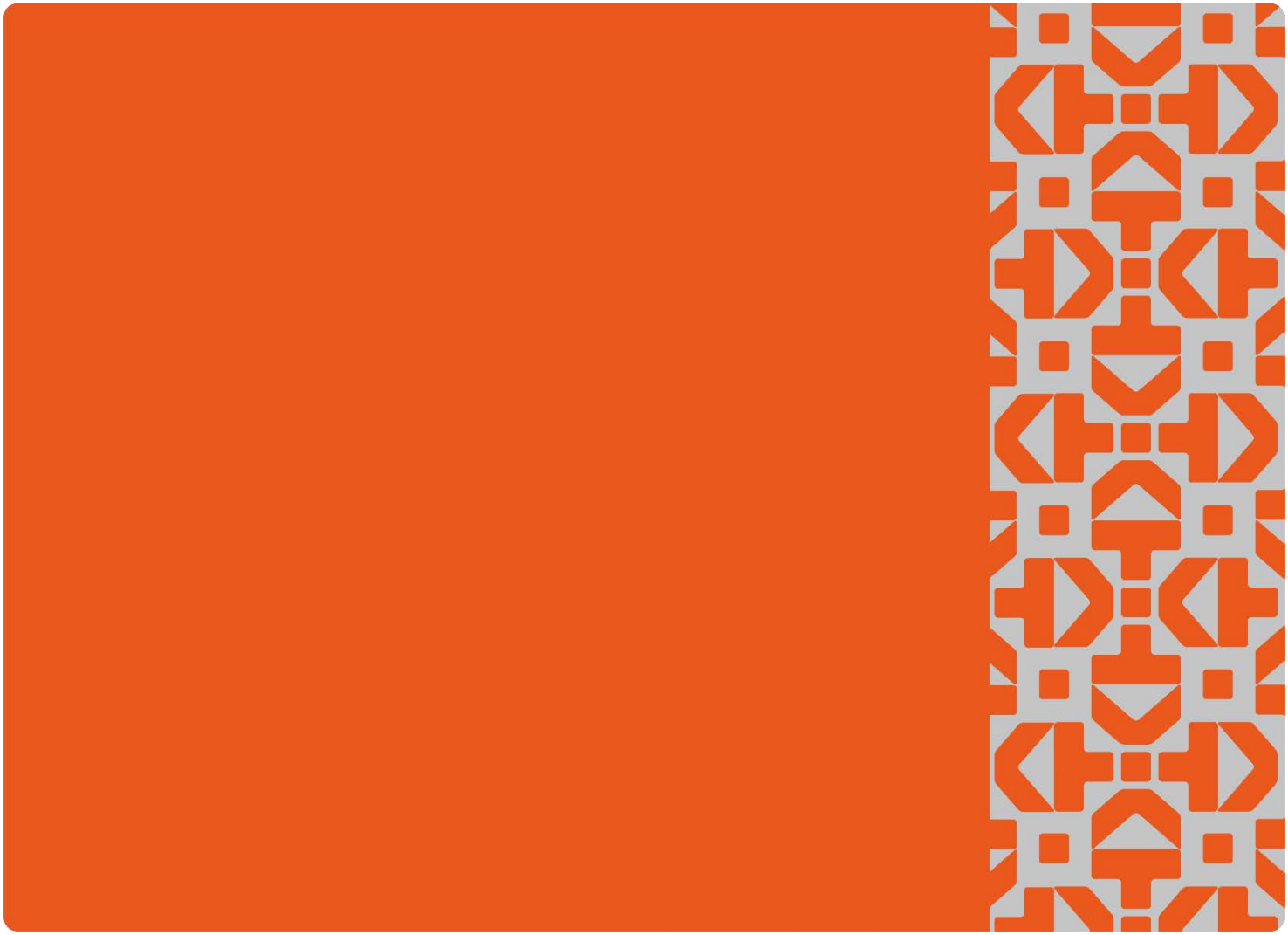
post@hkdir.no hkdir.no